लेखापरीक्षण प्रतिवेदन

अन्नपूर्ण गाउँपालिका, कास्की

आर्थिक वर्ष २०८०/८१

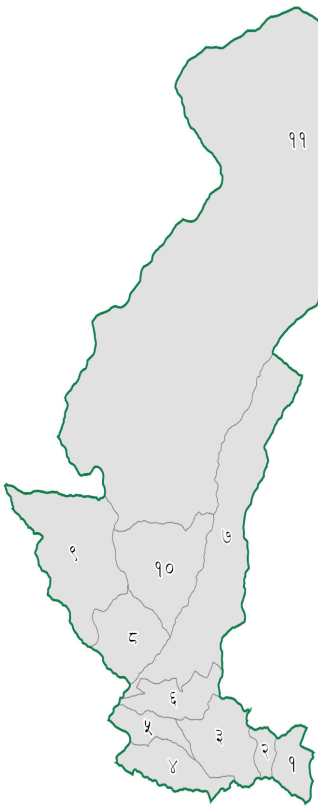

महालेखापरीक्षकको कार्यालय

काठमाडौं, नेपाल

लेखापरीक्षण प्रतिवेदन

अन्नपूर्ण गाउँपालिका, कास्की

आर्थिक वर्ष २०८०/८१

महालेखापरीक्षकको कार्यालय

काठमाडौं, नेपाल

दूरदृष्टि
(VISION)

जवाफदेहिता, पारदर्शिता र निष्ठा प्रवर्द्धन गर्ने विश्वसनीय सार्वजनिक संस्था

(Be A Credible Public Institution in Promoting Accountability, Transparency and Integrity)

गन्तव्य
(MISSION)

राष्ट्रलाई स्वतन्त्र एवं गुणस्तरीय लेखापरीक्षण सेवा प्रदान गर्ने

(Provide independent and Quality Audit Service to the Nation)

मूल्य मान्यता
(CORE VALUES)

स्वतन्त्रता	(Independence)
निष्ठा	(Integrity)
पारदर्शिता	(Transparency)
जवाफदेहिता	(Accountability)
व्यावसायिकता	(Professionalism)

महालेखापरीक्षकको भनाइ

नेपालको संविधानको धारा २४१ मा सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहको लेखा कानुन बमोजिम नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता, प्रभावकारिता र औचित्यसमेतको विचार गरी महालेखापरीक्षकबाट लेखापरीक्षण हुने व्यवस्था छ। लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २० को उपदफा २ मा महालेखापरीक्षकले प्रत्येक स्थानीय तहको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी अलग अलग लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारी गर्न सक्ने व्यवस्था छ। लेखापरीक्षण गर्दा लेखापरीक्षण ऐन, २०७५, नेपाल सरकारी लेखापरीक्षणमान, लेखापरीक्षण मार्गदर्शन, स्थानीय तह लेखापरीक्षण निर्देशिका, महालेखापरीक्षकको वार्षिक लेखापरीक्षण योजना र स्थानीय तहसँग सम्बन्धित ऐन, नियमलाई आधार लिइएको छ। सोहीबमोजिम स्थानीय तहको २०८०।८१ को लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्दा देखिएका बेहोरा उल्लेख गरी प्रारम्भिक प्रतिवेदन जारी गरिएकोमा सो उपर प्राप्त प्रतिक्रियासमेत सम्बोधन गरी राय सहितको प्रतिवेदन जारी गरिएको छ।

वित्तीय विवरणको शुद्धता, प्रचलित कानुनको परिपालना, राजस्व प्रक्षेपण तथा बजेट निर्माण, योजना तर्जुमा एवं कार्यक्रम कार्यान्वयन, खरिद व्यवस्थापन तथा विकास निर्माण, सार्वजनिक सेवा प्रवाह, आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली, आन्तरिक आय परिचालन, जनशक्ति व्यवस्थापन, जिम्मेवारी एवं जवाफदेहितालगायतका विषयहरूको अध्ययन, विश्लेषण तथा मूल्याङ्कन गर्नुका साथै स्रोत साधनको प्राप्ति, उपयोग एवं परिचालन सन्दर्भमा मितव्ययिता, कार्यदक्षता र प्रभावकारिता समेतलाई दृष्टिगत गर्दै कार्यान्वयनयोग्य सुझाव प्रदान गरी सुशासन कायम गर्न सहयोग गर्नु लेखापरीक्षणको उद्देश्य रहेको छ।

सबै स्थानीय तहको स्थलगतरूपमा लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी लेखापरीक्षणको क्रममा देखिएका बेहोरा उपर स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा जिम्मेवार कर्मचारीहरूसँग छलफलसमेत गरिएको छ।

यस वर्ष सामान्यतया स्थानीय तहमा कार्यसम्पादनका लागि आवश्यक कानुन निर्माण पूर्ण रूपमा नभएको, विद्यमान कानुनको पूर्ण परिपालना हुन नसकेको, बजेट अनुशासन कमजोर रहेको, आन्तरिक आय न्यून रहेको, करदाताको अभिलेख व्यवस्थित नभएको, आन्तरिक आयलाई व्यवस्थित गर्न नसकिएको, प्रशासनिक खर्चमा वृद्धि हुँदै गएको, योजनालाई खण्डीकृत गरी कार्य गर्ने गरेको, वर्षान्तको खर्च उच्च रहेको, आयोजनाको प्राथमिकीकरण गरेर बजेट विनियोजन नभएको, निर्माणको सुनिश्चितता नभएका आयोजनाहरूको समेत विस्तृत आयोजना प्रतिवेदन तयार गरिएको, जटिल प्रकृतिका कार्यहरूसमेत उपभोक्ता समितिबाट गराएको, जनशक्ति व्यवस्थापन हुन नसक्दा सेवा प्रवाह प्रभावकारी हुन नसकेको, स्वीकृत दरबन्दी बेगरका कर्मचारीसमेत करारमा नियुक्ति गरेको, सार्वजनिक सम्पत्तिको अभिलेख तथा संरक्षण र उपयोग प्रभावकारी रूपमा हुन नसकेकोले आन्तरिक नियन्त्रण र लेखाङ्कन तथा प्रतिवेदन एवं बेरुजु फर्स्यौटमा सुधार गर्नुपर्ने लगायतका बेहोरा देखिएका छन्।

लेखापरीक्षणबाट उल्लेख गरेका बेहोराको समयमा नै फर्स्यौट तथा सुझावहरूको कार्यान्वयनबाट वित्तीय अनुशासनमा अपेक्षित सुधार गरेर स्थानीयतहबाट हुने विकास निर्माण तथा समग्र कार्यसम्पादन र सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउनुपर्दछ।

अन्तमा, स्थानीय तहको लेखापरीक्षणमा सहयोग पुऱ्याउने पदाधिकारी तथा कर्मचारी लगायत सबै सरोकारवाला प्रति आभार व्यक्त गर्दछु। साथै लेखापरीक्षण कार्यमा संलग्न कर्मचारीहरूमा समेत विशेष धन्यवाद व्यक्त गर्दछु।

(तोयम राया)
महालेखापरीक्षक

२०८२ वैशाख

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
Office of the Auditor General
गण्डकी प्रदेश लेखापरीक्षण निर्देशनालय
काठमाडौं

प.सं.:2081/82

मिति : २०८२-२-७

च.न.:FAR/2080-81/LOC/308

विषयः लेखापरीक्षण प्रतिवेदन।

श्री अध्यक्षज्यू,
अन्नपूर्ण गाउँपालिका, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय,
कास्की।

कैफियतसहितको राय

हामीले अन्नपूर्ण गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८०।८१ को प्राप्ति र भुक्तानीको एकीकृत वार्षिक प्रतिवेदन, बजेटको तुलनात्मक विवरण र त्यससँग सम्बन्धित लेखा नीति तथा टिप्पणीहरू समावेश भएको एकीकृत वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण गरी रायसहितको प्रतिवेदन पेस गरेका छौं।

हाम्रो रायमा, यस प्रतिवेदनको कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार खण्डमा उल्लेख भएका विषयले पार्ने असर बाहेक पेस भएको आर्थिक वर्ष २०८०।८१ को प्राप्ति र भुक्तानीको एकीकृत वार्षिक प्रतिवेदन, बजेट तुलनात्मक विवरण, स्थानीय संचित कोषको बार्षिक आर्थिक विवरण र त्यससँग सम्बन्धित लेखानीति तथा टिप्पणीहरू समावेश भएको एकीकृत वित्तीय विवरणले नेपाल सार्वजनिक क्षेत्र लेखामान (नगदमा आधारित) र आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ लगायत सम्वन्धित प्रचलित कानुन बमोजिम सारभूतरूपमा सही तथा यथार्थ अवस्था चित्रण गर्दछ ।

कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार

१. गाउँपालिकाको आर्थिक कार्य प्रणालीको लेखाङ्कन गर्न स्थानीय सञ्चित कोष व्यवस्थापन प्रणाली (सुत्र) प्रयोगमा रहेको छ। पालिकाले पेस गरेको प्राप्ति र भुक्तानीको एकीकृत वार्षिक प्रतिवेदन (म.ले.प. फा. नं. २७०) मा अन्तरसरकारी वित्तीय हस्तान्तरणबाट प्राप्त भएको सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षणको रु.१७ करोड ५८ लाख ७२ हजार, गरिबसँग विश्वेश्वरको रु.७ लाख २९ हजार र एकीकृत स्वास्थ्य क्षेत्र सुधार कार्यक्रमको रु.४० लाख ६५ हजार समेत रु.१८ करोड ६ लाख ६६ हजार समावेश गरेको छैन।

२. यस गाउँपालिकाको रु.१ अर्ब ५० करोड ४६ लाख ५५ हजारको लेखापरीक्षण गरिएकोमा रु.२ करोड २१ लाख १४ हजार हजार बेरुजु देखिएको छ। सो सम्बन्धमा रु.२ लाख १९ हजारको प्रतिक्रियाबाट कारबाही भई बाँकी बेरुजु रु.२ करोड १८ लाख ९५ हजारमध्ये असुल गर्नुपर्ने रु.१८ लाख ५८ हजार, प्रमाण कागजात पेस गर्नुपर्ने रु.९९ लाख ६३ हजार, नियमित गर्नुपर्ने रु.९३ लाख २६ हजार र पेस्की बाँकी रु.७ लाख ४८ हजार रहेको छ। पालिकाको गत वर्षसम्म रु.९ करोड २० लाख ३३ हजार बेरुजु बाँकी रहेकोमा हालसम्मको अद्यावधिक बेरुजु रु.१० करोड ५६ लाख २२ हजार रहेको छ। बेरुजु वर्गीकरण, अद्यावधिक बेरुजु स्थिति र बेरुजु सम्परीक्षणको बेहोरा यसैसाथ संलग्न छ।

३. गाउँपालिकाले वित्तीय विवरण नेपाल सार्वजनिक लेखामानको ढाँचामा तयार गरेकोमा लेखा टिप्पणीहरू ८, १४, १७, सम्पत्ति तथा राजस्व लगायतका विवरणहरू खुलासा गरेको छैन।

लेखापरीक्षण कार्य नेपालको संविधान, लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्बन गरेको नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मान, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानुनबमोजिम गरिएको छ। एकीकृत वित्तीय विवरण तयार गर्ने अन्नपूर्ण गाउँपालिकासँग हामी स्वतन्त्र छौं। त्यसका लागि स्वीकृत आचारसंहिताअनुसार हामीले काम गरेका छौं। लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त भएका आधार रप्रमाणहरू राय व्यक्त गर्न पर्याप्त र उपयुक्त छन् भन्नेमा विश्वस्त छौं।

अन्य बेहोरा

यस गाउँपालिकाको लेखापरीक्षणबाट स्रोत र साधनको प्राप्तिको प्रक्षेपण यथार्थपरक नभएको, लक्ष्यअनुसार असुली नभएको, कर्मचारीको दरबन्दी अनुसार स्थायी पदपूर्ति नभएका कारण विकास निर्माण र सेवा प्रवाहमा असर परेको, अनुदानको पर्याप्त अनुगमन नभएको, वितरणमुखी कार्यक्रम सञ्चालन गरेको, आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कमजोर रहेको लगायतका बेहोरा यस लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा औंल्याइएको छ ।

वित्तीय विवरण उपर व्यवस्थापन को जिम्मेवारी

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ तथा अन्य प्रचलित कानुन बमोजिम वित्तीय जिम्मेवारी र जवाफदेहिता जिम्मेवार व्यक्तिमा रहेको हुन्छ । त्यसैगरी नेपाल सरकारबाट स्वीकृत भई महालेखा नियन्त्रक कार्यालयबाट लागु भएको नेपाल सार्वजनिक क्षेत्र लेखामान (नगदमा आधारित) बमोजिम आर्थिक कारोवारको सही र यथार्थ अवस्था चित्रण हुने गरी वित्तीय विवरण तयार गर्ने तथा जालसाजी वा त्रुटीका कारण वित्तीय विवरण सारभूतरूपमा गलत आँकडा रहित बन्ने गरी आवश्यक आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली लागू गर्ने जिम्मेवारी गाउँपालिका व्यवस्थापनमा रहेको छ। गाउँ कार्यपालिका, गाउँपालिका अध्यक्ष र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वित्तीय प्रतिवेदन प्रक्रियाको अनुगमनका लागि जिम्मेवार रहेका छन्।

वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण उपर लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी

वित्तीय विवरण समग्रमा जालसाजी वा त्रुटिका कारण सारभूत रूपमा गलत आँकडारहित रहेको छ भनी यथोचित आश्वस्तता प्राप्त गरी रायसहितको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारी गर्नु लेखापरीक्षणको उद्देश्य हो। लेखापरीक्षणमा यथोचित आश्वस्तताले उच्च स्तरको आश्वस्तता प्रदान गरेको हुन्छ। लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्बन गरेको नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मान, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानुनबमोजिम लेखापरीक्षण कार्यसम्पादन गरिएको छ। यसरी लेखापरीक्षण गरिएको अवस्थामा समेत आन्तरिक नियन्त्रण र वित्तीय प्रतिवेदनको प्रकृति, लेखापरीक्षणका विधि तथा लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्न लागेको समय जस्ता लेखापरीक्षणका अन्तर्निहित सीमाहरूका कारण वित्तीय विवरण वा आर्थिक कारोबारमा भएका सबै प्रकारका जालसाजी वा त्रुटि पत्ता लाग्न सक्ने निश्चितता हुँदैन। वित्तीय विवरणका उपयोगकर्ताले सामान्यतया गर्ने आर्थिक निर्णयमा फरक पार्ने अवस्था देखिएका जालसाजी वा त्रुटिका एक वा समग्र सूचनालाई सारभूतरूपमा गलत आँकडा मानिएको छ।

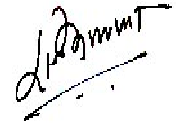

(राजेन्द्र राज ओझा)

नायब महालेखापरीक्षक

बेरुजु वर्गीकरण

चालु वर्षको बेरुजु

प्रारम्भिक बेरुजु			प्रतिक्रियाबाट फछ्र्यौट			प्रतिक्रियाबाट थप बेरुजु रकम	बाँकी बेरुजु			बेरुजु						
										असुल गर्नु पर्ने	नियमित गर्नुपर्ने					पेस्की
दफा संख्या		रकम	दफा संख्या		रकम		दफा संख्या		रकम							
सैद्धान्तिक	लगती		सैद्धान्तिक	लगती			सैद्धान्तिक	लगती		असुल गर्नु पर्ने	अनियमित भएको	प्रमाण कागजात पेश नभएको	जिम्मेवारी नसारेको	सोधभर्ना नलिएको	जम्मा	पेस्की
५९	२५८	२,२१,१३,९५८	०	१११	२,१८,८८७	०	५९	१४७	२,१८,९५,०७२	१८,५८,२६८	९३,२६,१८९	९९,६३,११४	०	०	१,९२,८९,३०४	७,४७,५००

अद्यावधिक बेरुजू स्थिति

जिल्ला	गत वर्ष सम्मको बाँकी	समायोजन	यो वर्ष फस्यौंट	बाँकी बेरुजु	यो वर्ष सम्परीक्षणबाट कायम बेरुजु	यो वर्षको बेरुजु	कुल बेरुजु बाँकी
कास्की	९,२०,३२,९८४	०	८३,०५,६७४	८,३७,२७,३१०	०	२,१८,९५,०७२	१०,५६,२२,३८२

बेरुजु सम्परीक्षणको विवरण

क्र.सं	आर्थिक वर्ष	बेरुजु दफा नं	बेरुजुको छोटकरी व्यहोरा	सम्परीक्षण भएको रकम
१	२०८०/८१	८६	सामी कार्यक्रममा नर्म्स भन्दा बढी प्रशिक्षण भत्ता	३०,९४०
२	२०८०/८१	७२	सहभागी भत्ता	२७,५४०
३	२०८०/८१	७१	यातायात भत्ता	१७,०००
४	२०८०/८१	८४	बैठक भत्ता	११,०५०
५	२०८०/८१	७६	बिल भरपाई नभएको	१,७२२
६	२०८०/८१	४६	बढी भुक्तानी	१४,४५०

७	२०८०/८१	७०	प्रशिक्षक भत्ता	२,५५०
८	२०८०/८१	६७	पारिश्रमिक कर	९४,३१६
९	२०८०/८१	३८	नर्म्स भन्दा बढी प्रशिक्षण भत्ता	१०,८८०
१०	२०८०/८१	४५	कर कट्टी नभएको	८,४३९
११	२०७९/८०	३६.१	शिक्षातर्फ	२७,९३९
१२	२०७९/८०	३७	पारिश्रमिक कर	८,१९०
१३	२०७९/८०	३०.२	ठेक्का व्यवस्थापन	७,८२,३४२
१४	२०७९/८०	४९	कार्यसम्पन्न	२५,००,०००
१५	२०७८/७९	६२	ननफाइलर	२२,२०,७८०
१६	२०७९/८०	२७	पेश्की बाकी	१०,४०,००५
१७	२०७८/७९	२४	पेश्की वाँकी	१७,२६,४१८
जम्मा				८५,२४,५६१

(८०४३९५०१३०० - अन्नपूर्ण गाउँपालिका, कास्की)

परिचय

१ **परिचय**

(क) परिचयः स्थानीय शासन पद्धति सुदृढ गरी विधायिकी, कार्यकारिणी र न्यायिक अभ्यास संस्थागत गर्दै स्थानीय सरकार सञ्चालन गर्न यस पालिकाको स्थापना भएको हो । स्थानीय सरकारले सञ्चालन गर्ने कार्यमा सहकारिता, सह–अस्तित्व र समन्वय प्रवर्द्धन गर्नु र स्थानीय सरकारका काममा जनसहभागिता, उत्तरदायित्व, पारदर्शिता सुनिश्चित गरी नागरिकलाई गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्नु पालिकाको उद्देश्य रहेको छ । यस पालिकामा ११ वडारहेको छ भने क्षेत्रफल ११७.७४ वर्ग किलोमिटर तथा २२,००९ जनसंख्या रहेको छ ।

(ख) लेखापरीक्षणको उद्देश्य :-लेखापरीक्षण गरिने निकायको वित्तीय विवरण तथा कारोबारको परीक्षण गरी उचित आश्वस्तता (Reasonable Assurance) प्रदान गर्नु वित्तीय लेखापरीक्षणको उद्देश्य हो । यस कार्यालयको आर्थिक वर्ष २०८०।८१ को सबै प्रकारका आर्थिक कारोबारको परीक्षण एवं प्रचलित कानूनको परिपालनाको मूल्याङ्कन गरी प्रतिवेदन गर्नु लेखापरीक्षणको उद्देश्य रहेको छ।

(ग) लेखापरीक्षणको क्षेत्र र अवधि :-यस कार्यालयको विनियोजन, राजस्व, धरौटी, कोष तथा अन्य आय-व्यय, मौज्दात हिसाब, आर्थिक व्यवस्थापन, कार्यक्रम सञ्चालन, जिन्सी व्यवस्थापन, जनशक्ति व्यवस्थापन तथा सेवा प्रवाह लगायत आर्थिक वर्ष २०८०।८१ मा सञ्चालित क्रियाकलापलाई लेखापरीक्षण क्षेत्रमा समावेश गरिएको छ । स्थलगत लेखापरीक्षणको अवधि २०८१।९।५ देखि २०८१।९।९ सम्म रहेको छ ।

(घ) लेखापरीक्षण विधि :-लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ र नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड तथा मार्गदर्शनमा नमूना छनौट गरी लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्न सकिने आधार तथा कार्यालयले स्वीकृत गरेको जोखिममा आधारित लेखापरीक्षण योजनाका आधारमा निकायको आन्तरिक नियन्त्रणको परीक्षण तथा विश्लेषणात्मक र विस्तृत परीक्षण विधि अवलम्वनबाट लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी प्रतिवेदन जारी गरिएको छ । लेखापरीक्षण गर्दा देखिएका व्यहोरा सम्बन्धमा कार्यालय प्रमुख तथा लेखा प्रमुख लगायतका पदाधिकारीहरूसँग छलफल सम्पन्न गरी कायम भएका व्यहोराहरू यस प्रतिवेदनमा समावेश गरिएको छ ।

(ङ) लेखापरीक्षणको सीमा :-लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ र नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, २०७७ तथा मार्गदर्शनमा नमूना छनौट गरी लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्न सकिने आधार तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले नेपाल लेखापरीक्षण व्यवस्थापन प्रणाली (NAMS) अवलम्बन गरी स्वीकृत भएको जोखिममा आधारित लेखापरीक्षण योजना, लेखापरीक्षण गरिएको निकायबाट पेश भएका लेखा एवं सोसँग सम्बन्धित कागजात, विवरण, लिखित प्रतिनिधित्व पत्र, लेखापरीक्षण अनुबन्ध पत्र समेतको आधारमा लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी प्रतिवेदन जारी गरिएको छ । आम्दानी तथा खर्चलाई नतिजासँग तुलना गरी विश्लेषण गर्नका लागि पर्याप्त भौतिक एवं स्थलगत अवलोकन गर्न भौगोलिक कठिनाइ, समय सीमा, स्रोतको उपलब्धता, प्रमाणको प्रकृति तथा पहुँच जस्ता अन्तर्निहित जोखिमहरू सीमाको रुपमा रहेका छन् । सारभूत रूपमा उल्लेखनीय नदेखिएका व्यहोरालाई प्रतिवेदनमा समावेश गरिएको छैन ।

(च) आर्थिक कारोबारको स्थिति :-कार्यालयको विनियोजन, राजस्व, धरौटी, अन्य कारोबार, आय-व्ययतर्फको गरी जम्मा रु.१ अर्ब ५० करोड ४६ लाख ५५ हजारको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरिएको छ । सो को विष्तृत विवरण अनुसूची -१ मा संलग्न छ ।

(छ) लेखापरीक्षणमा परीक्षण गरिएका मुख्य विषयहरू :-लेखापरीक्षण योजना अनुसार परीक्षण गरिएका विषयहरू अनुसूची-२ मा संलग्न छ ।

(ज) **एकीकृत आय-व्ययः** पालिकाको आर्थिक वर्ष २०८०।८१ को समग्र आर्थिक कारोबार समेटिने गरी तयार गरेको एकीकृत आर्थिक विवरणको संक्षिप्त अवस्था निम्नानुसार रहेको छः

आयतर्फ		व्ययतर्फ	
विवरण	**रकम**	**विवरण**	**रकम**
गत वर्षको जिम्मेवारी बाँकी		गाउँपालिका चालु	११३७०५९४३.१६
संचितकोष	५९५१४२९६.९०	गाउँपालिका पुँजीगत	१५२५९८६५५.००
धरौटी	११६९२४९४.००	**जम्मा**	**२६६३०४५९८.१६**
विविध कोष खाता	८३८४१८५.१९	संघीय सरकारबाट प्राप्त अनुदान	
प्रकोप व्यवस्थापन कोष	७८४७५९.००	सशर्त अनुदान चालु	२६६०६०५८५.४०
आन्तरिक राजस्व खाता	०.००	सशर्त अनुदान पुँजीगत	९०४९६६५.००
जम्मा	**८०३७५७३५.०९**	समपुरक अनुदान	१९२२६४३०.००
राजस्व (आन्तरिक आय)		विशेष अनुदान	५२०४२०८.००
आन्तरिक राजस्व	१८२२९३१२.६३	**जम्मा**	**२९९५४०८८८.४०**
राजस्व बाँडफाँट मालपोत समेत	३०९५९१४.६१	प्रदेश सरकारबाट प्राप्त अनुदान	
जम्मा	**२१३२५२२७.२४**	समपुरक अनुदान	४२१०३००.००
बाँडफाँटबाट प्राप्त राजश्व (संघ)	८९५६३२७२.०९	विशेष अनुदान	३३२०७२५.००
बाँडफाँटबाट प्राप्त राजश्व (प्रदेश)	६८६४१४९.००	**जम्मा**	**७५३१०२५.००**
जम्मा	**९६४२७४२१.०९**	अन्तर सरकारी अख्तियारी संघ	
संघीय सरकारबाट प्राप्त अनुदान		सामाजिक सुरक्षा	१७५८७१६६९.००
वित्तीय समानिकरण अनुदान	९१९७७०००.००	गरिवसँग बिश्वेश्वर कार्यक्रम	७२८६६६.००
सशर्त अनुदानचालु	२६६०६०५८६.००	स्वास्थ्यक्षेत्र सुधार कार्यक्रम	४०६५०००.००
सशर्त अनुदानपूंजीगत	९०४९६६५.००	**जम्मा**	**१८०६६५३३५.००**
समपुरक अनुदान	१९२२६४३०.००	विविध	८९९७२५५.२४
विशेष अनुदान	५२०४२०८.००	सडक वोर्ड	१३४६५८७.००
जम्मा	**३९१५१७८८९.००**	प्रकोप व्यवस्थापन कोष खर्च	३७७८४७६.००
प्रदेश सरकारबाट प्राप्त अनुदान		धरौटी	८४५०३१७.००
वित्तीय समानिकरण अनुदान	९५२६५००.००	**जम्मा**	**२२५७२६३५.२४**
समपुरक अनुदान	४२१०३००.००	मौज्दात बाँकी	
विशेष अनुदान	३३२०७२५.००	संचितकोष	१५३७५८८६.६७
जम्मा	**१७०५७५२५.००**	धरौटी	७९९०९५१.००
		प्रकोप व्यवस्थापन कोष	६२८३.००
अन्य आय	२९१००३८.६०	विविध खर्च खाता	८४२८०५८.१९
		जम्मा	**३१८०११७८.८६**
सडक बोर्ड विविध समेत	१०३८७७१५.२४		
अन्य प्रकोप	३००००००.००		
धरौटी	४७४८७७४.००		
जम्मा	**१८१३६४८९.२४**		
अन्तर सरकारी अख्तियारी संघ			
सामाजिक सुरक्षा	१७५८७१६६९.००		
गरिवसंग बिश्वेश्वर कार्यक्रम	७२८६६६.००		
स्वास्थ्यक्षेत्र सुधार कार्यक्रम	४०६५०००.००		
जम्मा	**१८०६६५३३५.००**		
कुल जम्मा	**८०८४१५६६०.२६**	**कुल जम्मा**	**८०८४१५६६०.६६**

लेखापरीक्षणबाट देखिएका व्यहोराहरु

२ **वित्तिय विवरण**

स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७२ मा गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले प्रत्येक वर्षको साउन एक गतेदेखि आगामी वर्षको असार मसान्तसम्मको अवधिलाई आर्थिक वर्ष कायम गरी आय र व्ययको हिसाव राख्नुपर्दछ । सोही ऐनको दफा ६९ मा तोकिए अनुसार गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले आफ्नो आर्थिक कार्य प्रणालीको व्यवस्थापन गर्नुपर्दछ । यस सम्बन्धमा देखिएका व्यहोरा देहाय बमोजिम छन्:

- स्थानीय तहले संचित कोषमा गत विगतको साविक पालिका र गा.वि.स. हरूबाट सरी आएको सम्पत्ति र दायित्व बाँकीको अवस्था समेत स्पष्ट देखिने गरी खाता राखेको छैन भने स्थानीय सरकारको कोषको प्राप्ति र भुक्तानीको एकीकृत वार्षिक प्रतिवेदन (NPSAS अनुरूप) म.ले.प.फा.नं. २७० ले साविकको उक्त कारोबार समेत देखिने गरी आय व्ययको यथार्थ चित्रण गर्न सकेको छैन ।
- कार्यालयले आ.व. २०८०।८१ को लागि बजेट तथा कार्यक्रम स्वीकृत गर्दा स्थानीय संचित कोषमा हुनसक्ने आम्दानी र खर्चको यथार्थतालाई विश्लेषण गरेर तर्जुमा गर्नुपर्नेमा सो बमोजिम भए गरेको पाइएन । यस स्थानीय सरकारको कार्यपालिका र सभाले बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा र स्वीकृत गर्दा गराउँदा आफ्नो अपेक्षित आम्दानी र खर्चलाई विश्लेषण गरेर मात्र यथार्थतामा आधारित भएर तर्जुमा गर्नुपर्ने देखिन्छ ।
- स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७२ मा नगरपालिका तथा गाउँपालिकाले प्रत्येक वर्षको साउन १ गतेदेखि आगामी वर्षको आषाढ मसान्तसम्मको अवधिलाई आर्थिक वर्ष कायम गरी आय र व्ययको हिसाव राख्नु पर्दछ । सोही ऐनको दफा ६९ मा तोकिए अनुसार पालिकाले आफ्नो आर्थिक कार्य प्रणालीको व्यवस्थापन गर्नुपर्दछ । कार्यालयले पेश गरेको वित्तीय विवरण यथार्थ र सही ढंगले तोकिए बमोजिमको ढाँचामा बन्नु पर्दछ ।
- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को नियम ७२(२) मा नेपाल सरकारले निर्धारण गरे बमोजिमको आय र व्ययको वर्गीकरण तथा खर्च शीर्षक सम्बन्धी व्यवस्था अवलम्बन गर्नुपर्ने तथा नियम ७६(२) मा महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत भए बमोजिमको ढाँचामा लेखा राख्नुपर्ने व्यवस्था गरेकोमा पालिकाले संघीय तथा प्रादेशिक सरकारबाट हस्तान्तरित सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण, एकीकृत स्वास्थ्य पूर्वाधार विकास कार्यक्रम समेत संघीय र प्रादेशिक पुर्वाधार विकास कार्यक्रम लगायतका कार्यक्रम तथा बजेट शीर्षकबाट भएको आम्दानी तथा खर्चको लेखाकंन सुत्रमा राखि प्रतिवेदन २०७६।२।१९ मा महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत भएको NEPSAS based ढाँचामा तयार गर्नु पर्दछ ।
- **वित्तीय विवरणको यथार्थता** - पालिकाको आर्थिक कार्यप्रणालीको लेखाङ्कनको गर्न स्थानीय सञ्चित कोष व्यवस्थापन प्रणाली (सुत्र) प्रयोगमा रहेको छ । आर्थिक कारोबार गर्दा सुत्रको प्रयोग गरी सम्पूर्ण आर्थिक कारोबारको लेखाङ्कन तथा प्रतिवदेन गर्नुपर्दछ भने सोही प्रणालीबाट स्थानीय सरकारको कोषको प्राप्ति र भुक्तानीको एकीकृत वार्षिक प्रतिवेदन (म.ले.प.फा.नं २७०) तयार गर्नुपर्छ । पालिकाले सुत्र मार्फत (म.ले.प.फा.नं २७०) को बिस्तृत बिबरण तयार गरेको छैन । सुत्रबाट तयार भएको वित्तीय विवरण समेत पूर्ण नहुँदा पालिकाको यथार्थ आर्थिक अवस्थाको चित्रण गरेको छैन । तसर्थ सबै आर्थिक कारोबार सुत्र मार्फत हुने र सबै कारोबार वित्तीय विवरणमा समावेश गर्ने व्यवस्था गर्नुपर्दछ ।
- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६६(१) बमोजिम पालिकामा प्राप्त हुने आन्तरिक आय, राजस्व बाँडफाँटबाट प्राप्त हुने रकम, अनुदान, ऋण र अन्य आयको प्रक्षेपण तथा सोको सन्तुलित वितरणको खाका र बजेट सीमा निर्धारण गर्न ७ सदस्यीय स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समिति गठनको व्यवस्था छ । समितिले आयको प्रक्षेपण, साधनको सन्तुलित वितरणको खाका, बजेटको कूल सीमा, बजेटको क्षेत्रगत सीमा निर्धारण, बजेट तथा कार्यक्रमको प्रथमिकिकरण, विषयक्षेत्रगत बजेट तर्जुमा मार्गदर्शन तय गर्नुपर्ने जस्ता कार्यहरू फाल्गुन महिनाभित्र सम्पन्न गरिसक्नुपर्ने र बजेट प्रक्षेपण गर्दा बजेट वर्षपछिको थप दुई वर्षको समेत प्रक्षेपण तयार गर्नुका साथै तयार भएको आगामी आर्थिक वर्षको बजेट सीमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले चैत्र १५ गतेभित्र पालिकाका विषयगत शाखा तथा वडा समितिलाई उपलब्ध गराउनुपर्ने कानुनी व्यवस्था छ । पालिकाले समिति गठन गरेको जनाएको छ । समितिलाई थप प्रभावकारी बनाउनु पर्दछ।

  त्यसैले तोके बमोजिमका वित्तीय विवरण तथा खाताहरू अद्यावधिक गरी आय र व्ययको वास्तविक स्थिति देखिने गरी लेखांकन गर्नुपर्दछ ।

(क)आय व्यय हिसावमा फरक: पालिकाले पेश गरेको एकिकृत आय-व्यय विवरण अनुसार पालिकाको समग्र आम्दानी रु.८०,५५,०५,६२१।२६ रहेको र बैंङ्क मौज्दात बाँकी समेत समग्र खर्च रु.८०,८४,१५,९७१।२६ रही बैंक मौज्दात रु.२९,१०,३४९।६० ले फरक परी बढी हुन गएको रकमलाई अन्य आम्दानी भनी आयमा समावेश गरेको देखिएकोले बैंक हिसाब मिलान विवरण तयार गर्नुपर्दछ ।

३ आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७८ बमोजिम कार्यालयले आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरी लागु गरेको देखिएन। यस सम्वन्धमा देखिएका अन्य व्यहोराहरू तपशिल बमोजिम रहेका छन्:

बजेट व्यवस्थापनतर्फ

- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ अनुसार आफ्नो क्षेत्र भित्रको आधारभूत तथ्याङ्क सङ्कलन, अभिलेखांकन र व्यवस्थापन नगरेको, स्थानीय तहले एक आर्थिक वर्ष भित्र भएको आर्थिक कारोबारको अनुसुची-११ बमोजिमको ढाँचामा वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरेको पाईएन,
- अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा १७ बमोजिम मध्यकालीन खर्च संरचना तयार गर्नुपर्नेमा गाउँपालिकाले सो बमोजिम मध्यकालीन खर्चको संरचना तयार गरेको जनाएतापनि सो अनुरुप कार्यान्वियन भएको देखिएन,
- स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ मा नगरपालिका तथा गाउँपालिकाले आफ्नो अधिकारक्षेत्र भित्रका विषयमा स्थानीयस्तरको विकासका लागि आवधिक, वार्षिक, रणनीतिगत विषयको क्षेत्रगत मध्यकालीन तथा दीर्घकालीन विकास योजना तयार गरी कार्यान्वियनमा ल्याएको जनाएतापनि सो अनुरुप कार्यान्वियन भएको देखिएन,
- स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्रमा कार्यान्वियन हुने आयोजनाको विश्लेषण गरी सम्भाब्य आयोजना बैंक खडा गरेको देखिएन,
- दिगो विकास योजना २०१५-३० लाई कार्यान्वियन गर्ने सन्दर्भमा लक्ष्यलाई आन्तरिकीकरण गर्ने र मध्यकालिन लक्ष्यहरू तोकि मूल्याङ्कन गर्ने कार्य भएको देखिएन ।

खरिद व्यवस्थापनतर्फ

- सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ७ र ८ मा खरिदको गुरुयोजना र वार्षिक खरिद योजना तयार गर्नुपर्नेमा पालिकाले तयार गरेको जनाएता पनि सो बमोजिम खरिदको कार्य गरेको पाईएन,
- सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७(११) मा निर्माण कार्य सम्पन्न गरिसकेपछि भौतिक संरचनाहरूको विवरण खुलाई अभिलेख राख्नुपर्नेमा नगरेको,
- कार्यक्रमहरूको विस्तृत विवरण देखिने गरी कार्यक्रम अभिलेख खाता राखेको पाईएन,
- स्थानीय तहले उपभोक्ता समिति मार्फत कार्य गराएकोमा निर्माण कार्यमा प्रयोग हुने सामानको गुणस्तर परीक्षण गरेको पाइएन,
- सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ अनुसार यस वर्ष कार्यसम्पन्न भएका आयोजना तथा कार्यक्रमहरू उपभोक्ता समितिलाई हस्तान्तरण गर्नुपर्नेमा गरेको पाईएन,
- संस्था दर्ता ऐन, २०३४ को दफा ३ अनुसार पालिकाबाट संचालन भएका विभिन्न योजनाको निर्माण कार्य गर्न गठन गरेका उपभोक्ता समिति ऐनको उक्त व्यवस्था अनुसार मान्यता प्राप्त हुने गरी दर्ता गरेको पाइएन,
- सञ्चालित योजनाको सूचना पाटीमा आय–व्यय, अपेक्षित र वास्तविक लाभका साथै उपभोक्ताको योगदान र कार्यसम्पादन लगायतका विषयमा स्पष्ट गरी सरोकारवाला सहितको सार्वजनिक सुनुवाई र सार्वजनिक परीक्षणलाई अनिवार्य गर्नु गराउनु पर्नेमा अधिकांशतः पालना भएको पाईएन।

शिक्षातर्फ

- स्थानीय तहले स्थानीय तह भित्रका विद्यालय अनुगमन गर्न अनुगमन मापदण्ड तयार गरेको तथा अनुगमन गरेको छैन। मापदण्ड तयार गरी नियमित अनुगमन गर्ने र अनुगमन प्रतिवेदन सार्वजनिक गर्ने व्यवस्था नरहेको,
- कार्यक्रम कार्यान्वियन पुस्तिकामा IEMIS मा प्रविष्ट तथ्याङ्कलाई सम्बन्धित विद्यालयबाट कक्षागत विद्यार्थीहरूको यथार्थ तथ्याङ्कसँग सत्यापन (भिडान) गराइ शिक्षा अधिकृतबाट प्रमाणित गरी सोका आधारमा विद्यालयहरूलाई अनुदान निकासा दिनुपर्ने कक्षागत विद्यार्थीहरूको यथार्थ तथ्याङ्कसँग सत्यापन नगरेको,

- संस्थागत विद्यालयहरूको दर्ता, नवीकरण,शुल्क निर्धारण, अनिवार्य निःशुल्क छात्रवृत्ति, वर्गिकरण, अनुगमन र अभिलेख व्यवस्थित नरहेको,
- शिक्षा नियमावली, २०५९ को परिच्छेद ३ नियम १६ मा नं. (झ) मा शिक्षा सेवा आयोगबाट नियुक्ति वा बढुबाको लागि सिफारिस भई आएका शिक्षकलाई नियुक्त गर्ने, सामुदायिक तथा सरकारी विद्यालयमा कार्यरत शिक्षकको नोकरी तथा अन्य विवरण अभिलेख अद्यावधिक गरी राख्नुपर्नेमा नियमावलीको व्यवस्था अनुसारका उक्त अभिलेखहरूको एकीकृत विवरण तयार नगरेको ।

विविधतर्फ

- मूल्य अभिवृद्धि कर नियमावली, २०५३ को नियम ६(क) अनुसार ठेक्का सम्झौता र कर भुक्तानीको जानकारी सम्बन्धित आन्तरिक राजस्व कार्यालयलाई दिने गरेको देखिएन ,्
- कुनै रकमको भुक्तानी दिँदा रित पुगे वा नपुगेको जाँच गरी रसिद विल भर्पाइहरूमा सिलसिलेवार नम्वर राखी कार्यालय प्रमुखले तोकेको कर्मचारीले भुक्तानी भएको जनाउने छाप समेत लगाई दस्तखत गरी प्रमाणित गर्नुपर्नेमा सो अनुसार गरेको पाइएन,
- सुशासन व्यवस्थापन तथा सञ्चालन नियमावली, २०६५ अनुसार नागरिक वडापत्रमा उल्लेखित सेवाहरूको कार्यान्वियन स्थिती अनुगमन गर्न अनुगमन संयन्त्र तय गरेको पाईएन,
- निजामती सेवा ऐन, २०४९ अनुसार कर्मचारीहरूको कार्य विवरण वनाई लागु गरेको पाईएन,
- मूल्य अभिवृद्धि करमा दर्ता नभएको फर्मसँग रू.२० हजार भन्दा कम रकमका विभिन्न विलहरू मार्फत मसलन्द तथा कार्यालय सामाग्री खरिद गर्ने गरेको छ,
- कतिपय भ्रमण आदेशमा स्पष्ट काम उल्लेख नगरि कार्यालय सम्बन्धी काम मात्र उल्लेख गरेको छ,
- विद्युत, पानी महशुल यथा समयमै भुक्तानी नगरी ढिलाई गर्दा थप दस्तुर समेत खर्च लेख्ने गरेको छ,
- राजस्व सङ्कलन सम्बन्धमा सूचना प्रविधिको प्रयोग गरी सबै कारोबार बैकिङ्ग प्रणाली मार्फत गर्ने गरेको देखिएन । स्थानीय राजस्व व्यवस्थापन प्रणाली प्रयोगमा आएतापनि पूर्णरुपमा कार्यान्वियनमा आउन सकेको छैन,
- पालिकाले जिन्सी सामानको एकीकृत विवरण तथा सहायक जिन्सी खाता अध्यावधिक गरेको छैन । केही सामान विभिन्न संघ संस्थालाई वितरण गरेको पाईयो भने वडालाई आवस्यक पर्ने अधिकांश सामान वडाले नै खरिद गर्ने र जिन्सी पनि वडाले नै वाध्ने गरेकोले गाउँपालिकाको मुल जिन्सी खातामा उक्त सामान चढाएको देखिएन,
- सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधिको परिच्छेद ९ दफा ३५ मा वडा समितिले प्रत्येक त्रैमासिकमा कम्तीमा एकपटक सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सम्बन्धमा सार्वजनिक सुनुवाई गर्नुपर्ने र प्राप्त गुनासा तथा सुझावहरू सम्वोधन गर्नुपर्ने उल्लेख भएकोमा सोको पालना नभएको,
- जिन्सी निरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भए अनुसार विभिन्न मालसामान मर्मत तथा लिलाम गर्नु पर्नेमा नगरेको,
- विपद जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा ४५ मा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिले गरेको कामको वार्षिक प्रतिवेदन जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति तथा प्रदेश विपद् व्यवस्थापन कार्यकारी समिति समक्ष पेस गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेकोमा प्रतिवेदन तयार गरी सम्बन्धित समितिमा पेस गरेको नदेखिएको,
- खेलकुद कार्यक्रम, सांस्कृतिक कार्यक्रमहरूको लागि अध्यक्षको तोक आदेशको आधारमा भुक्तानी गर्ने गरेको,
- अधिकांशमा पत्रपत्रिका तथा सञ्चार माध्यममा जनचेतनामूलक सूचना प्रकाशन/प्रशारण बापतको बिल भुक्तानी हुदा सम्झौता तथा कार्यादेश नभएको,
- पालिका तथा विद्यालयबाट आयोजना भएको खेलकुद प्रतियोगितामा खरिद गरी प्रयोग गरिएका खप्ने जिन्सी सामग्री लगायतका खेलकुद सामग्रीको विवरण सहित सम्बन्धित कार्यालय वा विद्यालयमा दाखिला गर्ने नगरेको,

तसर्थ पालिकाले आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई तोकिए बमोजिम प्रभावकारी र विश्वशनीय बनाइ सेवा प्रवाह सुदृढ बनाउने तर्फ ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ ।

४ **क्षेत्रगत बजेट र खर्च**

स्थानीय तहले एकीकृत, समानुपातिक र दिगो विकासका क्षेत्रगत रुपमा समानुपातिक बजेट विनियोजन गरी खर्च गर्नुपर्ने हुन्छ ।यस पालिकाको २०८०।८१ को क्षेत्रगत बजेट र खर्चको स्थिति देहायअनुसार रहेको देखिन्छ ।

क्र.सं.	क्षेत्र	बजेट	खर्च	खर्च प्रतिशत
१	आर्थिक विकास	१७०३०२३२	१५१२१३१०	२.६४
२	पूर्वाधार विकास	१९५७३०५०१	१६९९६५०५४	२९.६४
३	सामाजिक विकास	३३४३१९०००	२९९६५२९३३	५२.२६
४	सुशासन तथा अन्तर्सम्बन्धित क्षेत्र	१०९५००००	७६२५८३१	१.३३
५	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	९६५४८२९७	८१०११३८३	१४.१३
	जम्मा	६५४५७८०३०	५७३३७६५१२	१००

उपर्युक्त विवरण अनुसार सभाले विनियोजन गरेको बजेट मध्ये सामाजिक विकासमा सबैभन्दा बढी ५२.२६ प्रतिशत र सुशासन तथा अन्तरसम्बन्धितमा सबैभन्दा घटी १.३३ प्रतिशत रहेको छ ।

५ **त्रैमासिक पूँजीगत खर्च**

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३५ बमोजिम बजेट तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने कार्यालयले त्रैमासिक प्रगति विवरण वनाई कार्यसम्पादन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले उपलव्ध गराएको विवरण अनुसार त्रैमासिक पूँजीगत खर्चको स्थिति देहाय बमोजिम छ ।

बजेट उपशीर्षक	कुल खर्च	त्रैमासिक खर्च				
		प्रथम त्रैमासिक	दोस्रो त्रैमामसिक	तेश्रो त्रैमासिक	चौथो त्रैमासिक	आषाढ महिना खर्च
पूँजिगत खर्चतर्फ	१९३६०९९८३	११०२४४७४	३५४७९२०८	६३८५९५३०	८३२४६७७१	४६८३४१९६
प्रतिशत	१००	५.६९	१८.३३	३२.९८	४३.००	२४.१९

पालिकाले उपलब्ध गराएको विवरणअनुसार वार्षिक रू.१९,३६,०९,९८३।- खर्च भएकोमा प्रथम त्रैमासिकमा रू.१,१०,२४,४७४।- (५.६९प्रतिशत), दोस्रो त्रैमासिकमा रू.३,५४,७९,२०८।- (१८.३३ प्रतिशत), तेस्रो त्रैमासिकमा रू.६,३८,५९,५३०।- (३२.९८ प्रतिशत) रचौथो त्रैमासिकमा रू.८,३२,४६,७७१।- (४३ प्रतिशत) खर्च गरेको देखिएको छ । यसरी नै आषाढ महिनामा मात्र रू.४,६८,३४,१९६।- (२४.१९ प्रतिशत) खर्च देखिनुले आषाढमा आएर खर्चको चाप बढेको देखिएकाले सन्तुलित खर्च व्यवस्थापन भएको देखिएन । स्वीकृत कार्यक्रम अनुसार त्रैमासिक रुपमा सन्तुलित खर्च हुने गरी कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिनुपर्दछ। वर्षान्तमा हतारमा काम गराउँदा कामको गुणस्तरमा असर पर्ने देखिएकोले नियममा भएको व्यवस्था अनुरुप आषाढमा खर्च गर्ने परिपाटीमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ ।

६ **खर्च बिश्लेषण**

यस पालिकाले अघिल्लो आ.व.२०७९।०८० बाट प्राप्त अ.ल्या मौज्दात रू.८,०३,७५,७३५।०९, यस बर्ष कुल आन्तरिक आय रू.२,१३,२५,२२७।२४, र राजस्व बाँडफाँटबाट रू.९,६४,२७,४२१।०९ तथा अनुदानबाट रू.४०,८५,७५,४१४।– र अन्य आम्दानी (अन्तर अख्तियारी समेत) रू.२०,१७,११,८६२।८४ समेत रू.८०,८४,१५,६६०।- आम्दानी भएकोमा चालु तर्फ रू.३७,९७,६६,५२८।६० र पुँजीगततर्फ रू.१९,३६,०९,९८३।- समेत रू.५७,३३,७६,५११।६० (अन्तर सरकारी र अन्य बाहेक) खर्च भएको छ । खर्च मध्ये आन्तरिक आयको हिस्सा ३.७२ प्रतिशत रहेको छ । पालिकाले विकास निर्माण प्रयोजनमा न्युन खर्च गरेको प्रशासनिक प्रयोजनमा बढी खर्च भएको देखिन्छ । प्रशासनिक खर्च नियन्त्रण गर्दै प्राप्त अनुदान र राजस्व बाँडफाँटको रकम अधिक रुपमा विकास निर्माण प्रयोजनमा परिचालन गरिनुपर्दछ । साथै आन्तरिक आय बढाउनका लागि सम्भाव्य उपाय अवलम्वन गर्नुपर्दछ ।

७ **बजेट पेश, पारित र अख्तियारी**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ मा स्थानीय तहले आगामी आर्थिक वर्षको राजस्व र व्ययको अनुमान कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गराई असार १० गते भित्र पेश गर्ने र यसरी पेश भएको बजेट छलफल गरी असार मसान्तभित्र सभाबाट पारित गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। सोही ऐनको दफा ७३ मा सभाबाट बजेट स्वीकृत भएको ७ दिनभित्र स्थानीय तहका प्रमुखले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यस पालिकाको उपाध्यक्षले मिति २०८०।३।१० मा रू.५९ करोड ७४ लाख ४० हजारको बजेट सभा समक्ष पेश गरेकोमा सभाबाट मिति २०८०।३।१० मा पारित भएको छ । यसैगरी स्थानीय तहका प्रमुखले मिति २०८०।३।१५ मा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गरेको देखिन्छ । समयमै अख्तियारी प्रदान गरी बजेट कार्यान्वयन दक्षता बढाउनु पर्ने देखिन्छ ।

८ **सरकारी तथा सार्वजनिक जग्गा संरक्षण, उपयोग तथा हक हस्तान्तरण**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ९७ मा गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रको सरकारी सामुदायिक तथा सार्वजनिक सम्पत्तिको रेखदेख, मर्मत सम्भार र संरक्षण गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रको सार्वजनिक सम्पत्तिको मर्मत सम्भार एवं संरक्षण गरेको/अभिलेख राखेको पाइएन । पालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रको सम्पत्तिको रेखदेख मर्मत सम्भार एवं संरक्षण गर्नु/गराउनु/ अभिलेख राख्नुपर्दछ ।

९ **तलबी प्रतिवेदन**

निजामति सेवा ऐन, २०४९ को दफा ७(ख)२ जिल्लास्थित सरकारी कार्यालयहरुको तलवी प्रतिवेदन सम्बन्धीत जिल्लास्थित कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयबाट तलबी प्रतिवेदन पारित गराएर मात्र खर्च लेख्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ । पालिकाले यस आर्थिक वर्षमा पालिका कर्मचारीको रु.२,३९,८९,४८३।०० र अन्यमा रु. १,१३,२९,७२६।०० गरी कुल रु. ३,५३,१९,२०९।०० को तलवी प्रतिवेदन पारित गराएको छैन । सो तलवी प्रतिवेदन पारित गराएर मात्र खर्च लेख्ने गर्नुपर्दछ ।

१० **सिफारिस**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ (२) मा पालिकाको काम, कर्तव्य र अधिकारको व्यवस्था रहेको छ । पालिकाले वडा कार्यालयबाट सम्पादित नागरिकता सिफारिस, घरबाटो सिफारिस, नाता प्रमाणित, पञ्जिकरणको तथ्याङ्क तथा अभिलेखलाई व्यवस्थित तुल्याउँदै सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउनु पर्दछ । यस पालिका तथा अन्तर्गतका वडाबाट यस वर्ष सम्पादित सेवा प्रवाहको स्थिति निम्नानुसार रहेको छः

विवरण	सिफारिस भएको संख्या
जन्मदर्ता	६५३
मृत्युदर्ता	३०५
बसाईसराई भई आउनेको दर्ता	२८
बसाईसराई भई जानेको दर्ता	८५
विवाह दर्ता	३४२
सम्बन्धबिच्छेद	७०

११ **न्यायिक समिति**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ४६ देखि ५३ सम्म अधिकार क्षेत्र तथा न्याय सम्पादन प्रक्रिया सम्बन्धि व्यवस्था छ । न्यायिक समितिमा परेको उजुरीमध्ये मेलमिलाप प्रकृतिका आधारमा विवाद दर्ता भएको ३ महिनाभित्र टुङ्गो लगाउने व्यवस्था छ । लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त विवाद दर्ता एवं फर्स्यौट विवरण अनुसार गतबर्ष फर्स्यौट वा कारबाही किनारा गरी टुङ्गो लगाउन बाँकी ४ उजुरी रहेकोमा यस बर्ष विभिन्न विषयका १६ वटा विवाद दर्ता भएकोमा जम्मा २० मध्ये१६ वटा फर्स्यौट भई यो वर्ष फर्स्यौट नभई ४ वटा बाँकी रहेको छ । न्याय सम्पादन प्रक्रियालाई ऐनले तोकेको म्यादभित्र फर्स्यौट वा कारबाही किनारा गरी टुङ्गो लगाउनुपर्दछ ।

१२ कानून निर्माण

स्थानीय सरकार सन्चालन ऐन २०७४ को दफा १०२ बमोजिम स्थानीय सरकारले आफनो अधिकार क्षेत्रभित्र रही कानून निर्माण गर्न सक्नेछ । यस गाउँपालिकाले आफनो अधिकारक्षेत्रमा रही १२ वटा ऐन , ३ वटा नियमावली , २६ वटा कार्यविधि र ५ वटा निर्देशिका निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको छ ।

१३ पदाधिकारी सुविधा

गण्डकी प्रदेशको स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यले पाउने सुविधा सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको ऐन अनुसार पदाधिकारी तथा सदस्यले अनुसूची बमोजिमको रकम नबढ्ने र दोहोरो नपर्ने गरि सुविधा पाउने व्यवस्था गरेको छ । यस पालिकाले आर्थिक वर्ष २०८०।८१ मा ५७ जना पदाधिकारीहरूलाई रू.१,२१,८५,०००।- पदाधिकारी सुविधा र बैठक भत्तामा रू.२०,५२,०००।- समेत रू.१,४२,३७,०००।- खर्च लेखि भुक्तानी गरेको छ । कानुन बमोजिमको रकम दोहोरो नपर्ने गरि भुक्तानी हुने व्यवस्था मिलाउनु पर्दछ ।

१४ एकमुष्ट बजेट

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ बमोजिम स्थानीय आर्थिक अवस्था समेतको आधारमा बजेट तथा कार्यक्रमको प्राथमिकीकरणका आधार तयार गरी स्रोत अनुमान तथा सीमा निर्धारणका आधारमा अबण्डा नराखी आय–व्ययको अनुमान पेस गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यस स्थानीय तहले यो वर्ष अन्य सार्वजनिक निर्माण शिर्षक उल्लेख गरी रु.५६,२०,०००।- अवण्डा राखेको छ । उक्त अबण्डा रकम कार्यपालिकाको निर्णयबाट चालुतर्फ रु.१६,२०,०००।–र पुँजीगततर्फ रु.४०,००,०००।– खर्च भएको छ । बजेट अबण्डामा राखी खर्च गर्ने प्रक्रियामा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ ।

१५ कर्मचारी दरबन्दी तथा करार

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ८३ मा स्थानीय तहले आफ्नो अधिकार क्षेत्र र कार्यबोझको विश्लेषण गरी सङ्गठन तथा व्यवस्थापन सर्भेक्षणको आधारमा स्थायी प्रकृतिको कामको लागि तथा सेवा करारबाट लिईने कर्मचारीको दरबन्दी प्रस्ताव गर्नुपर्ने र अस्थायी दरबन्दी सृजना गर्न नसकिने व्यवस्था छ । उपदफा ४ मा कर्मचारीको दरबन्दीको प्रस्ताव तयार गर्दा स्थायी कर्मचारीको लागि चाहिने तलब, भत्ता, सन्चयकोष कट्टी रकम, योगदानमा आधारित उपदान वा निवृत्तिभरण, औषधिउपचार सम्बन्धित बिदा जस्ता सेवा सुबिधाको लागि लाग्ने खर्च व्यहोर्ने स्रोत समेतको विश्लेषण गरी त्यस्तो खर्च सुनिश्चित हुनेगरी मात्र दरबन्दी स्वीकृत गर्नुपर्ने प्रावधान रहेको छ । यस पालिका अन्तर्गत १२५ जनाको (स्वास्थ्य समेत) दरबन्दी स्वीकृत गरेकोमा सोमध्ये ६० (कार्यालय सहयोगी र सशर्त कार्यक्रम समेत) जना करारमा राखी रू.२,०८,५९,२८९।- भुक्तानी दिई खर्च लेखेको विवरण प्राप्त भएको छ । कार्यालयले सङ्गठन व्यवस्थापन र सर्भेक्षण गरी आन्तरिक स्रोतको विश्लेषण गरी दरबन्दी व्यवस्थापन गर्नुपर्दछ।

१६ कार्य सञ्चालन तथा अन्य कोष

नेपाल सरकारले कुनै आयोजना वा कार्यक्रम संचलान गर्दा विनियोजन वजेट भित्रबाट गर्ने, विभिन्न कोषमा रकम मौज्दात राख्ने, उक्त कोषबाट खर्च गर्ने पद्धत्तिमा नियन्त्रण गर्ने व्यहोरा उल्लेख गरेपनि यो कार्यालयले यो वर्ष प्रकोप व्यवस्थापनर विविध खर्च खाता जस्ता कोषमा गत वर्षबाट जिम्मेवारी सारेको रु.९१,६८,९४४।- र यो वर्षको थप रू.१,३३,८७,७१५।- समेत रू.२,२५,५६,६५९।- आय र रू.१,४१,२२,६२८।- खर्च गरी रू.८४,३४,३४१।- मौज्दात देखाएको छ। यसरी कोषमा रकम राखेर खर्च गरी खर्चमा दोहोरापना आउने, खर्चमा मितव्ययिता कायम नहुने हुँदा अत्यावश्यक बाहेकमा यसरी कोषमा रकम राख्ने, ट्रान्सफर गरेर खर्च गर्ने पद्धतिमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ।

सि नं	कोषको नाम	शुरु मौज्दात	योवर्ष थप	जम्मा	योवर्षको खर्च	बाँकी मौज्दात
१	विविध खर्च खाता	८३८४१८५	१०३८७७१५	१८७७१९००	१०३४३८४२	८४२८०५८
२	प्रकोप व्यवस्थापन कोष	७८४७५९	३००००००	३७८४७५९	३७७८७८६	६२८३
	जम्मा	**९१६८९४४**	**१३३८७७१५**	**२२५५६६५९**	**१४१२२६२८**	**८४३४३४१**

१७ आर्थिक सहायता

पालिकाले स्पष्ट मापदण्ड र कार्यविधि तर्जुमा गरी तथा बजेट विनियोजन गरेर मात्र आर्थिक सहायता वितरण गर्नु पर्दछ। तर पालिकाले यो वर्ष मापदण्ड र कार्यविधि तयार नगरी विभिन्न संघसंस्था र व्यक्तिहरुलाई रु.९,३२,११४।- आर्थिक सहायता वितरण गरेको छ । वितरित सहायताको औचित्य पुष्ट्याई गरेको छैन । निश्चित विधि र मापदण्ड बेगर विपद व्यवस्थापन समितिको निर्णयानुसार आर्थिक सहायता वितरण गर्ने प्रक्रियामा नियन्त्रण गरी आर्थिक सहायता पाउनेको विवरण सार्वजनिक हुनुपर्दछ ।केही उदाहरणः

गोभौनरमिति	आर्थिक सहायता पाउने व्यक्ति तथा संस्थाको नाम	प्रयोजन	सहायता रकम
२।२०८०।०६।०४	गाउपालिकाका ११ जना नागरिक खिमराज भण्डारी लगायत	विपद	१४५०००
४।२०८०।०९।११	गाउँपालिकाका ६ जना नागरिक आकाश गुरुङ्ग लगायत	विपदबाट प्रभावित घरपरिवारलाई राहत	९५०००
१०।२०८०।११।१४	गाउँपालिकाका १४ जना नागरिक सुरेश नेपाल लगायत	विपदबापत	१३५७००
१५।२०८१।०१।०६	गाउँपालिकाका ४ जना नागरिक राजेन्द्र पौडेल लगायत	विपदबापत	५४०००
१७।२०८१।०२।१३	गाउँपालिकाका ५ जना नागरिक इन्द्रप्रसाद अधिकारी लगायत	विपदबापत	१०००००
२७।२०८१।०३।२१	गाउँपालिकाका ७ जना नागरिक गणेश बहादुर दमै लगायत	विपदबापत	१३३०००
३।२०८०।०६।३०	भण्डार थोक ट्याङ्गकी संरक्षण समिति	ट्याङ्की संरक्षण	८६३७५
५।२०८०।०९।१६	अंजित कुमार दमै	आर्थिक सहायता	५०००
६।२०८०।०९।१७	विरेठाटी मा वि	कम्पाउण्ड वाल मर्मत	८४६४८
१६।२०८१।०१।३१	श्री धारापानी खानेपानी उपभोक्ता समिति	पाईपलाइन मर्मत	२७३९१
१९।२०८१।०२।२१	वडान २ हरिकला अधिकारी	आर्थिक सहायता	१००००
२१।२०८१।०३०४	कम्युनिटि सपोर्ट ग्रुप	आर्थिक सहायता	२७०००
१४।२०८०।१२।०९	वडा न ९ सविना परियार	विपद	१४०००
२८।२०८१।०३।२३	हिमा देवि पौडैल	विपद	१५०००
	जम्मा		९३२११४

१८ आन्तरिक आय तर्फ

कार्यालयमा भएको आम्दानी र खर्चको यथार्थ हिसाव देखिनेगरी पालिकाले हिसाव मिलान बिबरण तयार गर्नुपर्दछ । पालिकाले आम्दानी प्रयोजनको लागि बिगत बर्षहरुदेखि सफ्टटेक नामक सफ्टवेयर प्रयोगमा ल्याएको छ । उक्त सफ्टवेयरले योवर्ष राजस्व शाखामा मालपोत/भूमिकर तर्फ ५३८९ करदाताले ११४१६ रसिदबाट जम्मा रु. ९०१६०७०। र नगदी (अन्य) तर्फ ७६५१ करदाताले १२५५१ रसिदबाट रु.७७२३६९०।६३ समेत जम्मा आन्तरिक आम्दानी रु१६७३९७६०।९४ भएको देखिन्छ । तर कार्यालयको आर्थिक प्रशासन शाखामा प्रयोगमा रहेको सुत्र सफ्टवेयर अनुसार योवर्ष आन्तरिक राजस्व खाता अनुसार कुल आन्तरिक आम्दानी रु १४२९६३९४।९४ संकलन र दाखिला भएको देखियो । तर सोही सफ्टवेयरको बैंक नगदी किताव अनुसार भने कुल आन्तरिक आम्दानी रु. १७३६९९८७।९७ भएको देखिन्छ । यसप्रकार कुल आन्तरिक आम्दानी फरक फरक देखिएको सम्वन्धमा कार्यालयले बैंक हिसाव बिबरण तयार गरी यथार्थता यकिन गरिनु पर्दछ । त्यसैगरी महालेखा नियन्त्रक कार्यालयबाट बिगत बर्षहरु देखि आम्दानी संकलन, दाखिला र लेखाङ्कनको लागि समेत सुत्र सफ्टवेयरको प्रयोग अनिवार्य गरिएकोमा पालिकाले बिगत देखि सफ्टटेक नामक सफ्टवेयर प्रयोग गरेको देखिएकोले नियमानुसारको सुत्र सफ्टवेयर पुर्णरुपमा प्रयोगमा ल्याउनु पर्दछ ।

१९ ढिला राजश्व दाखिला

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्त्व नियमावली २०७७ को नियम २८ मा जिम्मेवार व्यक्तिले आफ्नो जिम्मामा आएको सरकारी नगद सोही वा त्यसको भोलिपल्ट, बैंक र कार्यालयबीचको दुरी समेतलाई विचार गरी महालेखा नियन्त्रक कार्यालयले नगद

दाखिला गर्ने म्याद तोकिदिएकोमा सोही वमोजिम गर्नुपर्ने व्यवस्था छ ।साथै सोही ऐन अनुसार तोकिएको समयमा राजश्व रकम दाखिला नगरेमा सम्बन्धित तालुक कार्यालयले १० दिन सम्म ढिला गरेको भए दाखिला गर्न बाँकी रकम र सो रकमको १० प्रतिशतले जरिवाना समेत गरी दाखिला गर्न लगाउने र सो भन्दा बढी ढिला गरेको भए १० प्रतिशतका दरले जरिवाना गरी दाखिला गर्न लगाई कसुरको मात्रा अनुसार प्रचलित कानुन वमोजिम विभागीय कारवाही समेत गर्न गराउन सक्ने व्यवस्था छ ।पालिकाको विभिन्न वडाबाट संकलन गरेको राजश्व रकम ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार तोकिएको अवधि भित्र दाखिला नगरी अर्को महिना पश्चात मात्र दाखिला भएको देखिन्छ ।संकलन भएको राजश्व समयमै दाखिला गराउने तर्फ कार्यालयले ध्यान दिनुपर्दछ ।उदाहरण:

मिति	आम्दानी	दाखिला रकम	दाखिला मिति	जरिवाना
वडा नं १				
श्रवण मसान्त	१०७७६८.०७	१०७७६८	२०८०।६।८	१०७७६.८०
भदौ मसान्त	४९२२७.७९	४९२२७.७९	२०८०।६।८	४९२२.७८
असोज मसान्त	७६८०३.३३	७६८०३.३३	२०८०८।१०	७६८०.३३
कार्तिक मसान्त	३६७२२.२	३६७२२.२	२०८०।८।१०	३६७२.२२
मंसिर मसान्त	६१३८४.७४	६१३८४.७४	२०८०।९।४	६१३८.४७
पौष मसान्त	८२४४९.८७	८२४४९.८७	२०८०।१०।४	८२४४.९९
माघ मसान्त	५२५५९	५२५५९	२०८०।११।८	५२५५.९०
फाल्गुन मसान्त	८९३०२.२५	८९३०२.२५	२०८०।१२।२	८९३०.२३
चैत्र मसान्त	५९४२२.८७	५९४२२.८७	२०८१।१।६	५९४२.२९
वैशाख मसान्त	४९९५५.७३	४९९५५.७३	२०८१।२।८	४९९५.५७
जेठ मसान्त	७२०८५.१९	७२०८५.१९	२०८१।३।१६	७२०८.५२
असार मसान्त	५९८९५.६८	५९८९५.६८	२०८१।३।३१	५९८९.५७
जम्मा रु				७९७५७.७०
वडा नं २				
मिति	आम्दानी	दाखिला रकम	दाखिला मिति	जरिवाना
श्रवण मसान्त	१०२६४३.८७	१०२६४३.८७	२०८०।६।८	१०२६४.४०
भदौ मसान्त	४०१३४	४०१३४	२०८०।६।१०	४०१३.४०
असोज मसान्त	४१४३१.६३	४१४३१.६३	२०८०।७।१९	४१४३.१६
कार्तिक मसान्त	१८९१०.४	१८९१०.४	२०८०।८।१३	१८९१.०४
मंसिर मसान्त	८०६४४.०७	८०६४४.०७	२०८०।९।८	८०६४.४१
पौष मसान्त	६७७७०.८७	६७७७०.८७	२०८०।१०।२०	६७७७.०९
माघ मसान्त	४६०१६.५७	४६०१६.५७	२०८०।११।८	४६०१.६६
फाल्गुन मसान्त	४९३८३.७५	४९३८३.७५	२०८०।१२।५	४९३८.३८
चैत्र मसान्त	४९८२२.६७	४९८२२.६७	२०८१।१।१३	४९८२.२७
वैशाख मसान्त	७१४८८.८५	७१४८८.८५	२०८१।२।७	७१४८.८९
जेठ मसान्त	१३६३१४.६५	१३६३१४.६५	२०८१।३।५	१३६३१.५०
असार मसान्त	२४२२३.२१	२४२२३.२१	२०८१।३।३१	२४२२.३२
जम्मा रु				७२८७८.५०
वडा नं ३				

मिति	आम्दानी	दाखिला रकम	दाखिला मिति	जरिवाना
श्रवण मसान्त	३४८९७३.०५	३४८९७३.०५	२०८०।५।६	३४८९७.३०
भदौ मसान्त	८५४२८.०१	८५४२८.०१	२०८०।६।८	८५४२.८०
असोज मसान्त	७३२२२.५७	७३२२२.५७	२०८०।७।१३	७३२२.२६
कार्तिक मसान्त	८२१४९.०६	८२१४९.०६	२०८०।८।१३	८२१४.९१
मंसिर मसान्त	९५७४४.११	९५७४४.११	२०८०।९।११	९५७४.४१
पौष मसान्त	८१००३.४५	८१००३.४५	२०८०।१०।४	८१००.३५
माघ मसान्त	८३६२५.७१	८३६२५.७१	२०८०।११।३	८३६२.५७
फाल्गुन मसान्त	९८८८९.१८	९८८८९.१८	२०८०।१२।५	९८८८.९२
चैत्र मसान्त	७२३०१.३४	७२३०१.३४	२०८१।१।३	७२३०.१३
वैशाख मसान्त	५७६०३.५५	५७६०३.५५	२०८१।२।२	५७६०.३६
जेठ मसान्त	१०२१७५.४७	१०२१७५.४७	२०८१।३।५	१०२१७.५०
असार मसान्त	९००९५.१	९००९५.१	२०८१।३।३०	९००९.५१
जम्मा रु				१२७१२१.००
वडा नं ४				
मिति	आम्दानी	दाखिला रकम	दाखिला मिति	जरिवाना
श्रवण मसान्त	१२५११०.३१	१२५११०.३१	२०८०।५।१५	१२५११.००
भदौ मसान्त	१०१५७५.७	१०१५७५.७	२०८०।६।१०	१०१५७.६०
असोज मसान्त	६२५८६.८२	६२५८६.८२	२०८०।७।१५	६२५८.६८
कार्तिक मसान्त	२७६९४	२७६९४	२०८०।८।७	२७६९.४०
मंसिर मसान्त	५०३००.७	५०३००.७	२०८०।९।४	५०३०.०७
पौष मसान्त	५२०२६.७४	५२०२६.७४	२०८०।१०।५	५२०२.६७
माघ मसान्त	६३६१९.८८	६३६१९.८८	२०८०।११।६	६३६१.९९
फाल्गुन मसान्त	७०२४२.८४	७०२४२.८४	२०८०।१२।१३	७०२४.२८
चैत्र मसान्त	३७४३५.८८	३७४३५.८८	२०८१।१।५	३७४३.५९
वैशाख मसान्त	५६१६३.१	५६१६३.१	२०८१।२।६	५६१६.३१
जेठ मसान्त	८२६३४.३६	८२६३४.३६	२०८१।३।९	८२६३.४४
असार मसान्त	६०७२२.१७	६०७२२.१७	२०८१।३।३०	६०७२.२२
जम्मा रु				७९०११.३०
वडा नं ५				
मिति	आम्दानी	दाखिला रकम	दाखिला मिति	जरिवाना

श्रवण मसान्त	३९९६६.१४	३९९६६.१४	२०८०।५।२४	३९९६.६१
भदौ मसान्त	३१७२०.९२	३१७२०.९२	२०८०।६।१४	३१७२.०९
असोज मसान्त	३५९३७.५४	३५९३७.५४	२०८०।७।१३	३५९३.७५
कार्तिक मसान्त	४८६७१.०५	४८६७१.०५	२०८०।८।१२	४८६७.११
मंसिर मसान्त	३११८९.६६	३११८९.६६	२०८०।९।१६	३११८.९७
पौष मसान्त	२५८७७.५८	२५८७७.५८	२०८०।१०।१०	२५८७.७६
माघ मसान्त	४१३१३.२	४१३१३.२	२०८०।११।११	४१३१.३२
फाल्गुन मसान्त	२९९१२.७३	२९९१२.७३	२०८०।१२।८	२९९१.२७
चैत्र मसान्त	२८८८०.६२	२८८८०.६२	२०८१।१।१०	२८८८.०६
वैशाख मसान्त	२१२७८.४६	२१२७८.४६	२०८१।२।१७	२१२७.८५
जेठ मसान्त	३८९२५.१८	३८९२५.१८	२०८१।३।१०	३८९२.५२
असार मसान्त	४८१०१.६२	४८१०१.६२	२०८१।३।३०	४८१०.१६
जम्मा रु				४२१७७.५०
वडा नं ६				
मिति	आम्दानी	दाखिला रकम	दाखिला मिति	जरिवाना
श्रवण मसान्त	६०२०३.७२	६०२०३.७२	२०८०।५।१	६०२०.३७
भदौ मसान्त	३५२००.६२	३५२००.६२	२०८०।६।९	३५२०.०६
असोज मसान्त	३७३८२.६५	३७३८२.६५	२०८०।७।२	३७३८.२७
कार्तिक मसान्त	३३८४५.२२	३३८४५.२२	२०८०।८।१०	३३८४.५२
मंसिर मसान्त	४४३४१.७५	४४३४१.७५	२०८०।९।६	४४३४.१८
पौष मसान्त	३०९९१.१२	३०९९१.१२	२०८०।१०।७	३०९९.११
माघ मसान्त	३३२७१.१	३३२७१.१	२०८०।११।१५	३३२७.११
फाल्गुन मसान्त	२३५३५.७३	२३५३५.७३	२०८०।१२।२	२३५३.५७
चैत्र मसान्त	७००१९.९३	७००१९.९३	२०८१।१।७	७००१.९९
वैशाख मसान्त	३२४५४.८३	३२४५४.८३	२०८१।२।६	३२४५.४८
जेठ मसान्त	३९६६५.६३	३९६६५.६३	२०८१।३।९	३९६६.५६
असार मसान्त	६६९५५.२४	६६९५५.२४	२०८१।३।३१	६६९५.५२
जम्मा रु				५०७८६.८०
वडा नं ७				
मिति	आम्दानी	दाखिला रकम	दाखिला मिति	जरिवाना
श्रवण मसान्त	८२१४८.५३	८२१४८.५३	२०८०।६।७	८२१४.८५

भदौ मसान्त	१४३१९०.०९	१४३१९०.०९	२०८०।६।७	१४३१९.००
असोज मसान्त	१४०३७.०५	१४०३७.०५	२०८०।७।२	१४०३.७१
कार्तिक मसान्त	१४४१९.७९	१४४१९.७९	२०८०।८।१	१४४१.९८
मंसिर मसान्त	१९४१५.४३	१९४१५.४३	२०८०।९।१८	१९४१.५४
पौष मसान्त	३४१९३.०९	३४१९३.०९	२०८०।१०।१३	३४१९.३१
माघ मसान्त	२०२८१.८	२०२८१.८	२०८०।११।१	२०२८.१८
फाल्गुन मसान्त	३२४३९.११	३२४३९.११	२०८०।१२।४	३२४३.९१
चैत्र मसान्त	३७७८७.९१	३७७८७.९१	२०८१।१।३	३७७८.७९
वैशाख मसान्त	२३८१४.५८	२३८१४.५८	२०८१।२।८	२३८१.४६
जेठ मसान्त	४२२६३	४२२६३	२०८१।३।२	४२२६.३०
असार मसान्त	१४३३७.६८	१४३३७.६८	२०८१।३।३०	१४३३.७७
जम्मा रु				४७८३२.८०
वडा नं ८				
मिति	आम्दानी	दाखिला रकम	दाखिला मिति	जरिवाना
श्रवण मसान्त	१३७६६४.४९	१३७६६४.४९	२०८०।६।८	१३७६६.४०
भदौ मसान्त	४०६३४.९३	४०६३४.९३	२०८०।६।८	४०६३.४९
असोज मसान्त	३२०५९.४३	३२०५९.४३	२०८०।७।१६	३२०५.९४
कार्तिक मसान्त	१८४७७.८८	१८४७७.८८	२०८०।८।१२	१८४७.७९
मंसिर मसान्त	३३७३९.२७	३३७३९.२७	२०८०।९।१२	३३७३.९३
पौष मसान्त	२३२५०.३९	२३२५०.३९	२०८०।१०।९	२३२५.०४
माघ मसान्त	३७३१९.२१	३७३१९.२१	२०८०।११।१०	३७३१.९२
फाल्गुन मसान्त	३७७७१.७२	३७७७१.७२	२०८०।१२।१४	३७७७.१७
चैत्र मसान्त	३७१३३.२७	३७१३३.२७	२०८१।१।१६	३७१३.३३
वैशाख मसान्त	४२५८१.६७	४२५८१.६७	२०८१।२।९	४२५८.१७
जेठ मसान्त	३२४४८.६७	३२४४८.६७	२०८१।३।९	३२४४.८७
असार मसान्त	१५७२०	१५७२०	२०८१।३।३१	१५७२.००
जम्मा रु				४८८८०.१०
वडा नं ९				
मिति	आम्दानी	दाखिला रकम	दाखिला मिति	जरिवाना
श्रवण मसान्त	११६३१२.६२	११६३१२.६२	२०८०।५।७	११६३१.३०
भदौ मसान्त	१६७७३.६२	१६७७३.६२	२०८०।६।४	१६७७.३६

असोज मसान्त	२१५५५.१	२१५५५.१	२०८०।७।१५	२१५५.५१
कार्तिक मसान्त	१०११५.७२	१०११५.७२	२०८०।७।२४	१०११.५७
मंसिर मसान्त	२९०६२.३८	२९०६२.३८	२०८०।९।८	२९०६.२४
पौष मसान्त	१८७७७.३९	१८७७७.३९	२०८०।१०।३	१८७७.७४
माघ मसान्त	१५६७९.७८	१५६७९.७८	२०८०।११।१	१५६७.९८
फाल्गुन मसान्त	२५४१५.३६	२५४१५.३६	२०८०।१२।२	२५४१.५४
चैत्र मसान्त	१५२६५.७२	१५२६५.७२	२०८१।१।२	१५२६.५७
वैशाख मसान्त	४१४३०.६५	४१४३०.६५	२०८१।२।६	४१४३.०७
जेठ मसान्त	३८६६२.३४	३८६६२.३४	२०८१।३।२	३८६६.२३
असार मसान्त	४०९८१.५६	४०९८१.५६	२०८१।३।३१	४०९८.१६
जम्मा रु				३९००३.२०
वडा नं १०				
मिति	आम्दानी	दाखिला रकम	दाखिला मिति	जरिवाना
श्रवण मसान्त	१५७४९६.०६	१५७४९६.०६	२०८०।५।११	१५७४९.६०
भदौ मसान्त	५९६९६	५९६९६	२०८०।६।६	५९६९.६०
असोज मसान्त	४७०७७.२७	४७०७७.२७	२०८०।७।१४	४७०७.७३
कार्तिक मसान्त	२५८७२.०८	२५८७२.०८	२०८०।८।११	२५८७.२१
मंसिर मसान्त	३६५२०.४८	३६५२०.४८	२०८०।९।४	३६५२.०५
पौष मसान्त	२८८७७.९	२८८७७.९	२०८०।१०।५	२८८७.७९
माघ मसान्त	१९७७८.९३	१९७७८.९३	२०८०।११।२	१९७७.८९
फाल्गुन मसान्त	६८८०६.२५	६८८०६.२५	२०८०।१२।१	६८८०.६३
चैत्र मसान्त	५३४३१.४५	५३४३१.४५	२०८१।१।१२	५३४३.१५
वैशाख मसान्त	५७६५०.२२	५७६५०.२२	२०८१।२।१	५७६५.०२
जेठ मसान्त	३५६३४.६७	३५६३४.६७	२०८१।३।५	३५६३.४७
असार मसान्त	४५९७४.३१	४५९७४.३१	२०८१।३।३१	४५९७.४३
जम्मा रु				६३६८१.६०
वडा नं ११				
मिति	आम्दानी	दाखिला रकम	दाखिला मिति	जरिवाना
श्रवण मसान्त	१८७९९७.१	१८७९९७.१	२०८०।५।२१	१८७९९.७०
भदौ मसान्त	३३९५२.६४	३३९५२.६४	२०८०।६।९	३३९५.२६
असोज मसान्त	२४२२९.७४	२४२२९.७४	२०८०।८।५	२४२२.९७

कार्तिक मसान्त	११९९३.४३	११९९३.४३	२०८०।८।५	११९९.३४
मंसिर मसान्त	२३९८७.४३	२३९८७.४३	२०८०।९।२२	२३९८.७४
पौष मसान्त	५५१६१.०३	५५१६१.०३	२०८०।८।१४	५५१६.१०
माघ मसान्त	५००००.८९	५००००.८९	२०८०।११।६	५०००.०९
फाल्गुन मसान्त	५२८७९.२५	५२८७९.२५	२०८०।१२।७	५२८७.९३
चैत्र मसान्त	१२५४८.८२	१२५४८.८२	२०८१।१।१२	१२५४.८८
वैशाख मसान्त	९९७३१.९२	९९७३१.९२	२०८१।।२।६	९९७३.१९
जेठ मसान्त	२८५४०.५२	२८५४०.५२	२०८१।३।१०	२८५४.०५
असार मसान्त	२१४२६.२७	२१४२६.२७	२०८१।३।३०	२१४२.६३
जम्मा रु				६०२४४.९०
कुल जम्मा रु				७११३७५.००

२० **प्राकृतिक स्रोतको उपयोग**

नेपाल सरकार वन तथा वातावातरण मन्त्रालयको २०८०।९।५ मा प्रकाशित सूचना अनुसार शर्त नं १ मा नेपाल सरकारबाट निर्णय भएको मितिले पाँचमहिना भित्र राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोषले अन्नपुर्ण संरक्षण क्षेत्र र मनास्लु संरक्षण क्षेत्रको व्यवस्थापन योजना तयार गरी पेश गर्ने, सो व्यवस्थापन योजना राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्नजन्तु संरक्षण ऐन २०२९ को दफा ३ को उपदफा (१क) बमोजिम राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्नजन्तु संरक्षण विभागले एक महिनाभित्र स्वीकृत गर्ने र राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोषले सोही बमोजिम संरक्षण तथा व्यवस्थापन गर्ने र शर्त नं २ मा राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोषले संरक्षण क्षेत्रको थप व्यवस्थापन जिम्मेवारी सुम्पिएको अवधी देखी नै अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा ३ को उपदफा (६), दफा ७ को उपदफा (१) र (२) सँग सम्बन्धित अनुसुची-४ बमोजिम प्राकृतिक स्रोतको उपयोगबाट प्राप्त हुने रोयल्टी सङ्घिय विभाज्य कोषमा जम्मा गर्ने उल्लेख भएको पाईयो । स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को अधिकार प्रयोग गरी यस क्षेत्रमा रहेका ढुङ्गा गिट्टी बालुवा आदिको उत्खनन् तथा वितरणको कार्य पालिकाहरूको कार्य क्षेत्र भएपनि ठेक्का व्यवस्थापन गरी उत्खनन् कार्य अन्नपूर्ण क्षेत्र संरक्षण आयोजनाले रोक लगाएको र वन तथा निकुन्जसम्बन्धी ऐनले स्थानीय सरकारको अधिकारमा अंकुश लगाएकोले कानुन संशोधन गर्न यो पालिकासहित १५ पालिकाले संयुक्त रुपमा २०७९ फागुन १७ मा निर्णय गरेको पाईयो । अन्नपुर्ण संरक्षण क्षेत्र भित्र पर्ने यस अन्नपूर्ण गाउँपालिकामा यस प्रयोजन वापत प्राप्त रकम खुल्ने विवरण प्राप्त नभएकोले पालिकाले यस प्रयोजनबाट प्राप्त हुने राजश्व प्राप्त गर्न सम्बन्धित निकायसँग समन्वय गरी निर्क्यौल गर्नु पर्ने देखिन्छ ।

२१ **खाना तथा विविध खर्च**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ बमोजिम व्ययको बजेट अनुमान आन्तरिक आयको परिधिभित्र रही औचित्यताको आधारमा विविध खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यस स्थानीय तहले यो वर्ष खाना, खाजा रू.१०,३०,६२५।– र तथा अन्य विविध खर्च रू.१४,९६,०७५।– समेत रू.२५,२६,७००।–(कन्टिन्जेन्सी समेत) खर्च गरेको विवरण प्राप्त भएको छ । यस्तो खर्चमा मितव्ययिता कायम गर्नु पर्दछ ।गाउँकार्यपालिका, शाखाहरु तथा विभिन्न वडा कार्यालयहरुमा भएका विविध तथा खाजा खाना खर्चमाहोटलको विलमात्र पेश भएको तर प्रयोजन तथा खर्चको पुष्ट्याई बेगर भुक्तानी भएका उदाहरणहरु देहायबमोजिम रहेको छन्:

गो भौ मिति	विवरण	भुक्तानिप्राप्त गर्ने	भुक्तानीरकम
११४२०८०।९।२६	खाजा खाना	तारा हिललज प्रा लि	५१६००
१८१२०८०।११।२	खाजा खाना	हिमालयनदउराली रिसोर्ट	५८४६३
१९४२०८०।११।१४	खाजा खाना	हिमालयनदउराली रिसोर्ट	१५२४३
२२९२०८०।११।२२	खाजा खाना	सृष्टिसिर्जना खाजा घर	१२००००
३०८२०८१।२।६	खाजा खाना	खिम मायाभण्डारी(सृष्टी सिर्जना खाजा घर)	४७०००
३६५२०८१।३।१३	खाजा खाना	विविन्नखाजा घर	७५२६४
३६१२०८१।३।११	खाजा खाना	नमस्तेकटेज एण्ड खाजा घर	१३४४७५
जम्मा			५०२०४५

२२ अभिलेख

पालिका भित्र रहेका करदाताहरूको अभिलेख व्यवस्थित नरहेको एवं बुझाउन ल्याएको अवस्थामा मात्र कर एवं शुल्क बुझ्ने परिपाटी रहेकोले उल्लिखित असुली यथार्थ मान्न सक्ने अवस्था देखिएन। तसर्थ आफ्नो क्षेत्रभित्रका करदाताको अभिलेख अद्यावधिक गरी करको दायरामा ल्याउनु पर्दछ।

२३ सफ्टवेयर खरिद र परिचालन

सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ३ अनुसार सार्वजनिक निकायले कुनै खरिद कार्य गर्दा आवश्यक्ताको पहिचान, खरिद विवरण, परिणाम र क्षेत्र एकिन गरी लागत अनुमान तयार गरेर राजस्व सम्बन्धी सफ्टवेयरमा गत वर्षसम्म रु.४,२५,०००।- भुक्तानी गरेकोमा वार्षिक मर्मत सुधारमा यो वर्ष रु.८५,०००।- खर्च गरेको देखियो।सफ्टवेयर खरिदको आवश्यकता यस्तो लागत अनुमान त्यसको पूर्ण प्रयोग,उक्त सफ्टवयर संचालनको स्वीकृति र सफ्टवेयर अडिट गरेको छैन। उक्त सफ्टवयर प्रयोगमा आन्तरिक जनशक्ति परिचालन भन्दा पनि बाह्य परामर्शदाता माथि निर्भर रहेको छ। तसर्थ यस्ता सफ्टवयरको Source कोड, पासवर्ड व्यवस्थापन, Online, Offline Security जस्ता व्यवस्था गरी र वार्षिक मर्मत सुधार खर्चमा मितव्ययिता ल्याउने र त्यसको नतिजालाई सेवा प्रवाहसँग आवद्ध गराउने व्यवस्था मिलाउनुपर्दछ।

सि नं	योजना/कार्यक्रमको नाम	खरिद गरेको वर्ष	सफ्टवेयर खरिद रकम	योवर्षको वार्षिक मर्मत सम्भार खर्च	हालसम्मको मर्मत सम्भार खर्च
१	राजश्व सम्बन्धी सफ्टवेयर	७९/८०	४२५०००	८५०००	८५०००

२४ सम्भाव्यता र डिपिआर अध्ययन

सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को नियम ९.८ मा प्रतिस्पर्धात्मक प्रस्ताव माग गरी परामर्श सेवा खरिद गर्नुपर्ने, यस्तो खरिदमा आवश्यक्ताको पहिचान समेत गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। यसरी परामर्श सेवा खरिद गर्दा विभागीय जनशक्तिले सम्भव नहुने विषयमा मात्र परामर्श सेवा लिनुपर्नेमा कार्यालयले सम्भाव्यता अध्ययन, अध्ययन प्रतिवेदन लगायतमा यो वर्ष निम्नानुसार कार्यका लागि रू.१३,०४,६५०।- खर्च गरेको छ। यसरी सम्भाव्यता अध्ययन गर्दा सोको आवश्यकता, खरिदमा मितव्ययिता, विभागीय जनशक्तिको परिचालन जस्ता पक्षमा विश्लेषण गरेको छैन।

अध्ययन कार्य गराउँदा लाग्ने खर्चको लागत अनुमान तयार गर्दा कुनै आधार नलिई स्वीकृत बजेट बमोजिमकै रकम खर्च गरेको उपयुक्त देखिएन । परामर्श तथा डी.पी.आर. तयारगर्दा उक्त कार्य गर्न लाग्ने कामको बास्तविक कार्य परिमाण र दर विश्लेषण गरेर गर्नुको सट्टा स्वीकृत बजेटलाई आधारमानी सोही अनुसार कार्य परिमाण कायम गरी लागत अनुमान बनाएर सोको ३ खुला दरभाउपत्र लिइ न्युन प्रतिस्पर्धामा कार्य गराइएको छ । प्रत्येक वर्ष अध्ययन गर्दै जाने,प्रतिवेदनको गुणस्तर र कार्यान्वियनको सुनिश्चिततताको लागि सुधार एवं नियन्त्रण गर्न यस्ता खर्चका सम्बन्धमा ध्यान पुर्‍याउनु पर्दछ।

सिनं	योजना/कामको बिबरण	निर्माण व्यवसायी/ आपुर्तिकर्ता/सेवा प्रदायक	लागत अनुमान	सम्झौता रकम	सम्पन्न काम	भुक्तानी रकम
१	Ghangruk Kotgau Water Supply Consulting Service	P.R.Consult And Construction Pvt. Ltd.	३५२७२७	३४४६५०	३४४६५०	३४४६५०
२	Initial Enviromental Examination (IEE)at bhume thaple kande for Hanuman Temple construction	आर एन इन्फ्रास्ट्रक्चर एण्ड कन्सल्टेन्सी प्रा लि	४९८९८४	४७००००	४७००००	४७००००
३	Feasibility Study Report (Annapurna Gaupalika Building)	Zeeta Engineering Consuntancy	४९८०५७	४९००००	४९००००	४९००००
	जम्मा		१३४९७६८	१३०४६५०	१३०४६५०	१३०४६५०

२५ योजना र कार्यान्वयन

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २४ बमोजिम स्थानीय तहले योजना बनाउँदा सहभागितमूलक, उत्पादनमूलक र प्रतिफल प्राप्त योजना छनौट गरी प्राथमिकिकरण गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । साथै योजना बनाउँदा मध्यम तथा दीर्घकालीन प्रकृतिका आयोजनाहरूको सूची समेत तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याउनु पर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले योजना छनौट गर्दा ऐनमा भएको व्यवस्था अनुरुप दीर्घकालीन प्रकृतिका ठुला योजना छनौट नगरी सानासाना र टुक्रे योजनामा ठुलो मात्रामा बजेट छुट्याएको अवस्था छ । साना तथा टुक्रे योजनामा बजेट विनियोजन गर्दा दिर्घकालीन उपलव्धी नहुँने हुँदा यस्ता कार्यमा नियन्त्रण गरी ठुला योजना छनौटलाई प्राथमिकतामा राखिनु पर्दछ। यस वर्ष उपभोक्ता समितिमार्फत भएका कामका योजनाहरू देहाय अनुसार छन्:

क्र. सं.	**विवरण**	**योजना संख्या**	**खर्च रकम**
१	रु १ लाख भन्दा कमको योजना	४४	२०३५१७८
२	रु एक लाख एक देखि पाँच लाख सम्मका योजना	१७८	३१८१२८३३
३	रु ५ लाख देखि १० लाख सम्मका योजना	४८	२७५४६८६६
४	दश लाख एक देखि ५० लाख सम्मका योजना	९	१३८६३३८७
५	५० लाख भन्दा माथिका योजना	६	६३५०००००
	जम्मा	२८५	१३८७५८२६४

२६ टुक्रा गरेर खरिद

सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ८ उपदफा (१) मा खरिद गर्दा अपनाउनु पर्ने खरिदका विधिहरू र उपदफा (२) मा खरिद गर्दा टुक्रा पारेर खरिद गर्न नहुने उल्लेख छ।त्यसैगरी नियमावली, २०६४ को नियम ८ मा खरिदको योजना बनाउनु पर्ने र उपनियम १ खण्ड (ख) मा खरिदको सम्भावित प्याकेज सम्बन्धमा उल्लेख छ। पालिकाले यो वर्ष देहाय बमोजिमका बिक्रेताबाट रू.१,१०,१०,४०९।- रकम बराबरको विभिन्न बस्तु, सामाग्री तथा निर्माण सामाग्री खरिद गरी बिक्रेतालाई भुक्तानी गरेको विवरण प्राप्त भएको छ । यसरी यो वर्ष पूँजीगत तथा चालु किसिमका सामान खरिद गर्दा अधिकांश खरिद सोझै तथा ३ वटासँग खुला दररेट माग गरी पटक पटक खरिद गरिएको पाइयो । कार्यालयले वार्षिक खरिद योजना बनाई सोही बमोजिम स्वीकृत कार्यक्रम अनुसार खरिदको प्याकेज बनाएर प्याकेज अनुसार एकमुष्ठ रुपमा खरिद कार्यहरू गर्नुपर्नेमा सो बमोजिम गरेको छैन । वर्ष भरिमा कुन कुन मालवस्तु के कति परिमाणमा के कति मूल्यको खरिद भयो एकमुष्ट अभिलेख अद्यावधिक नगरेबाट यकिन गर्न सकिएन । उदाहरणको लागि निम्न खरिदलाई लिन सकिन्छ।

सिनं	योजना/कामको बिबरण	निर्माण व्यवसायी/आपुर्तिकर्ता/सेवा प्रदायक	भुक्तानी रकम
	निर्माण कार्यको खरिदमा भएको बिबरण		
१	Upgrading of Nayapul Highway Road And Serachaur Saureni Road	B.R. Dahal Construction & Suppliers Pvt.Ltd.	८२६५१८
२	Nagdanda Police Bit Toilet And Stair Cover Works	R.N Infrastructure And Consultant Pvt.Ltd.	९९४१४७
३	Baskharka Dekhi Baskharka Tamu Samaj Bato	Arc D Architectural And Engineering Sevices Pvt Ltd	७७७०४९
४	Ghandruk Swai Dhamle Kotgau Road	Amu Construction and Suppliers Pvt.Ltd ,ARM-05,Kaski	९८८३१९
५	Wada num11 Office Mentinance And Wall, Road ConstructionWorks	Chankhapur Nirman Sewa,Pokhara-18,Kaski	९७८११०
६	गाउँपालिका परिसरको वाल र गाउँपालिका प्रवेश गर्नेसडक निर्माण	Rising Construction	७६१९२१
७	गाउँपालिकापरिसरको भौतिक संरचना , कृषि उपज संकलन केन्द्र मर्मत	Mani Construction	८६३७५९
		जम्मा	६१८९८२३
	बस्तु खरिदमा भएको कार्यको बिबरण		
१	मेशिनरी औजार	सिद्धार्थ पाण्डेकम्प्युट	९८७९१६
२	मेशिनरी औजार	क्लाउड अन्नपूर्णट्रेडर्स	८६९४८०
३	सवारीसाधन	नेपाल जेनेरलमार्केटिङ्गप्रालि	४५२५००
४	सवारीसाधन	एस सीमोटर्सकम्पनीप्रालि	४०००००
५	सवारीसाधन	दिपशिखा अटोट्रेड	६०७०००
६	फर्निचर	भैरव ट्रेड एण्ड सप्लायर्स	७३९७५४
७	फर्निचर	श्री स्याङ्जाली फर्नितर एण्ड फर्निसिङ्ग सप्लायर्स	७६३९३६
		जम्मा	**४८२०५८६**
		कुल जम्मा	**११०१०४०९**

२७ **टुक्रा खरिद**

सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ८ मा सार्वजनिक निकायले वार्षिक दश लाख रुपैयाँभन्दा बढी रकमको खरिद गर्नुपर्ने भएमा खरिदको प्रकार¸सम्भावित प्याकेज¸ समय तालिका¸ खरिद विधि समेत उल्लेख गरी वार्षिक खरिद योजना बनाउनुपर्ने¸ नियम ८५ मा रु. १० लाख सम्मको लागत अनुमान भएको निर्माण कार्य वा मालसामान सोझै खरिद गर्न सकिने¸ नियम ८४ मा रु. २० लाख सम्म लागत अनुमान भएको मालसामान तथा निर्माण कार्य सिलबन्दी दरभाउपत्रमार्फत खरिद गर्नुपर्ने र नियम ३१ मा रु.२० लाख रुपैयाँभन्दा बढी लागत अनुमान भएको निर्माण कार्य वा जुनसुकै सेवा खरिद गर्नु पर्दा खुला बोलपत्र मार्फत खरिद गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले एकै प्रकृतिको सामग्री पटक-पटक गरी सोझै तथा खुला दरभाउपत्र माग गरी खरिद गरेको देखिन्छ। यसबाट खरिद पक्रिया कानुनबमोजिम प्रतिस्पर्धी एवं मितव्ययी भयो भन्न सकिने अवस्था भएन । एकै प्रकृतिका सामग्रीहरुको प्याकेज तयार गरी कानुनबमोजिम प्रतिस्पर्धात्मक विधिबाट खरिद गर्नुपर्दछ ।केही उदाहरण-

भौ.नं.र मिति	आपूर्तिकर्ता	सामग्री	भुक्तानी (रु.)	खरिदविधि
३८।७।२०	भैरव ट्रेडएण्ड सप्लायर्स	फर्निचरखरिद	७३९७५४	खुला दरभाउपत्र
३९।७।२०	सिद्धार्थपाण्डे कम्प्युटर सेन्टर	ल्यापटपसमेत	९७८९१६	खुला दरभाउपत्र
४२।८।१८	नेपालजेनरल मार्केटिङ्ग प्रा लि	मोटरसाइकल	४५२५००	खुला दरभाउपत्र
१०९।१०।२३	युवा ट्रेडसप्लायर्स	फर्निचरखरिद	७३३३७०	खुला दरभाउपत्र
१३०।११।६	अस्मिताट्रेड कन्सर्न	मसलन्द	४१३४८६	खुला दरभाउपत्र
	गण्डकीट्रेड हाउस एण्ड सप्लायर्स	मसलन्द	३०४४१५	खुला दरभाउपत्र
१३१।११।६	भैरव ट्रेडएण्ड सप्लायर्स	कार्यालयसामग्री कार्पेट समेत	१३७४७९	खुला दरभाउपत्र
	स्याङ्जालीफर्निचर एण्ड फर्निसिङ सप्लायर्स	फर्निचरखरिद	६१६३१५	खुला दरभाउपत्र
१६५।११।२३	सिद्धार्थपाण्डे कम्प्युटर सेन्टर	ल्यापटपसमेत	४४९७६८	खुला दरभाउपत्र
१७१।११।२३	एस सिमोटर्स कम्पनी प्रा लि	मोटरसाइकलखरिद	४०००००	खुला दरभाउपत्र
२५१।२।४	दिपशिखाअटो ट्रेड	मोटरसाइकलर स्कुटर खरिद	६०७०००	खुला दरभाउपत्र
२६३।२।१४	स्किल नेटप्रा लि	ल्यापटपसमेत	९०९४५७	खुला दरभाउपत्र
२६५।२।१४	पाल्पाभैरव फर्निचर उद्योग	फर्निचरखरिद	७२०३७५	खुला दरभाउपत्र
२७३।२।१८	गण्डकीट्रेड हाउस एण्ड सप्लायर्स	कार्यालयसामग्री रेनकोट समेत	३४१७५६	खुला दरभाउपत्र
३८६।३।२४	सिटिजनफर्निचर उद्योग	फर्निचरखरिद	२८६१४३	खुला दरभाउपत्र
	सिटिजनफर्निचर एण्ड फर्निसिङ्ग सप्लायर्स	फर्निचरखरिद	१३१५७०	खुला दरभाउपत्र
ब उशि नं ८०४३९५०१५०१				खुला दरभाउपत्र
२३।३।१९	सिद्धार्थपाण्डे कम्प्युटर सेन्टर	ल्यापटपसमेत	२६५०००	खुला दरभाउपत्र
ब उशि नं ८०४३९५०१३०१				खुला दरभाउपत्र
४।२।१४	एस आर एमट्रेड एण्ड सप्लायर्स	फर्निचरखरिद	७००६००	खुला दरभाउपत्र
जम्मा			९१८७९०४	

२८ **योजना टुक्राएको**

सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ८ उपदफा (२) मा प्रतिस्पर्धा सिमित हुने गरी खरिदलाई टुक्रा गर्न नहुने उल्लेख छ ।पालिकाले देहाय वमोजिमको निर्माण कार्य गराउदा एकमुष्ठ रुपमा बोलपत्रबाट खरिद कार्यको व्यवस्थापन गर्नु गराउनु पर्नेमा टुक्राएको देखिएको र तुलनात्मक रुपमा एक अर्कोमा प्रतिष्प्रर्धात्मक अवस्थामा समेत सिमित हुन गएको देखिन्छ ।यसबाट ऐनको उक्त प्रावधानको उल्लङ्घन हुन गएको देखिएकोले यसमा सम्बन्धितको ध्यान गई सुधार हुनुपर्दछ ।

सि.नं.	कामको विवरण	निर्माण व्यवसायी	खरिद विधि	प्रथम घटी प्रतिशत	लागत अनुमान	सम्झौता रु	भुक्तानी रु
१	शेरचौर सिउरेनी सडक निर्माण	वि.आर. दहाल कन्सट्रक्सन एण्ड सप्लायर्स प्रा.लि	वोलपत्र (ठेक्का नं ५-०८०।०८१)	१७.९२	२६९९७९६	२२१५४१९	२२१५२८५
१ क	शेरचौर सिउरेनी सडक निर्माण	वि.आर. दहाल कन्सट्रक्सन एण्ड सप्लायर्स प्रा.लि	सोझै	३.६२	८५४७६५	८३३८४०	८२६५१८

२९ सहकारी संस्था

सहकारी संस्था: साविक डिभिजन सहकारी कार्यालयहरू मध्ये संघीयताको कार्यान्वयन सँगसँगै २५ वटा संस्था यस पालिकामा हस्तान्तरण भई आएकोमा पालिकाबाट दर्ता भएका १४ समेत कुल ३९ मध्ये २ वटा संस्था एकीकरणमा गई ३७ संस्था रहेकोमा ३७ संस्था सक्रिय रही निष्कृय सहकारी नरहेको विवरण प्राप्त भएको छ । सहकारी संस्थाहरूको प्रवर्द्धन र नियमनमा प्रभावकारीता ल्याउन एवं सहकारी क्षेत्रको एकीकृत तथ्याङ्कको आधार सिर्जना गर्न पालिकाभित्र रहेका सक्रिय सहकारी संस्थाहरूलाई इन्टरनेटमा आधारित एकीकृत विद्युतीय व्यवस्थापन सूचना प्राणाली (COPOMIS) Software मा आवद्ध गराउन र निष्कृय रहेका सहकारी संस्थाहरूलाई शेयर सदस्य र बचतकर्ताहरूको शेयर तथा बचत रकमको भुक्तानी पाउनु पर्ने वा तिनुपर्ने दायित्व समेत सुरक्षित हुने गरी नियमानुसार एकीकरण तथा खारेजीको प्रकृया अगाडि बढाउन पालिकाले थप पहल गर्नुपर्दछ ।

त्यसैगरी सहकारी क्षेत्रमा देखिएका विकृति तथा समस्याहरूलाई सुधार गर्न, सञ्चालन खर्चमा कटौती गरी उत्पादन क्षेत्रमा लगानी बढाउन, सदस्यहरूलाई प्रदान गर्ने सेवामा गुणात्मकता कायम गरी संस्थाहरूको दिगो विकास र स्थायित्व प्रदान गर्न सहकारी ऐन, २०७४ को दफा ८७ बमोजिम सहकारी सस्थाहरूको एकीकरण विघटन तथा दर्ता खारेज गर्ने कार्यलाई व्यवस्थित गरी सहकारी संस्थाहरूको संख्यालाई चुस्त र दुरुस्त बनाउन एकीकरण, विघटन तथा खारेजी सम्बन्धी आवश्यक कानुन तथा कार्यविधि निर्माण गरी कार्यान्वयन गर्नुपर्दछ । साथै रूग्ण र निस्कृय सहकारी संस्थामा रहेको शेयरसदस्यको शेयरपुँजी र बचतकर्ताको बचत रकम उपरको जोखिम न्यूनिकरणमा पालिकाको गम्भिर ध्यानाकर्षण हुनुपर्दछ ।

३० पेश्की बाँकी

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ५० मा पेश्की दिईएको रकम तोकिएको म्याद भित्र फस्र्यौट गर्नु गराउनु पेश्की लिने दिने दुवै थरिको कर्तव्य हुने उल्लेख छ । पालिकाले निम्न कर्मचारी तथा संस्थालाई दिएको पेश्की आर्थिक वर्षको अन्त्यसम्म फर्स्यौट नभई रु.८८५३००।- बाँकी रहेको देखिन्छ । सो मध्ये निम्नानुसारको म्याद नाघेको पेश्की रु.७,४७,५००।- फर्स्यौट गर्न बाँकी रहेकोले उक्त पेश्की नियमानुसार फर्स्यौट गर्नुपर्ने रु.

क्र.सं.	पेश्की लिएको मिति	भौ. न.	पेश्कीको विवरण	पेश्की लिने ब्यक्तीफर्म वा कम्पनीको नाम	यस वर्षको म्याद नाघेको	गत आवको	जम्मा
			कर्मचारी				
१	२०८०/०४/०१	१	उद्यम विकास समिति बैठक	निशा ढुङ्गाना	०	५००००	५००००
२	२०८०/०४/०१	१	बजारिकरणमा सहयोग	निशा ढुङ्गाना	०	२८९००	२८९००
३	२०८०/०४/०१	१	बार्षिक समिक्षा कार्यक्रम	निशा ढुङ्गाना	०	३००००	३००००
४	२०८०/०४/०१	१	वित्तिय सेवामा पँहुच	निशा ढुङ्गाना	०	२८९००	२८९००
			संस्थागत				०
१	२०८०/११/२३	२४८	कार्यक्रम खर्च	एनईए पोखरा डिस्ट्रिवियुसन सेन्टर	३७२५००	०	३७२५००
२	२०८०/११/२३	२४८	पानी तथा बिजुली (जनसहभागिता)	एनईए पोखरा डिस्ट्रिवियुसन सेन्टर	३७५०००	०	३७५०००
				जम्मा	७४७५००	१३७८००	८८५३००
						पेश्की	७,४७,५००

३१ ढुङ्गा, ग्राभेल लगायतको शुल्क असुली

गण्डकी प्रदेश आर्थिक ऐन, २०८० को दफा ८ र अनुसूची-७ ले ढुंगा, गिट्टी ग्राभेल र बालुवा लगायत नदीजन्यवा खानीजन्य पदार्थको उत्खनन्, संकलन, प्रयोग, बिक्री तथा निकासीमा प्रतिघनफिट रु.९।- का दरले शुल्क असुल गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ ।यस कार्यालय अन्तर्गत निम्नानुसारका योजनाहरूमा उपभोक्ता समिति मार्फत निर्माणका कार्यहरू गर्दा योजनाहरू सञ्चालन गरेको ठाउँमा प्रयोग भएका खानीजन्य वा नदीजन्य पदार्थहरू ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा आदि प्रयोग गर्दा गण्डकी प्रदेश सरकारले निर्धारण गरेको दररेट बमोजिम राजश्व सम्वन्धित स्थानिय तहमा बुझाउनु पर्ने प्रावधान रहेता पनि देहायका निर्माण कार्यमा निर्माण व्यवसायीहरूले कार्यालयबाट ठेक्का बिलको भुक्तानी लिदा नियमानुसार उक्त निर्माण सामग्रीहरू प्रयोग गरेको देखिन्छ । यसप्रकार प्रयोग भएका निर्माण सामग्रीहरू उपभोक्ता समितिले सम्वन्धित पालिका वा जहाबाट ल्याई प्रयोग गरेको हो त्यहा खरिद गरेका प्रमाण र गण्डकी प्रदेश सरकारले आर्थिक ऐन मार्फत तोकेको उक्त शुल्क तिरेको प्रमाण पेश भएको नदेखिएकोले उक्त योजनाहरूमा प्रयोग भएका निम्नानुसार निर्माण सामग्रीहरूमा लाग्ने प्रति घनफिट रु.९ र सोमा लाग्ने मुल्य अभिवृद्धि कर समेतले हुने रकम देहाय बमोजिम असुल गरी सम्बन्धित सरकारको राजश्व खाताहरूमा दाखिला गर्नुपर्ने देखिएको रु.

भौ.नं.र मिति	उपभोक्तासमिति	कार्य	परिमाण (घ.मि.)	सामग्री	खपदपरिमाण (घ.मि.)	रोयल्टीर भ्याट (रु.)
२९।७।२	सिद्धथान पहिरोको डिल पुरानो गाउँ मोटरबाटो स्तरोन्नति उ स	stone soling	८५.०२	ढुङ्गा	९५.२२	३४१६५.५७
		stone masonry	२४.७१	ढुङ्गा	२८.४२	१०१९५.७७
५०।९।५	प्युल संघ क्होइबोधि निर्माण योजना उ स	stone masonry	१४५.५	ढुङ्गा	१६७.३३	६००३५.८१
७१।९।२४	उवानेघर मुलको पँधेरो ग्रामिण सडक उ स	stone soling	८९.२९	ढुङ्गा	१००.	३५८८१.४८
७३।९।२४	जल्केनी खाउने कुट्टुम ग्रा स स्तरोन्नति	stone soling	३७.३९	ढुङ्गा	४१.८८	१५०२५.३
७५।९।२५	भुन्परे झोवाङ शितला मा वि मोटर बाटो निर्माण उ स	stone soling	५७.६२	ढुङ्गा	६४.५३	२३१५४.७९
७९।१०।८	नागडाँडा बुहउद्देश्यीय एकिकृत पर्यटन प्रवर्द्धन परियोजना निर्माणसमिति	stone soling	१८.९४	ढुङ्गा	२१.२१	७६११.१
		stone masonry	३५.२५	ढुङ्गा	४०.५४	१४५४४.७६
९४।१०।१६	झोवाङ्ग शितला मा वि बाटो स्तरोन्नति उ स	stone soling	६४.१४	ढुङ्गा	७१.८४	२५७७४.८७
		stone masonry	१९.६६	ढुङ्गा	२२.६१	८११२.०५
९५।१०।१६	गहतेगरा रातामाटा बुढाघर सडक स्तरोन्नति योजना उ स	stone soling	१०१.२२	ढुङ्गा	११३.३७	४०६७५.५९
१०२।१०।१९	ढिकुरपोखरी धारापानी भदौरे हुँदै राम्जा ग्रामिण सडक उ स	stone soling	५१.३२	ढुङ्गा	५७.४८	२०६२३.११
१०५।१०।२१	छापाडाँडा कडेबारी विजेखा चिउरेटो कृषि सडक निर्माण उ स	stone soling	५१.५	ढुङ्गा	५७.६८	२०६९५.४५
१०७।१०।२१	छापाडाँडा भान्छे ओडारखेत भट्टरी सडक निर्माण उ स	stone soling	३५.७१	ढुङ्गा	४०.	१४३५०.१८
१२१।१०।२९	लुम्ले घुम्ती लुयरा बाटो स्तरोन्नति उ स	stone soling	३५.४८	ढुङ्गा	३९.७४	१४२५७.७६
१४५।११।१६	लाम्द्वाली गैरीवाङ्ग साक्र्यु ग्रामिण सडक स्तरोन्नति उ स	stone soling	५९.४३	ढुङ्गा	६६.५६	२३८८२.१४
१६१।११।२२	स्याउलीबजार तमु मोहोरिया ग्रामिण सडक निर्माण समिति	stone soling	१५५.१	ढुङ्गा	१७३.७१	६२३२७.४५
१६२।११।२२	तिख्यान नर्थोक मोटरबाटो निर्माण उ स	stone gabion filling	१३९.	ढुङ्गा	१५२.९	५४८६०.१५
१६३।११।२२	घुम्ती हिले काउनडाँडा ग्रामिण सडक स्तरोन्नति	stone soling	५७.२९	ढुङ्गा	६४.१६	२३०२२.१८
१८५।१२।८	तमु कुट्टुम साक्र्यु लिग्रा मोटरबाटो स्तरोन्नति निर्माण उ स	stone soling	१४२.७४	ढुङ्गा	१५९.८७	५७३६०.५४
१८७।	विरेठाँटी आङ्गवाङ्ग दाङ्गसिङ्ग मोहोरिया ग्रामिण सडक	stone soling	३५.६६	ढुङ्गा	३९.९४	१४३३०.०९

१२।१२	स्तरोन्नति उस					
१८८। १२।१३	नयाँपुल रहाले मौजा ग्रामिण सडक उ स	stone masonry	२९.९५	ढुङ्गा	३४.४४	१२३५७.८९
१९०। १२।२०	खागे मोटरबाटो उ स	stone soling	२९.१४	ढुङ्गा	३२.६४	११७१०.०१
२०३।१। २	गैराथोक लामाचौर ग्रा स स्तरोन्नति उ स	stone gabion filling	१०२.	ढुङ्गा	११२.२	४०२५७.०९
२११।१। २३	भित्रीबारी कृषि सडक निर्माण उ स	stone masonry	२७.०६	ढुङ्गा	३१.१२	१११६५.४२
२१२।१। २३	क्रुधु आलुखोर सडक स्तरोन्नति उ स	stone gabionfilling	३८.०५	ढुङ्गा	४१.८६	१५०१७.४७
२१५।१। २५	बाह्र घर गौथली ढुङ्गा ग्रामिण सडक उ स	stone gabion filling	३७.५	ढुङ्गा	४१.२५	१४८००.४
२१८।१। २५	रिङ्गरोड लुयरा सल्यान पुरानो गाउँ खण्ड उ स	stone gabion filling	१५१.५	ढुङ्गा	१६६.६५	५९७९३.६२
२२०।१। २६	चण्डी मार्ग स्तरोन्नति निर्माण उ स	stone soling	५०.६	ढुङ्गा	५६.६७	२०३३३.७८
२३५।१। २८	धुविरुख सेरा ग्रामिण सडक स्तरोन्नति उ स	stone soling	३०.३५	ढुङ्गा	३३.९९	१२१९६.२५
२३७।१। ३०	भदौरे प्रेमबस्ती मोटरबाटो स्तरोन्नति उ स	stone masonry filling	४४.	ढुङ्गा	५०.६	१८१५५.१६
		stone soling	९९.३९	ढुङ्गा	१११.३२	३९९४०.२
२३८।१। ३०	पत्थर मराइचे काँडे धम्पुस ग्रामिण सडक निर्माण समिति	stone soling	४३.६५	ढुङ्गा	४८.८९	१७५४०.९
२४८।१। ३१	किम्रोङ्खोला घुर्जुङ्ग ग्रामिण सडक निर्माण उ स	stone gabion filling	९१.	ढुङ्गा	१००.१	३५९१५.६४
२४९।१। ३१	कलाडाँडा देखि घान्द्रुक ब स न न यो उ स	stone gabion filling	१७१.	ढुङ्गा	१८८.१	६७४८९.८३
२५८।२। ९	भण्डारथोक झारकोट ग्रामिण सडक स्तरोन्नति	stone gabion	३६.९	ढुङ्गा	४०.५९	१४५६३.५९
		stone soling	९१.०१	ढुङ्गा	१०१.९३	३६५७२.६७
२५९।२। ९	मौजा ग्रामिण सडक स्तरोन्नति निर्माण उ स	stone soling filling	३५.	ढुङ्गा	३९.२	१४०६४.८७
२७२।२। १७	मत्क्यु भुङ्ग्री उरी ग्रामिण सडक स्तरोन्नति योजना निर्माण उस	stone soling	५८.८	ढुङ्गा	६५.८६	२३६२८.९७
२७७।२। २७	बासखर्क झारकोट लामाचौर मोटरबाटो उ स	stone soling	५९.८१	ढुङ्गा	६६.९९	२४०३४.८५
		stone masonry	१७.९८	ढुङ्गा	२०.६८	७४१८.८६
२८४।२।	मत्क्यू भुङ्ग्री उरी ग्रामिण सडक स्तरन्नोती योजना	stone soling	३९.१५	ढुङ्गा	४३.८५	१५७३२.५६

३१	निर्माणउपभोक्ता समिती	stone masonry	३०.९६	ढुङ्गा	३५.६	१२७७४.६३
२८८।२।३१	हिले खोल्सा ग्याबिन निर्माण उपभोक्ता समिति	stone gabion	५४.५	ढुङ्गा	५९.९५	२१५०९.९२
२९४।३।४	लेवाडे खानेपानी मुहान संरक्षण निर्माण उपभोक्ता समिति	stone gabion	२६.५	ढुङ्गा	२९.१५	१०४५८.९५
३०९।३।१४	भदौरे तालिब्राङ्ग खेल मैदान उपभोक्ता समिति	stone gabion filling	४३.	ढुङ्गा	४७.३	१६९७१.१३
३१२।३।१४	मौजा ग्रामिण सडक ढलान निर्माण उपभोक्ता समिती	stone soling	२६.०५	ढुङ्गा	२९.१८	१०४६८.२८
		stone gabion filling	२१.	ढुङ्गा	२३.१	८२८८.२२
३१३।३।१४	चण्डि मार्ग स्तरन्नोती निर्माण उपभोक्ता समिती	stone soling	४९.२६	ढुङ्गा	५५.१७	१९७९५.२९
३८०।३।२३	पुरानोधारा चोक पैम डाँडा मोटरबाटो निर्माण उपभोक्ता समिति	stone gabion filling	९८.	ढुङ्गा	१०७.८	३८६७८.३८
४१३।३।२४	पुरानोगाउँ दलित बस्ती जिर्ण सडक स्तरोन्नती योजना उपभोक्ता समिति	stone soling	२५.४२	ढुङ्गा	२८.४७	१०२१५.११
		stone masonry	७७.५८	ढुङ्गा	८९.२२	३२०१०.८५
जम्मा						१२७४७४६.९१
					असुल गर्नुपर्ने	१२,७४,७४६.९३

३२ **व्यवसाय कर**

यसपालिकाको आर्थिक ऐन,२०८० अनुसार पालिका क्षेत्र भित्र उद्योग व्यापार व्यवसाय सेवा र यस्तै प्रकारका जुनसुकै कारोबार गर्ने व्यक्ति संघसंस्था वा निकायलाई व्यवसायको प्रकृति आर्थिक कारोबार स्थान विशेष र लागनीलाई आधार लिई गरिएको वर्गिकरण अनुसार व्यवसाय कर लगाई असुल उपर गरिने उल्लेख छ । पालिकाले उपलव्ध गराएको सफ्टवेयर सर्टिङ बिबरण अनुसार २०८१ आषाढको अन्त्यसम्म यस पालिकामा कुल दर्ता तथा नविकरण भएका १५७५ व्यवसायहरु मध्ये योवर्ष जम्मा ७१ नया दर्ता र ६५४ व्यवसाय नविकरण गर्न आइ जम्मा रु. ५७७२७००। करदाताले व्यवसाय कर तिरी बाकी ८५० विभिन्न व्यक्ति तथा संस्थाले आर्थिक वर्ष २०८०।८१ तथा विगतको समेत व्यवसाय कर दाखिला गर्नुपर्नेमा गरेको देखिएन । तसर्थ यस्ता व्यक्ति तथा संस्थालाइ व्यवसाय करको दायरामा ल्याई बक्यौता देखिएको व्यवसाय कर रकम असुल गरी दाखिला गर्नुपर्दछ ।

३३ **राजस्व प्रक्षेपण,असुली तथा प्रगति**

यस पालिकाले सालवसाली रुपमा जारी गर्ने आर्थिक ऐन तथा राजस्व परामर्श समितिले सिफारिस गर्ने वार्षिक आन्तरिक आम्दानीको प्रक्षेपण यथार्थपरक हुनुपर्दछ । पालिकाले देहाय बमोजिम गतवर्ष विभिन्न शीर्षकमा रु १ करोड ८७ लाख ८ हजार राजस्व असुली गरेकोमा यस वर्ष जम्मा रु १ करोड ६७ लाख ३९ हजार ७६० असुली गरेको छ । जुन योवर्षको राजस्व प्रक्षेपण रु.३ करोडको तुलनामा ५५.८० प्रतिशत रही ४४.२० प्रतिशत न्युन असुली भएको छ । लक्ष्य भन्दा कम असुली हुनुको कारण पहिचान गरि सुधारको उपाय अपनाउनुपर्दछ ।पालिकाले योवर्ष गरेको राजस्व प्रक्षेपण, प्राप्ति र सोको प्रगति देहाय अनुसार रहेको छ ।

क्र. सं.	राजश्वकोक्षेत्रहरु	गत आ व २०७९।८९ को यथार्थ आम्दानी	योवर्ष अनुमानित आम्दानी	योवर्ष यथार्थ आम्दानी	असुली प्रतिशत
१	भुमिकर(मालपोत)	२३५३०२३.२५	३५००००००	१९५३२९०.०८	५५.८
२	बहाल कर	१६४१०९७.६	२००००००	१७६८४९३	८८
३	व्यवसाय कर	८६३०५०८	९००००००	५७७२७००	५६.८
४	परिक्षाशुल्क	३०३००	१०००००	२४८००	२५
५	सिफारिसदस्तुर	१९०४५९६.६५	३५०००००	२०५९६३१	५७.८
६	व्यक्तिगत घटना दर्ता दस्तुर	५४४१००	१००००००	८३३२००	८३
७	नाताप्रमाणित दस्तुर	५८५२००	१००००००	६४६९००	५८.८
८	नक्सापासदस्तुर	९१६९०	५०००००	१५४४४४	३१
९	अन्यमनोरञ्जन कर	०	५००००	०	०
१०	पर्यटनशुल्क	०	४००००००	०	६०.८
११	प्रशासनिक, न्यायिक दण्ड जरिवाना र जफत	३०१२३.२४	१०००००	१९०८७४.८५	१९१
१२	जडिबुटी कवाडी र जीवजन्तु कर	०	१०००००	०	०
१३	विज्ञापनकर	५००००	२०००००	६००००	६२.८
१४	प्राकृतिक स्रोत साधन उपयोग कर	०	५०००००	०	०
१५	अन्य विविध राजश्व (अन्य राजश्व, अन्य कर ,अन्य शुल्क, अन्य सेवाशुल्क	२१९०१७२.९	२९०००००	२८५७९०८.	९९
१६	अन्यदस्तुर	६५७७१०	१५०००००	४१७५२०	६३.८
	जम्मा	**१८७०८५२२**	**३००००००००**	**१६७३९७६०.९३**	**५५.८०**

३४ **ढुंगा, ग्राभेल लगायतको शुल्क असुली**

गण्डकी प्रदेश आर्थिक ऐन, २०८० को दफा ८ र अनुसूची-७ ले ढुंगा, गिट्टी ग्राभेल र बालुवा लगायत नदीजन्यवा खानीजन्य पदार्थको उत्खनन्, संकलन, प्रयोग, बिक्री तथा निकासीमा प्रतिघनफिट रु.९।- का दरले शुल्क असुल गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ ।यस कार्यालय अन्तर्गत निम्नानुसारका योजनाहरुमा निर्माण व्यवसायी मार्फत निर्माणका कार्यहरु गर्दा योजनाहरु सञ्चालन गरेको ठाउँमा प्रयोग भएका खानीजन्य वा नदीजन्य पदार्थहरु ढुंगा, गिट्टी, बालुवा आदि प्रयोग गर्दा प्रदेश आर्थिक ऐनले निर्धारण गरेको दररेट बमोजिम राजश्व सम्बन्धित स्थानीय तहमा बुझाउनु पर्ने प्रावधान रहेता पनि देहायका निर्माण कार्यमा निर्माण व्यवसायीहरुले कार्यालयबाट ठेक्का विलको भुक्तानी लिँदा नियमानुसार उक्त निर्माण सामग्रीहरु प्रयोग गरेकोमा रोयल्टी तिरी निर्माण सामग्री प्रयोग गरेको सम्बन्धमा छानबिन गरी राजस्व छुट हुन नदिने प्रबन्ध गर्नुपर्दछ ।

सि.नं.	कामको विवरण	निर्माण व्यवसायी	ठेक्का नं	सामग्री	आइटम नं	परिमाण घनमिटर	रकम
१	वडा नं ३ र ४ स्थित काँडे भदौरे सल्यान सडक निर्माण	आर्क डि आर्कटेक्चर एण्ड इन्जिनियरिङ्ग सर्भिसेज प्रा.लि.	०१-०८०।०८१	ढुंगा	B.5,B.8 B.10, B.11	९९८.१	३५८५२२
२	वडा नं ३ र ४ स्थित काँडे भदौरे सल्यान सडक निर्माण	आर्क डि आर्कटेक्चर एण्ड इन्जिनियरिङ्ग सर्भिसेज प्रा.लि.3	०१-०८०।०८१	ग्रभेल	B.13	११६९.५५	४२०१०८
३	लुम्ले तान्चोक भिचुक भिचुक लान्द्रुक सडक निर्माण	वि.आर. दहाल कन्सट्रक्सन एण्ड सप्लायर्स प्रा.लि.	०२-०८०।०८१	ढुंगा	B.5,B.8 B.10	४७३.४७	१७००७२
४	लुम्ले घुम्ती चन्द्रकोट भिचुक सडक निर्माण	सुन्दर पोखरा निर्माण सेवा	०३-०८०।०८१	ढुंगा	B.4, B.5 B.8 , B.10 , B.11	४६५.८१	१६७३२१
५	घान्द्रुक स्वाई धमले कोट्जु सडक निर्माण	अमु कन्सट्रक्सन एण्ड सप्लायर्स प्रा.लि.	०४-०८०।०८१	ढुंगा	B.5,B.8 B.10, B.11	२६५.१	९५२२५
६	शेराचौर सौरेनी सडक निर्माण	वि.आर. दहाल कन्सट्रक्सन एण्ड सप्लायर्स प्रा.लि.	०५-०८०।०८१	ढुंगा	B.4 B.5	३८.५	१३८३०
७	नयापुल हाइवे र सेराचौर सौरेनी सडक निर्माण	वि.आर. दहाल कन्सट्रक्सन एण्ड सप्लायर्स प्रा.लि.	सोझै	ढुंगा	2.2 ,2.4 , 3.2	१६.७	६०००
८	कौल्ड स्टोर निर्माण	थ्रि.ए. कन्सट्रक्सन एण्ड सप्लायर्स	११-०८०।०८१	ढुंगा	A 1.4, C.1 ,C.2	३२१.२२	११५३८४
९	हाइवे हाइजुङ्ग नयाँ पुल सडक निर्माण	वि.आर. दहाल कन्सट्रक्सन एण्ड सप्लायर्स प्रा.लि	०१ RE-०८०।०८१	ढुंगा	B.2 , B.4	७३.२२	२६३००
१०	वडा नं ६ कार्यालय भवन निर्माण	वि.आर. दहाल कन्सट्रक्सन एण्ड सप्लायर्स प्रा.लि	०७ -०८०।०८१	ढुंगा	B.9 ,B.11	७३.७३	२६४८४
११	वडा न् ४,७,९ र ११ मा प्रवेशद्वार निर्माण र फेसिङ्ग कार्य	मनी कन्सट्रक्सन	१०-०८०।०८१	ढुंगा	A.2 ,A.7 , A.8 , B.2 , B.7 , C.2 , C.7 ,D .2 D.7	२८६.९८	१०३०८५
१२	काँडे भदौरे सल्यान सडक वडा नं ३ र ४	एस.एण्ड एस कन्सट्रक्सन प्रा.लि.	०८-०८०।०८१	ढुंगा	B.5, B.8 B.10 , B.11	१६९.४४	६०८६४
१३	काँडे भदौरे सल्यान सडक वडा नं ३ र ४	एस.एण्ड एस कन्सट्रक्सन प्रा.लि.	०८-०८०।०८१	ग्रभेल	B.13	२४१.५९	८६७८०
१४	नौडाडा १५ वेड हस्पिटल निर्माण	शिवशक्ति। सिम्रन जे.भी.	०२-०७७।०७८	ढुंगा	2.11 2.16	७८४.०१	२८१६२०
१५	नौडाडा १५ वेड हस्पिटल निर्माण	शिवशक्ति। सिम्रन जे.भी.	०२-०७७।०७८	ग्रभेल	2.5 2.7	२०५.५	७३८१६

१६	घान्द्रुक काटे गाउ खा.पा.आ.	टि.बी. कन्सट्रक्सन एण्ड विल्डर्स	०६-०८०।०८१	ढुंगा	2.1 , 2.2 2.3 , 2.4 6.1 , 6.2 13.2	७२.०२	२५८७०
१७	लुम्ले तान्चोक भिचोक लान्द्रुक सडक स्लाब कल्भर्ट	सुन्दर पोखरा निर्माण सेवा	०९-०८०।०८१	ढुंगा	B.4 , B.8 B.10	४४५.५	१६००२६
१८	नाउडाडा पुलिस विट निमार्ण	आर.एन.इन्फ्रा स्टक्चर एण्ड कन्सलटेन्ट प्रा.लि.	०२ (RE)-०८०।०८१	ढुंगा	B.1	१७.३५	६२३२
१९	विरेठाटी मुक्ति मार्ग निर्माण	गजेन्द्र निर्माण सेवा	०१-०७८।०७९	ढुंगा	3, 10 12,13	१७२१.६६	६१८४२६
२०	नागडाडा सिमपाली ग्रामिण खानेपानी निर्माण	सुन्दर पोखरा निर्माण सेवा	११-०७९।०८०	ढुंगा	2.1 , 2.2 2.5 ,6.1 12.2	२००.१६	७१८९८
२१	घान्द्रुक खानेपानी आयोजना वडा नं १० र ११	प्रकट प्रकृति निर्माण	१०-०७९।०८०	ढुंगा	C.13 , C.14 C.15 , C.16 C .22 ,C.23 C.41	६०.९	२१८७५
		जम्मा					२९०९७३८

३५ **रीतपूर्वकको कर विजक**

मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ र नियमावली,२०५३ अनुसार क्रेताले आफूले तिरेको रकम र विक्रेताले आफुले प्राप्त गरेको रकमको रीतपुर्वकको कर विजक जारी गर्नु र प्राप्त गर्नु दुवैको दायित्व रहेको उल्लेख छ ।कार्यालयले देहाय वमोजिमको ठेक्कामा निर्माण व्यवसायीलाई भुक्तानी दिँदा निम्नानुसार रीत नपुगेको पाइयो।उक्त विजकको सक्कल प्रति र सो विजकमा उल्लेखित मूल्यअभिवृद्धि कर रकम समायोजन गरेको प्रमाण पेश हुनुपर्छ अन्यथा उक्त भुक्तानी रकम असुल हुनुपर्ने देखिएको रु.

गो.भौ.। मिति	निर्माण व्यवसायी	भुक्तानी	मू.अ.कर	कैफियत
४।०८०।१०।२५	सुन्दर पोखरा निर्माण सेवा	१२०४५४८	१३८५७६	कलमले कर विजक नं ०५१ लेखिएको
१७४।०८०।११।२३	सुन्दर पोखरा निर्माण सेवा	६५६०१३	१८००६७	कलमले कर विजक नं ०५२ लेखिएको
५।०८०।११।२३	सुन्दर पोखरा निर्माण सेवा	९०९१८६		
२१०।०८०।११।१५	सुन्दर पोखरा निर्माण सेवा	९४७२५६	१०८९७६	कलमले कर विजक नं ०५२ लेखिएको
४८।०८०।९।३	गजेन्द्र निर्माण सेवा	१२३१८६०	१४१७१८	फोटोकपी कर विजक नं SB – 0001 लेखिएको
	जम्मा	४९४८८६३	५६९३३७	

प्रमाण पेश नगरेको	५,६९,३३७

३६ **असम्बन्धित मितिको विल रकम भुक्तानीः**

२३२ २०८०।११।२२ आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३९ (१०) बमोजिम जिम्मेवार व्यक्तीले सरकारी रकमको खर्च लेख्नु अघि त्यस्तो रकम खर्च गर्न वा भुक्तानी दिन आवश्यक बिल, भरपाई र कागजात संलग्न भए वा नभएको तथा संलग्न कागजात अनुसार भुक्तानी दिन रीत पुगे वा नपुगेको जाँच गरी खर्च लेख्नुपर्ने व्यवस्था छ ।आव २०७९।८० को

तेस्रो सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमकोलागि अधिकृत छैठौ ठाकुर प्रसाद अधिकारी द्धारा पेश्की लिइ यस आवमा फर्छौट गर्ने क्रममा सृष्टि सिर्जना खाजा घर ठिकुरपोखरीको विल नं ५९५ को रु ९२६० र ५९६ को रु १६००० गरि रु २५२६० मिति २०८०।९।२९ को विल पेश गरि फर्छौट गरेको देखिन्छ । सो सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम २०८० असार २९ मा नै भएको तर खाजा खानाको विल असम्बन्धित मितिको पेश भइ भुक्तानी गरियकोले कार्यक्रमसँग असम्बन्धित समयको विल बमोजिमको रकम सम्बन्धितबाट असुल गर्नुपर्ने रु

असुल गर्नुपर्ने	२५,२६०

३७ **प्रशिक्षकलाई दोहोरो सुविधा**

४८३ २०८१।३।२४ आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३९ (१०) बमोजिम जिम्मेवार व्यक्तीले सरकारी रकमको खर्च लेख्नु अघि त्यस्तो रकम खर्च गर्न वा भुक्तानी दिन आवश्यक बिल, भरपाई र कागजात संलग्न भए वा नभएको तथा संलग्न कागजात अनुसार भुक्तानी दिन रीत पुगे वा नपुगेको जाँच गरी खर्च लेख्नुपर्ने व्यवस्था छ ।पालिकाले सामाजिक परीक्षण गर्नकालागि लागत स्टिमेट तयार नगरि ३ वटा फर्महरुसंग दर रेट माग गरि न्युन दर रेट प्रस्तुत गर्ने सुशासनका लागि नागरिक समाज(सुनास)संग रु ३५५००० भुक्तानी गर्नेगरी सम्झौता गरेको छ ।प्रस्तुत दर रेटमा टिम लिडर टिम सदस्य र सहायक कर्मचारीको ३० दिन बराबरको पारीश्रमिक बापत रु २३१०००, दैनिक भ्रमण भत्ता र यातायात बापत रु १०७५०० तथा अन्य फुटकर खर्च वापत रु ५६५०० जम्मा रु ३९५००० सामाजिक परीक्षण बापतको खर्च लिने गरि विवरण उल्लेख गरेको छ ।पछी भुक्तानी लिनेक्रममा विलमा उल्लेख भएको रकममा रु ४०००० छुट प्रदान गरी वाकी रकम भुक्तानी भएको छ ।यसरी एकै कार्यक्रममा परीश्रमिक पनि लिने र दैनिक भ्रमण भत्ता पनि लिने गरि गरिएको सम्झौता र सो अनुसार गरिएको भुक्तानीमा दोहोरो पर्न गएकाले दैनिक भ्रमण भत्ता बापतको रकम रु १०७५०० मा निज संस्थाले दिएको छुटलाई घटाई सम्बन्धित बाट असुल गर्नुपर्ने रु

असुल गर्नुपर्ने	६७,५००

३८ **नर्म्स भन्दा बढी प्रशिक्षण भत्ता**

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **४,७६०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **४,७६०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **६८०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **६८०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	०

३९ **विद्युत महसुल भुक्तानीमा जरिवाना**

आर्थिक कार्यबिधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ को दफा २४ उपदफा (२) मा सरकारी रकम खर्च गर्दा साधन श्रोतको उच्चतम प्रतिफल प्राप्त हुने गरी मितव्ययी तरिकाले गर्नुपर्ने र उपदफा (३) मा कुनै कार्यको भुक्तानी गर्नुपर्दा रीतपुर्वकको कागजात प्राप्त भएको मितिले १५ दिन भित्र भुक्तानी आदेश दिने अधिकारीले भुक्तानी दिनुपर्ने उल्लेख रहेको छ । पालिकाले विभिन्न महिनाको बिद्युत महसुल भुक्तानी गर्दा नेपाल बिधुत प्रधिकरणलाई समयमा महसुल नतिरेकोले निम्नानुसारको गो भौ र मिति बाट जम्मा रु ६००५ जरिवाना तिरेकोले कार्यालयलाई बढी दायित्व श्रृजना भएको देखिन्छ यसरी गरिएको भुक्तानी अनियमित भएको रु

गो भौमिति	जरिवानाभुक्तानि रकम
५८ २०८०।८।७	१३३४
१८० २०८०।११।२	२२६
१७९ २०८०।११।२	१२०६
१९१ २०८०।११।१३	१९३५
२८३ २०८१।१।२४	७१६
३३६ २०८१।३।१३	५८८
जम्मा	६००५

अनियमित भएको	६,००५

४० **बैठक भत्ता**

प्रदेश खर्चको मापदण्ड २०७९ परिच्छेद २ को ३ मा बैठक भत्ताको मापदण्ड सम्बन्धि व्यवस्था रहेको छ । सो बुदाको (ग) मा एउटै निकाय र अन्तर्गतका पदाधिकारी/कर्मचारी मात्र बस्ने बैठकमा भत्ता प्रदान गरिने छैन भन्ने स्पष्ट व्यवस्था रहेको छ ।तर पालिकाको करार कर्मचारी पदपुर्ती र खरिद तथा मुल्याङ्कन समितिलगाएतको बैठक सञ्चालन गर्दा कुनै पनि पदाधिकारिहरु कार्यालय भन्दा बाहिरको नभएता पनि एउटै कार्यालयका कर्मचारी र पदाधिकारी सामिल बैठकको भत्ता वितरण गरेको देखिन्छ ।यसरी मापदण्डले व्यवस्था गरेअनुसार एउटै निकाय र अन्तर्गतका पदाधिकारी/कर्मचारी मात्र बस्ने बैठकमा निम्नानुसारको गो भौ नं र मितिमा भत्ता प्रदान गरेको रकमलाइ नियमित भएको मान्न सकिदैन त्यसैले सो बैठक भत्ता बापतको रकम नियमित गर्नुपर्ने रु

गो भौ मिति	**विवरण**	**सहभागीसंख्या**	**भुक्तानीरकम**
५६२०८०।८।६	बोलपत्र मुल्याङ्कन समिति	७	१२६०००
८६२०८०।८।२६	बोलपत्र मुल्याङ्कन समिति	७	६९०००
१५९२०८०।१०।२१	बोलपत्र मुल्याङ्कन समिति	६	१८०००
१५४२०८०।१०।१५	बोलपत्र मुल्याङ्कन समिति	७	४२०००
१६८२०८०।१०।२५		६	४५०००
१९७२०८०।११।१५	परीक्षा समिति	८	३३५००
२१४२०८०।११।१९	आवधिक योजना निर्माण समिति	५	३००००
२०६२०८०।११।१८	वित्तिय सुशासन जोखिम सम्बन्धि बैठक	११	९६०००
४२५२०८१।३।१९	आवधिक योजना निर्माण समिति	५	६००००
जम्मा			५१९५००

अनियमित भएको	५,१९,५००

४१ **अनुत्पादक एवं वितरणमुखी खर्च**

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व ऐन¸ २०७६ को दफा २४ (२) मा सरकारी रकम खर्च गर्दा साधन स्रोतको उच्चतम प्रतिफल प्राप्त हुने र प्राप्त प्रतिफलको उचित गुणस्तर समेत कायम हुने गरी मितव्ययी तरिकाले गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । त्यस्तै स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २४ को उपदफा (३) मा गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले विकास योजना छनौट गर्दा आर्थिक विकास तथा गरिबी निवारणमा प्रत्यक्ष योगदान पुग्ने, उत्पादनमूलक तथा छिटो प्रतिफल प्राप्त गर्न सकिने, जनताको जीवनस्तर, आम्दानी

र रोजगारी बढ्ने किसिमका योजनाहरूलाई प्राथमिकता दिनुपर्ने व्यवस्था छ । नमुना छनौटको आधारमा केही भौचरहरू परीक्षण गर्दा पालिकाले देहाय बमोजिम दीर्घकालीन रूपमा रोजगारी सिर्जना नहुने वितरणमुखी कार्यमा रकम खर्च गरेको देखिन्छ। यसबाट उत्पादनमूलक र रोजगारी सिर्जना हुने क्षेत्रमा गर्नुपर्ने खर्चमा कटौती हुने हुँदा यस्तो खर्चमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ। यस्ता केही खर्च देहायअनुसार छन्-

गोभौ नं मिति	विवरण	भुक्तानीपाउने	रकम
२६ २०८०।६। ११	तीज दर खाने कार्यक्रम	ए फोर रेष्टुरेन्ट एण्ड गेष्ट हाउस	१३६३३४
१०५ २०८०।९। ११	अपाङग नागरिकलाई कम्मल सिरक ज्याकेट ग्यास चुल्हो लगायतका सामाग्री	निर्मला कुबँर	२१६६९
१०१ २०८०।९। ६	पूर्व प्रधानमन्त्री आगमनमा बाजा बजाइ स्वागत गर्ने कार्यक्रम	शिव हरी सुवेदी	१५०००
९७ २०८०।९। ५	खुल्ला महिला डोरितान प्रतियोगिता सहयोग	सूर्य तारा क्लब	२००००
	फुटवल प्रतियोगितामा सहयोग	सूर्य बहादुर गुरुङ	४००००
	कोट पुजा सहयोग	बुद्धि सागर पौडेल	७५००
१३३ २०८०।९। २४	बाद्यवाधन सामाग्रि वितरण	शिवालय मन्दीर संरक्षण समिति	२९१००
१६९ २०८०। १०।२६	बाङ्गसिंह कोटमौलो पुजा खर्च	दाङ्गसिङ्ग कोट मौला उ स	७१०००
२०३ २०८०। ११।१६	पाउदुरकोटमा मौला पुजा कोट पुजा	पाँउदुरकोट मौला भूमेस्थान उ स	२४८९०
२३४ २०८०। ११।२३	वाद्यवादन सामाग्रि वितरण तथा जेष्ठ नागरिक सम्मान कार्यक्रम	निर्मला कुबँर	५७५००
२५६ २०८०। १२।१२	पालिका स्थापना दिवशमा खादा माला मायाकोचिनो बाजा भजन लागाएतकाकार्यमा खर्च	विभिन्न आपुर्तिकर्ता र समूअ	२८९५००
२४४ २०८०। १२।२३	भदौरे पञ्चासे कोदो महोत्सव ल्होसार तथा रजत जयन्ती कार्यक्रम(१लाख का दरले कलाकारलाइ पारीक्षमिक,अतिथि सत्कार ४लाख सहित अन्य मेला सामाग्रिमाखर्च)	भदौरे क्लब	७०००००
२६९ २०८०। १२।२८	वडा स्तरीय भलिबल सहयोग	भुरुङ्गदी युवा क्लब	१२००००
२६६ २०८०। १२।२६	शिवरात्री पर्व भजन कार्यक्रम सहयोग	शितल गुफा धार्मिक तथा पर्यटकीय विकास संस्था	१०००००

२६५ २०८०। १२।२८	तिज कार्यक्रम सहयोग	ढिकुरपोखरी युवा सञ्जाल	४०००००
२९९ २०८१।१। ३१	घान्द्रुक प्रर्यटन महोत्सव सहयोग	घान्द्रुक पर्यटन व्यवस्थापन समिति	३०००००
२९७ २०८१।१। ३०	फागुपुर्णिमा मेलन	विरेठाटी युवा परिवार	३१५५५५
३५८ २०८१।३। ८	कोट पुजा सहयोग	कोट भुमेपुजा उ स	१२०००
३३९ २०८१।२। २४	कोट पुजा सहयोग	कोट भुमेपुजा उ स	३३०००
३१७ २०८१।२। १४	पाङ्गदुरकोट मौला भुमे पुजा	पाँउदुरकोट मौला भूमेस्थान उ स	२४०००
४६८ २०८१।३। २४	आदिबाशी जनजाती दिवश	नेपाल आदिवावसी जनजाति महासंघ	५००००
४३२ २०८१।३। २०	धान दिवश तथा रोपाई महोत्सव	मनोज कठायत	५००००
४१७ २०८१।३। १८	भुमेथान पुजा तथा खोरियापानी पुजा	शिवालय मन्दीर संरक्षण समिति	३२०००
४१६ २०८१।३। १८	अन्नपुर्ण म्याराथन	अन्नपुर्ण सेन्चुरी पर्यटन समिति	५०००००
४१० २०८१।३। १७	मौला पुजा १० नं वडा	कमल ईन्द्र श्याम बहादुर गुरुङ्ग	५००००
३८६ २०८१।३। १५	हनि हन्टिङ्ग महोत्सव(बाजा खाजा लगाएतका खर्च)	लान्द्रुक हनि हन्टिङ्ग फेस्टिबल उ स	२०००००
जम्मा			३५९९०४८

४२ **वडा समिति बैठक भत्ता**

प्रदेश खर्चको मापदण्ड २०७९ परिच्छेद २ को ३ मा बैठक भत्ताको मापदण्ड सम्बन्धि व्यवस्था रहेको छ । सो बुदाको (क) मा बैठक सार्वजनिक बिदाका दिन वा कार्यालय खुलेको दिन कार्यालय समय अघि वा पछि बसेको हुनु पर्नेछ भन्ने व्यवस्था रहेको छ । तर ११

वडा कार्यालयमा भएका वडा समितिका बैठकमा, बैठक सार्वजनिक बिदाका दिन वा कार्यालय खुलेको दिन कार्यालय समय अघि वा पछि बसेको हो सो पुष्ट्याई हुने प्रमाण देखिएन। यसरी मापदण्डले व्यवस्था गरेअनुसार बिदाका दिन वा कार्यालय खुलेको दिन, कार्यालय समय अघि वा पछि बसेको एकिन नभई पालिकाले वडा समितिको बैठक बापत रु २३७६००० बैठक भत्ता प्रदान गरेको देखिन्छ । यस्तो खर्चमा सुधार गरी कानूनी व्यवस्था अनुरुप हुनेगरि खर्चगर्नुपर्ने देखिन्छ ।

४३ **भ्रमण खर्च**

भ्रमण खर्च नियमावली, २०६४ को नियम २१ मा भ्रमण खटिने पदाधिकारी वा कर्मचारीले भ्रमण गरेपछि सो को अभिलेख अनुसूची ६ को ढाँचामा राख्नुपर्ने तथा भ्रमणलाई विश्वसनीय वनाउन आवश्यकता अनुसार आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको थप व्यवस्था गर्नुपर्ने उल्लेख छ।नियम १९ मा जिल्लाभित्रको ठाउँको दुरीको विवरण राख्नुपर्ने उल्लेख छ। निम्नानुसारको गो भौ नं र मिति बाट कुल रु १३२९१०० रकम भ्रमणको निश्चित उद्देश्य, अनुगमन तथा भ्रमण प्रतिवेदन, दुरीको विवरण आदि नराखि भ्रमणको उद्देश्यमा कार्यालयको काम, कामकाज, अनुगमन, तथा फिल्ड जस्ता अपुष्ट विवरण उल्लेख गरि भ्रमण खर्च भुक्तनि गरेको देखिन्छ। जसबाट अनुगमन तथा भ्रमणको सहि सदुपयोग भएको छ भन्ने आधार रहेन।यसमा सुधार गर्नुपर्ने देखिन्छ।यस्ता भ्रमणमा विशिष्टिकृत उद्देश्य सहितको विवरण पेश गरि सो भ्रमण सम्पन्न पश्चातको प्रतिवेदन समेत समावेश गर्नुपर्दछ ।

गो भौमिति	विवरण	संख्या(जना)	रकम
३१ २०८०।६।३०	अनुगमन तथा भ्रमण खर्च	१७	३३४३००
२५ २०८०।६।१०	अनुगमन तथा भ्रमण खर्च	१५	१६११५०
५० २०८०।७।२०	अनुगमन तथा भ्रमण खर्च	९	१३४०५०
८५ २०८०।८।२६	अनुगमन तथा भ्रमण खर्च	४	९४४००
१३७ २०८०।९।२५	अनुगमन तथा भ्रमण खर्च	१२	१५४०००
१७९ २०८०।११।२	अनुगमन तथा भ्रमण खर्च	३	२९३५०
१७३ २०८०।१०।२६	अनुगमन तथा भ्रमण खर्च	१	३६८००
१९० २०८०।११।६	अनुगमन तथा भ्रमण खर्च	३	२७५००
२२३ २०८०।११।२१	अनुगमन तथा भ्रमण खर्च	७	९२९००
२७३ २०८०।१२।२८	अनुगमन तथा भ्रमण खर्च	६	४४७५०
३१० २०८१।२।७	अनुगमन तथा भ्रमण खर्च	१०	११६४००
३४४ २०८१।२।२८	अनुगमन तथा भ्रमण खर्च	५	७६५००
३१७ २०८१।२।१४	अनुगमन तथा भ्रमण खर्च	३	२७०००
जम्मा			१३२९१००

४४ **प्रमाण पेश**

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३९ (१०) बमोजिम जिम्मेवार व्यक्तीले सरकारी रकमको खर्च लेख्नु अघि त्यस्तो रकम खर्च गर्न वा भुक्तानी दिन आवश्यक बिल, भरपाई र कागजात संलग्न भए वा नभएको तथा संलग्न कागजात अनुसार भुक्तानी दिन रीत पुगे वा नपुगेको जाँच गरी खर्च लेख्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयबाट यस आर्थिक वर्ष देहायबमोजिको भौचरबाट भुक्तानी भएकोमा खर्चको पुष्ट्याई हुने आवश्यक काजगात पेश नभएकाले खर्चको पुष्ट्याई हुने प्रमाण पेश गर्ने अन्यथा असुल गर्नुपर्ने रु

भौचर नं। मिति	खर्चकोविवरण	पेशगर्नुपर्ने विवरण	भुक्तानीरकम
६५ २०८०। ८।७	घान्द्रुक कोट गाँउ खानेपानी निर्माण योजनाको विस्तृत अध्ययनगर्नकालागि पि आर कन्सल्ट एण्ड कन्स्ट्रक्सन प्रा लि संग सम्झौता गरि भुक्तानीदिएको तर सो अध्ययनको प्रतिवेदन पेश तथा जिन्सी दाखिला नभएको	खर्चको पुष्ट्याई हुने प्रमाण पेश गर्ने अन्यथा असुल गर्ने	३४४६५०
१६१ २०८०। १०।२२	बास्केटवल नेट बल लगाएतका सामाग्री खरिद गरि ३८९०० भुक्तानी भएकोमासो सामाग्री सेन्चुरी युवा क्लबलाई वितरण गरिएको भनेको तर प्रमाण पेश नभएको	खर्चको पुष्ट्याई हुने प्रमाण पेश गर्ने अन्यथा असुल गर्ने	३८९००
४९६ २०८१। ३।२४	बडा नं ५ को जनजाग्रिती माविलाई रु ११५५०० वरावरको डेल कम्प्युटर रफोटोकपी मेसिन खरिद हस्तान्तरण गर्नकालागि सो सामान खरिद गरि स्कील नेट प्रालिलाई भुक्तानी भएकोमा सो सामाग्री हस्तान्तरण गरेको र विद्यालयले जिन्सी आम्दानीजनाएको प्रमाण पेश नभएको	खर्चको पुष्ट्याई हुने प्रमाण पेश गर्ने अन्यथा असुल गर्ने	११५५००
४९२ २०८१। ३।२४	सेवाकालिन तालिममा सहभागि हुनकालागि मिति २०८०।५।१६ देखि २०८०।६।२५सम्मको स्वीकृत भ्रमण आदेश अनुसार ठाकुर प्रसाद अधिकारीले सो अवधिको दैनिक भ्रमणभत्ता बापतको सुविधा रु २७६०० भुक्तानी लिएको तर तालिम समापन पश्चातको प्रमाणप्रत्रको प्रमाण पेश नभएको	खर्चको पुष्ट्याई हुने प्रमाण पेश गर्ने अन्यथा असुल गर्ने	२७६००
जम्मा			५२६६५०

प्रमाण पेश नगरेको	५,२६,६५०

४५ **कर कट्टी नभएको**

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **८,४३९** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	०

४६ **बढी भुक्तानी**

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **१४,४५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	०

४७ **खरिद सम्झौताको अन्त्य**

सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ५९ उपदफा (७) मा सार्वजनिक निकायसंग खरिद सम्झौता गर्नेले समझौता बमोजिम कामको प्रगति नगरेमा सार्वजनिक निकायले जुनसुकै बखत सम्झौता अन्त्य गर्न सक्ने र उपदफा (८) मा यसरी सम्झौता अन्त्य गरेमा सो काम वापत राखिएको पुरै जमानत जफत गरी बाँकी रहेको कार्य पुरा गर्न आवश्यक रकम निजबाट सरकारी बाँकी सरह असुल गरिने उल्लेख छ ।पालिकाले पर्यटन सुचना केन्द्र पुर्वाधार व्यवस्थापन भवन निर्माण गर्न ठेक्का नं ०१-०७९।८० का निर्माण व्यवसायी आर्क डी आर्किटेक्चरर एण्ड इन्जिनियरिङ्ग सर्भिसेज प्रा ली संग रु ४६९६४४०।को ठेक्का सम्झौता मिति २०७९।८।८ मा गरी कार्यसम्पन्न गर्ने अवधि २०८०।३।१५ सम्म तोकिएकोमा मिति २०८०।३।२४ सम्म निजले जम्मा रु ४०६८०४३।– अर्थात करिब ८७.१३ प्रतिशत कार्य गरी भुक्तानी भएको मध्ये यो वर्ष गो.भौ.नं १५ मिति २०८०।५।१३ बाट रु ११४८५०८। भक्तानी गरी उक्त सम्झौताको कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन स्वीकृत गरि सम्झौता अन्त्य गरिएको छ ।यसप्रकार निर्माण व्यवसायीले काबुबाहिरको परिस्थिति वेगर नै सम्झौता वमोजिम कार्य नगरी घटी प्रतिशत कार्य गरेको अवस्थामा सोको कानुन सम्मत पुष्ट्याइ सहित ऐनको दफा ५४ अनुसार भेरिएसन आदेश स्वीकृत गराउनु पर्नेमा गराएको देखिएन साथै उक्त ऐनको दफा ५९ को उपदफा (७) वमोजिम ठेक्का अन्त्य गरी उपदफा (८) मा

तोकेअनुसार निजको जमानत लगायतको रकम असुल गर्नुपर्नेमा सो समेत नगरी उक्त ठेक्काको कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन स्वीकृत गरिएको छ । यसप्रकार गरिएको कार्यलाइ नियमसम्मत भएको भन्न मिल्ने देखिएन ।

४८ **संचालनमा नआएको**

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ को दफा २४ उपदफा (२) मा सरकारी रकम खर्च गर्दा साधन स्रोतको उच्चतम प्रतिफल प्राप्त हुने र प्राप्त प्रतिफलको गुणस्तर समेत कायम हुने गरी मितव्ययी तरिकाले गर्नुपर्ने र नियमावली, २०७७ को नियम ३९ उपनियम (१०) मा जिम्मेवार व्यक्तिले सरकारी रकमको खर्च लेख्नु अघि त्यस्तो रकम खर्च गर्न वा भुक्तानी दिन आवश्यक विल, भरपाई र कागजात संलग्न भए वा नभएको, संलग्न कागजात अनुसार भुक्तानी दिन रीत पुगे वा नपुगेको जाँच गर्नुपर्ने उल्लेख छ । पालिकाले ठेक्का नं ०१- ०७९।८० का निर्माण व्यवसायी आर्क डि आर्कीटेक्चर एण्ड इन्जिनियरिङ्ग सर्भिसेज प्रा.लि. बाट रु ४०,६८,०४३।– को लागत खर्चमा पर्यटन सूचना केन्द्र पूर्वाधार व्यवस्थापन भवन निर्माण गरी यो वर्ष गो.भौ. नं. १५ मिति २०८०।५। १३ बाट रु ११,४८,५०८।– भुक्तानी गरिएको छ । उक्त केन्द्र लेखापरीक्षण अवधि २०८१ फाल्गुन १४ सम्म पनि संचालनमा आएको देखिन नआएकोले उदेश्य अनुरुप संचालन गरिनुपर्दछ ।

४९ **अन्य कार्यालयको खर्च**

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ को दफा १९ मा आफ्नो कार्यालय तथा मातहत कार्यालयको लागि स्वीकृत बजेट लक्ष्य अनुरुप खर्च नभएमा त्यसको जिम्मेवारी लेखा उत्तरदायी अधिकृतको हुने र बिनियोजन ऐन वा अन्य ऐन बमोजिम स्वीकृत बजेट तथा कार्यक्रमको अधिनमा रही बजेट कार्यान्वयन गर्ने कर्तव्य सम्बन्धित लेखा उत्तरदायी अधिकृत र मातहतका जिम्मेवार व्यक्तिको हुने व्यवस्था छ । सोही बमोजिम स्वीकृत बजेट तथा कार्यक्रम बमोजिम तोकिएको कार्यमा मात्र सम्बन्धित निकायहरूले खर्च गर्नुपर्दछ। कार्यालयले भौ. नं. १७० मिति २०८०।११।२३ बाट नागडाडा पुलिस विट निर्माणका लागि निर्माण व्यवसायी आर.एन. इन्फ्राइस्टक्चर्स एण्ड कन्सल्टेन्ट प्रा.लि.लाई रु. ८८७१४७। भुक्तानी लेखेको छ । कार्यालयको स्वीकृत बजेट तथा कार्यक्रम अनुसार सम्बन्धित योजना तथा कार्यक्रममा मितव्ययी र प्रभावकारी रूपमा बजेट खर्च गर्नुपर्ने र अन्य कार्यालयको आवश्यक्ताको लागि सोही कार्यालयबाट बजेट व्यवस्था हुने भएकोले अन्य कार्यालयको कार्यमा खर्च लेख्नु नियमसम्मत नदेखिएको रु.

भौ.नं.र मिति	भुक्तानीपाउने	कार्यविवरण	भुक्तानीरकम (रु.)
१७०।११।२३	आर एनइन्फ्रास्ट्रक्चर एण्ड कन्सल्टेन्सी	नाउडाँडाप्रहरी चौकी भवन निर्माण	८८७१४७
१७६।११।२३	आर एनइन्फ्रास्ट्रक्चर एण्ड कन्सल्टेन्सी	नाउडाँडाप्रहरी चौकी भवन निर्माण	९६५१७.७१
१७७।११।२३	आर एनइन्फ्रास्ट्रक्चर एण्ड कन्सल्टेन्सी	नाउडाँडाप्रहरी चौकी भवन निर्माण (Toilet and stair cover)	९९४१४६
जम्मा			१९७७८११

अनियमित भएको	१९,७७,८११

५० **प्राविधिक कामको पुष्ट्याइ**

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३९ उपनियम (१०) मा जिम्मेवार व्यक्तिले सरकारी रकमको खर्च लेख्नु अघि त्यस्तो रकम खर्च गर्न वा भुक्तानी दिन आवश्यक विल, भरपाई र कागजात संलग्न भए वा नभएको, संलग्न कागजात अनुसार भुक्तानी दिन रीत पुगे वा नपुगेको जाँच गर्नुपर्ने उल्लेख छ । पालिकाले देहाय बमोजिमको योजनामा कार्य गरेको जनाइ नेपाल रेडक्रस सोसाइटी काश्की शाखालाइ निम्नानुसारको रकम भुक्तानी दिएको छ । यसरी भुक्तानी हुदा पालिकाले व्यहोरेको खर्चबाट भएको कामको बिलभर्पाइ र पुष्ट्याइ मात्र पेश भएको छ । दातृनिकाय तथा संस्थाहरुले निम्नानुसार व्यहोरेको रकमबाट भएको कामको प्राविधिक पुष्ट्याइ, ठेक्का बिल र समग्र कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन पालिकामा पेश भएको छैन । साथै उक्त योजना पालिका र सम्वन्धित समुदायमा हस्तान्तरण गरी संचालन र मर्मतसम्भारको सुनिश्चितता गरेको समेत नदेखिएकोले पेश हुनुपर्ने रु

योजनाको नाम	जम्मा भएको काम	गौ भौ नं/ मिति	भुक्तानी	दातृसंस्थाले व्यहोरेको रकम	उपभोक्ताको जनसहभागिताको रकम	नेपाल रेडक्रश सोसाइटीबाट व्यहोरेको रकम
नयागाउ दाबिल्लेमा खा पा यो	६२०३३०२	७०/०८०/९/२२	६७०७१२	४३०१८२७	१०८६७६२	१४४०००
अन्नपुर्ण वडा नं ९ मा ग्राभिटी फ्लो खा पा यो	७५२६४८३	६७/०८०/९/२२	८२८२३२	५०८६२४०	१४५७८७५	१४४०००
प्रादेशिक रक्तसंचार सेवा भवन निर्माण	नखुल्ने	१४०/०८०/११/१४	५५००००	नखुल्ने	नखुल्ने	नखुल्ने
जम्मा			२०४८९४४			

प्रमाण पेश नगरेको	२०,४८,९४४

५१ **औषधि खरिद**

सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ८ उपदफा (१) मा खरिदका विधिहरु र उपदफा (२) मा प्रतिष्पर्धा सिमित हुने गरी खरिद गर्न नहुने उल्लेख छ । त्यसैगरी नियमावली, २०६४ को नियम ११ मा लागत अनुमान तयार गर्नुपर्ने उल्लेख छ । पालिकाले पालिका मातहतका स्वास्थ्य संस्थाहरुलाई आवश्यक पर्ने औषधि खरिद गर्दा कम्तिमा ३ आधिकारिक विक्रेताबाट खरिद गरिने औषधिहरुको दररेट लिई सो आधारमा लागत अनुमान स्विकृत गरी उक्त कानुन अनुसार तोकिएको खरिदको विधिबाट औषधि खरिद गर्नुपर्नेमा सो वमोजिम नगरी बजारबाट ३ खुद्रा विक्रेताबाट ३ दररेट प्राप्त गरी सो अनुसार रामलक्ष्मण फार्मेसीबाट रु.१४,४२,३७६। को औषधिहरु खरिद गरी गो.भौ.नं ११९ मिति २०८१।२।१८ बाट भुक्तानी गरिएको छ ।उक्त खरिदमा लागत अनुमान तर्जुमा र स्वीकृत गरिएको छैन । यसप्रकार गरिएको खरिद कार्य प्रतिस्पर्धी र मितव्ययी भयो भन्न मिल्ने नेदेखिदा अनियमित भएको रु

अनियमित भएको	१४,४२,३७६

५२ **नाफामूलक संस्थाको खर्च**

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व ऐन¸ २०७६ को दफा २४ (२) मा सरकारी रकम खर्च गर्दा साधन स्रोतको उच्चतम प्रतिफल प्राप्त हुने र प्राप्त प्रतिफलको उचित गुणस्तर समेत कायम हुने गरी मितव्ययी तरिकाले गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यस गाउँपालिकाले श्री कान्छी बराह महिला विकास बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. लाई कुर्सी तथा कार्पेट समेत खरिदका लागि रु.५०००० भुक्तानी गरेको छ । नाफामूलक संस्थाको कार्यालय सञ्चालन समेतका लागि भएको भएको यस प्रकारको खर्चबाट पालिकालाई थप व्ययभार परेकोले नियमसम्मत नदेखिएको रु.

अनियमित भएको	५०,०००

५३ **सोलार सेट जडान**

(भौ.नं.३४-२०८१।३।२४) सार्वजनिक खरिद नियमावली¸ २०६४ को नियम ११७(१) मा सार्वजनिक निकायले सम्पन्न भएको निर्माण कार्य¸ आपूर्ति गरिएको मालसामान वा प्रदान गरिएको सेवा स्वीकार्दा उपनियम (२) बमोजिम सोको कार्य स्वीकार प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ ।त्यस्तै नियम १२५ मा कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ।यस गाउँपालिकाले स्कील नोक्स प्रा.लि. लाई सोलार सेट जडानका लागि रु.७७८२२० भुक्तानी गरेकोमा उक्त सोलार सेट जडानको प्रमाण पेस भएको नदेखिदा जडान भएको कार्यस्वीकार एवं कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन पेस हुनुपर्ने रु.

प्रमाण पेश नगरेको	७,७८,२२०

५४ **जडान/प्रयोगको प्रमाण**

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व ऐन¸२०७६कोदफा२४ (२) मासरकारीरकमखर्चगर्दासाधनस्रोतकोउच्चतम प्रतिफल प्राप्त हुने र प्राप्त प्रतिफलको उचित गुणस्तर समेत कायम हुने गरी मितव्ययी तरिकाले गर्नुपर्ने व्यवस्था छ ।पालिकाले देहायबमोजिम HDPE

पाइप तथा ग्याविनजाली खरिद गरी विभिन्न व्यक्तिहरूलाई वितरण गरेकोमा सो सामग्रीहरूको सही सदुपयोग भए नभएको सम्बन्धमा आवश्यक प्राविधिक नापजाँच तथा अनुगमन समेत भएको नदेखिदा उक्त सामग्रीहरू जडान/प्रयोगको प्राविधिक पुष्ट्याई सहितको कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन पेस हुनुपर्ने रु.

भौ.नं. रमिति	आपूर्तिकर्ता	सामग्री	परिमाण	भुक्तानी रकम (रु.)
३६८।३।२३	नयाँ युगहार्डवेयर एण्ड सप्लायर्स	HDPE pipe 20 mm	७२००मिटर	७४७५४०
		HDPE pipe 25 mm	६०० मिटर	
		HDPE pipe 32 mm	३१००मिटर	
		HDPE pipe 125 mm	१९८मिटर	
१३।११।२२	न्युजगदम्बा हार्डवेयर एण्ड सप्लायर्स	gabion box 1.5x1x1	११० थान	९७८७७७.७५
		gabion box 2x1x1	५५थान	
		40 mm HDPE pipe pn 10	१२००मिटर	
		32 mm HDPE pipe PN 10	३५००मिटर	
		20 mm HDPE pipe PN 12.5	१५००मिटर	
२२।३।१५	शिव शंकरहार्डवेयर	HDPE pipe 63 mm PN10	२५००मिटर	८७९००६
		HDPE pipe 50 mm PN10	१०००मिटर	
२४।३।१९	अन्नपूर्णहार्डवेयर एण्ड सप्लायर्स	Gabion box 2x1x1	१००थान	८३७०००
		gabion box 1.5x1x1	२००थान	
जम्मा				३४४२३२४

प्रमाण पेश नगरेको	३४,४२,३२३.७५

५५ **कन्टिन्जेन्सी खर्च**

सार्वननिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १०उपनियम (७) र अनुसुची १ मा निर्माण कार्यको लागत अनुमान तयार गर्दा वर्कचार्ज स्टाफ खर्च २ र सानातिना अन्य खर्च २ गरी ४ प्रतिशतसम्म कन्टिन्जेन्सी खर्च गर्ने व्यवस्था छ। गण्डकी प्रदेश खर्च मापदण्ड २०७९ को दफा १४ मा कन्टिन्जेन्सी निर्धारण गर्दा आवश्यकता र मितिव्ययितालाई ध्यानमा राखी कन्टिन्जेन्सी छुट्याउन सकिने र आवश्यकता नपर्ने भएमा कन्टिन्जेन्सी रकम छुट्याउन नहुने उल्लेख छ । कन्टिन्जेन्सी रकम छुट्याउँदा प्रचलित खरिद कानुन बमोजिम वर्कचार्ज, स्टाफ खर्च र अन्य सानातिना खर्चमा समेत लागत अनुमान तयार गर्दा नै प्रष्ट खुलाई अधिकार प्राप्त अधिकारीबाट स्वीकृत गराउनुपर्ने, लागत अनुमानमा व्यवस्था भए बमोजिम कन्टिन्जेन्सी रकम भुक्तानी रकमको अनुपातमा पारदर्शी, मितव्ययी र औचित्यपूर्ण तरिकाले खर्च गर्नुपर्ने उल्लेख छ। योवर्ष पालिकाले कन्टिन्जेन्सीबाट देहाय बमोजिम रु.३७,१०,२४७।- खर्च लेखेको छ । कन्टिन्जेन्सीबाट भएको खर्च ठेक्का एवं योजना अनुसार नापी कितावमा उल्लेख गर्नु पर्नेमा सो समेत गरेको छैन । लागत अनुमान तयार गर्दा वर्कचार्ज, स्टाफ खर्च र अन्य सानातिना खर्च समेत खुलाएको छैन ।योजना वा ठेक्का प्याकेज अनुसार कन्टिन्जेन्सी खर्च छुट्याई नापी किताबमा प्रविष्टी गरी एकीकृत आर्थिक संकेत तथा वर्गीकरण र व्याख्या, २०७४ अनुसार विभिन्न खर्च संकेत नं. बाट खर्च लेखाङ्कन गर्नुपर्दछ ।

क्र.सं.	खर्च शीर्षक	रकम
१	खाजा/खाना समेत बिबिध खर्च	५९६७८३
२	अनुगमन/दैनिक भ्रमण खर्च	४३५०००
३	कार्यालय संचालन खर्च	१२५५६९४
४	योजना	१४२२७७०
	जम्मा	३७१०२४७

५६ **उपभोक्ता समितिबाट गराएको काम**

कार्यालयले योवर्ष गरेको पुँजीगत खर्च मध्ये देहाय बमोजिम २७४ वटा उपभोक्ता समितिहरूबाट रू.९,५२,२०,१२९।७५ को कार्य गराएकोमा रू.१,५२,७८,९६०।- को कार्य लागत/ जनसहभागिताबाट गराई बाँकी रू.७,८६,३५,५०६।- पालिकाबाट भुक्तानी भएको बिवरण प्राप्त भएको छ ।

विवरण	उपभोक्ता समिति संख्या	लागत अनुमान	सम्झौता रकम	जम्मा भएको काम	लागत/ जनसहभागिताबाट भएको	कार्यालयको श्रोतबाट भुक्तानी
उपभोक्ता समिति प्रतिशत लागत सहभागिताबाट	२७४	९५२६४०५७.९४	९५२६४०५७.९४	९५२२०१२९.७५	१५२७८९६०	७८६३५५०६

उक्त कारोबारको नमुना छनौट गरी गरेको परीक्षणबाट देखिएका व्यहोरा निम्नानुसार छन् ।

५६.१ **उपभोक्ता समितिबाट सामग्री खरिदः** सार्वजनिक खरिद नियमावली¸ २०६४ को नियम ९७ मा एक करोड रुपैयाँसम्म लागत अनुमान भएको निर्माण कार्य सोही स्थानमा बसोबास गर्ने बासिन्दा र त्यस्तो सेवा उपभोग गर्ने समुदाय मात्र रहेको उपभोक्ता समितिबाट गर्न सकिने व्यवस्था रहेको छ । सोही नियमावलीमा उपभोक्ताहरूलाई श्रममूलक कार्यमा लगाउनुपर्ने उल्लेख छ । सो कानुनी व्यवस्था हेर्दा उपभोक्ता समितिमार्फत सामग्री खरिद गर्न सकिने प्रावधान रहेको देखिदैन । पालिका अन्तर्गत विभिन्न उपभोक्ता समितिमार्फत सामग्रीहरू खरिद गरेको देखिन्छ । सामग्री खरिद कार्यका लागि मात्र उपभोक्ता समिति गठन गरी सामग्री खरिद बापतको रकम उपभोक्ता समितिलाई भुक्तान गरेको नियमसम्मत नदिखएको रु.

भौ.नं.र मिति	उपभोक्तासमिति	सामग्री	भुक्तानी (रु.)
२८३।२।२९	जनजातिपञ्चेबाजा उ स	पञ्चेबाजाखरिद	४९७५०
३१५।३।१४	कालिकामन्दिर निर्माण उ स	मुर्तिसमेत खरिद	२२१०००
३१९।३।१६	विष्णुपञ्चाङ्ग मन्दिर निर्माण उ स	मन्दिरकालागि घण्टी समेतका सामग्री खरिद	१०००००
३५२।३।२९	माछापुच्छ्रेबेसक्याम्प खानेपानी पाइप खरिद उ स	खानेपानीपाइप HDPE 40 mm PN10 खरिद	४०००००
३६४।३।२२	मुर्लुङखोलालघु जल विद्युत आयोजना	HDPE pipe 125 mm PN 12.5 खरिद	२०६०००
३८८।३।२४	बाँजगराआमा समुह सामाग्री खरिद उपभोक्ता समिति	भाँडाकुँडासमेत खरिद	५००००
४४०२०८१।३।२२	कुर्चिटेवल तथा भाडाकुडाँ खरिद	दलित समन्वय समिति	५००००
११९२०८१।९।१८	भाडाँकुडाखरिद	दाडसिङ्गदलित आमा समुह	३८१७५
जम्मा			१११४९२५

अनियमित भएको	११,१४,९२५

५६.२ **हस्तान्तरण र लगत अद्यावधिकः** सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ९७ र यस पालिकाको उपभोक्ता समिति गठन, परिचालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यविधि,२०७४ को दफा ३ उपदफा (२), दफा ४ उपदफा (१) खण्ड (ञ) र खण्ड (ट) लगायतका कानुन अनुसार उपभोक्ता समितिबाट काम गराउँदा सम्पन्न निर्माण कार्यको सञ्चालन उपभोक्ता समितिले गर्नु पर्ने, खर्चको सूचना सार्वजनिक गर्नुपर्ने, निर्माण कार्यमा डोजर, लोडर, एक्साभेटर, मेशीनहरू प्रयोग गर्न नहुने, जनसहभागिता वा लागत सहभागिताको व्यवस्था नभएको योजना उपभोक्ता समिति मार्फत संचालन गर्न नपाइने, तोकिए बमोजिम काम नगर्ने उपभोक्ता समितिलाई भुक्तानी नदिई कालो सूचीमा राखी कारवाही गर्नुपर्ने, श्रममूलक प्रविधिमा आधारित रही श्रमको उपयोग र परिचालनलाई प्राथमिकता दिनुपर्ने, मेशीनरी उपकरणको प्रयोग गरेमा कारवाही गर्नुपर्ने, उपभोक्ता समिति मार्फत सञ्चालन भएका आयोजनाहरूको कार्यसम्पन्न भएपछि सम्बन्धित निकायले सोको रेखदेख मर्मत सम्भार गर्ने जिम्मेबारी समेत तोकी उपभोक्ता समितिलाई हस्तान्तरण गर्नुपर्ने आदि व्यवस्था छन् । स्थानीय सीप, श्रोत र साधन उपयोग हुने र स्थानीय स्तरमा कार्य सम्पन्न गर्न सक्ने आयोजनाको कार्यान्वयन उपभोक्ता समिति मार्फत गर्न सकिने, उपभोक्ता समितिले सम्झौता बमोजिम गर्नुपर्ने काम समिति आफैले गर्नु गराउनु पर्ने, अन्य कुनै निर्माण व्यवसायी वा अन्य व्यक्ति वा संस्था मार्फत गर्न गराउन नपाइने र उपभोक्ता समितिको लगत तोकिएको ढांचामा अद्यावधिक गराई राख्नुपर्ने उल्लेख छ । कार्यालयले उपभोक्ता समितिबाट कार्यहरू गराउदा उक्त कानुनले तोके बमोजिमको अवस्था पालना गरेको नदेखिएको हुदा कानुनको पूर्णरुपले अनुशरण र पालना गरेर मात्र गराउनु पर्दछ ।

५६.३ **हेभी इक्वीपमेन्टको प्रयोगःः** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ को नियम उपनियम (९) मा उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायबाट सञ्चालित हुने निर्माण कार्यमा डोजर, एक्साभेटर, लोडर, रोलर, ग्रेडर जस्ता हेभी मेशिनरी प्रयोग गर्न नमिल्ने व्यवस्था छ । सो नियमावलीको प्रतिबन्धात्मक वाक्यांशमा लागत अनुमान तयार गर्दाको समयमा हेभी मेशिन प्रयोग गर्नुपर्ने जटिल प्रकृतिको कार्य भनी उल्लेख भएको रहेछ भने सम्बन्धित प्राविधिकको सिफारिसमा सार्वजनिक निकायबाट सहमति लिई त्यस्ता मेशिन प्रयोग गर्न सकिने उल्लेख छ । पालिका अन्तर्गत सञ्चालित अधिकांश सडक निर्माण तथा स्तरोन्नतिसँग सम्बन्धित योजनाका उपभोक्ता समितिहरूले डोजर, एक्साभेटर लगायतका हेभी मेशिन प्रयोग गरी देहायबमोजिम लागत अनुमान र सम्पन्न कार्यको मूल्याङ्कन भन्दा समेत बढी हुने गरी मेसिन प्रयोगको बिल पेस गरेको आधारमा निम्नानुसार कार्य भई भुक्तानी भएको देखिन्छ । तर नियमावलीको व्यवस्था बमोजिम सम्बन्धित प्राविधिकको सिफारिस गराई गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयबाट सहमति लिएको पाइएन । नियमावलीको व्यवस्था अनुरूप कार्य गराउनुपर्दछ ।केही उदाहरणहरू देहाय बमोजिम रहेका छन् ।

भौ.नं.र मिति	उपभोक्तासमिति	लागतअनुमान (रु.)	मूल्याङ्कन (रु.)	भुक्तानी (रु.)	हेभीइक्वीपमेन्ट रकम (रु.)
१०।५।६	बिरेठाँटीथर्कुना तान्चोक बेसी नागिनी ग्रामिण सडक निर्माण उ स	३३३३२९.७१	३१२४१७.४	२८११७८.	५१२५००.
१२०।१०।२८	नप्रोचण्डी भच्चेक सडक स्तरोन्नति उ स	४४४४६४.८५	४४४४६४.८५	४०००००.	४५१०००.
१२५।११।६	महाभिरदेखि भालुखोरिया सम्म सडक स्तरोन्नति योजना उ स	१११११७.	११२०८९.९४	१०००००.	११२२५०.
१३३।११।१३	सोत्रेसिमलबोट ग्रामिण सडक स्तरोन्नति निर्माण उ स	५५५७२२.७	५५७११६१।६३	५००००.	५५७९९९.६५
२१२।१।२३	क्रुधुआलुखोर सडक स्तरोन्नति उ स	३८८९१०.३७	३८९१२९.५४	३५००००.	२१४२८१.९
२४७।१।३१	नप्रोचण्डी भच्चेक सडक स्तरोन्नति उ स	४५००००.	४५००००.	४०५०००.	४६२३३९.५
३६१।३।२२	उरीखेलमैदान निर्माण योजना निर्माण उपभोक्ता समिति	५५५८९६.	५६१४३७.	५०००००.	५६५५००.
३७५।३।२३	सोत्रेसिमलबोट ग्रामिण सडक स्तरोन्नती निर्माण उपभोक्ता समिति	५५५७२२.७	५५५९५६.८२	५०००००.	५५९२४७.६२
४१०।३।२४	पिङ्गहाल्नेचौर खड्कारे हुँदै मौजा मोटरबाटो निर्माण उपभोक्ता समिति	३३८२४८.४	३३८२४८.४	३०४३५५.	३५३२३९.६३
जम्मा					३७८८३५८.३

५६.४ **न्युन बिजकीकरणः** सार्वजनिक खरिद नियमावली२०६४ को नियम १० मा निर्माण कार्यको लागत अनुमान तयार दररेट निर्धारण समितिले तोकेको दररेटको आधारमा निर्धारण गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालय अन्तर्गत उपभोक्ता समिति मार्फत गराएको कार्यहरूमा निम्न बमोजिम जिल्ला दररेट अनुसार निर्माण सामग्रीहरूको दररेट विश्लेषण गरी सोही अनुसार भुक्तानी भएको छ। तर उपभोक्ता समितिबाट जिल्ला दररेट भन्दा कम दरमा निर्माण सामग्री खरिदको बिल पेस गरेकोले निम्नानुसार सामग्रीमा बढी भुक्तानी भएको रकम सम्बन्धित उपभोक्ता समितिबाट असूल गर्नुपर्ने रु.

भौ.नं.र मिति	उपभोक्तासमिति	सामग्री	परिमाण	इकाई	भुक्तानीदर (रु.)	खरिददर (रु.)	बढी (रु.)
५२।९।११	लक्ष्मीदेउराली पत्थर पाउदुर तल्लो थर ग्रामिण सडक स्तरोन्नति	ओपिसिसिमेन्ट	११०	बोरा	७८८.१७	६८८.१७	११०००.
		गिट्टी	२५	घ.मि.	२०७२.८७	१९६६.२	२६६६.७५
		ढुङ्गा	२८	घ.मि.	२३१०.	१९६६.२	९६२६.४
८०।१०।८	रयालेडहरमुनि ग्रामिण शाखा सडक उ स	गिट्टी	२५	घ.मि.	२०७२.८७	१९६६.२	२६६६.७५
		ओपिसिसिमेन्ट	१३०	बोरा	७८८.१७	६८८.१७	१३०००.
१०६।१०।२१	नर्वदेश्वरशिव मन्दिर निर्माण समिति	ढुङ्गा	२०	घ.मि.	२३१०.	१८००.	१०२००.०१
११५।१०।२५	गुप्तकालिकामार्ग उ स	ढुङ्गा	३४	घ.मि.	२३१०.	१५००.	२७५४०.१४
१३२।११।१३	नागडाँडापुरानो बजार सडक निर्माण उ स	ढुङ्गा	५८	घ.मि.	२३१०.	१८००.	२९५८०.०२
१४३।११।१५	ढावाभित्री बाटव ढलान निर्माण उ स	गिट्टी	२०	घ.मि.	२०७२.८७	१८००.	५४५७.४१
जम्मा							१११७३७.४८

असुल गर्नुपर्ने	१,११,७३७.४८

५६.५ **उपभोक्ता समितिबाट सरकारी कार्यालय भवन निर्माणः** सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ९७ को उपनियम (१२) मा उपभोक्ता समितिले निर्माण कार्य सम्पन्न भएपछि सार्वजनिक निकायले सोको रेखदेख¸मर्मत सम्भार गर्ने जिम्मेवारी समेत तोकी आयोजनाको स्वामित्व उपभोक्ता समितिलाई नै हस्तान्तरण गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। पालिकाले वडा कार्यालय भवन समेतका सरकारी भवनहरूको निर्माण तथा मर्मत सम्भारसमेत कार्यहरू उपभोक्ता समितिमार्फत गराएको छ । आयोजनाको स्वामित्व हस्तान्तरण हुने कार्यहरू मात्र उपभोक्ता समितिबाट गराउनुपर्दछ ।

भौ.नं.र मिति	उपभोक्तासमिति	लागतअनुमान (रु.)	मूल्याङ्कन (रु.)	भुक्तानी (रु.)
३०।७।२	वडाकार्यालय भवन निर्माण उ स ९	७६६७१४२.३३	७२२६२५३.३९	४३०९३७५.००
२८१।२।२९	५ नं वडाकार्यालय गेट निर्माण उ स	७७७९०५.८९	७७८४७१.२५	७००००० .००
३१०।३।१४	सिबैआधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र निर्माण उ स	५५५७७१.४८	५५२५८१.४०	४९७१३०.००
३८७।३।२४	वडाकार्यालय मर्मत उपभोक्ता समिति वडा नं ७	२६११३४.३०	२६१६३९.०३	२३५०००.००
जम्मा				५७४१५०५.००

५६.६ **सामुदायिक भवन निर्माणः** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व ऐन¸२०७६कोदफा२४ (२) मासरकारीरकमखर्चगर्दासाधनस्रोतकोउच्चतम प्रतिफल प्राप्त हुने र प्राप्त प्रतिफलको उचित गुणस्तर समेत कायम हुने गरी मितव्ययी तरिकाले गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले योवर्ष विभिन्न वडाहरूमा सामुदायिक भवनहरू निर्माण गरेकोमा उक्त भवनहरू निजी वा समूह/संस्थाको नाममा रहेको जगामा बनाएको भन्ने खुल्दैन । अधिकांश भवनहरू समूह/संस्थाको नाममा रहेको जगामा बनाइएको व्यहोरा लेखापरीक्षणको क्रममा जनाइएता पनि सम्झौता साथ जगाधनी दर्ता स्रेस्ता राख्ने गरेको नदेखिएबाट सो सम्बन्धमा यकिन हुन सकेन । यसमा सुधार हुनुपर्दछ । केही उदाहरण-

भौ.नं.र मिति	उपभोक्तासमिति	भुक्तानी (रु.)
२६२।२।१३	अधिकारी समाज	१०००००
३००।३।११	माझगाउँ आमा समुह भवन रेलिङ निर्माण	२०००००
३२२।३।१६	तालिब्राङ समाज घर निर्माण समिति	१००००००
३४४।३।२०	परियार समाजघर भवन निर्माण योजना	३०००००
३५३।३।२१	बासखर्क तमु समाज उ स	२०००००

५६.७ भुक्तानीको सिफारिसः उपभोक्ता समितिहरू मार्फत गरिएका कार्यहरूको भुक्तानी गर्दा केहीमा फोटाहरू संलग्न राख्ने र उपभोक्ता समितिको सिफारिस तथा सम्बन्धित वडा अध्यक्षहरूको सिफारिस संलग्न गरेर भुक्तानी गर्ने गरेको देखियो । केहीमा फोटाहरू संलग्न गरेता पनि कार्य सुरु हुनु भन्दा पहिलेको र कार्य सम्पन्न भए पश्चातको काम स्पष्ट देखिने गरी फोटा राख्ने गरेको देखिन आएन । त्यसैगरी सम्बन्धित वडाध्यक्षले भुक्तानीको सिफारिस गर्दा कामको स्पष्ट परिमाण, गुणस्तर, समय र लागत किटान गरी कार्य सम्पन्न भए नभएको उल्लेख गर्नुपर्नेमा अधिकाशं सिफारिसमा सो बमोजिम नगरी बजेट अनुरुपको कार्य सम्पन्न भएकोले भुक्तानीको लागि सिफारिस गर्दछु भन्ने भाषाको सिफारिस गर्ने गरेको देखियो । यसवाट तोकिए बमोजिमको परिमाण, गुणस्तर र लागतमा उपभोक्ता समितिहरूबाट कार्यहरू भएको छ भनि आश्वस्थता हुने आधार कमजोर रहेको छ ।

५६.८ **बजेट तथा कार्यक्रमको संशोधन:** स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७३ उपदफा ३ मा स्वीकृत बजेटको परिधि भित्र रही प्रचलित कानुन बमोजिम खर्च गर्ने सम्बन्धी सम्पूर्ण उत्तरदायित्व अख्तियार प्राप्त अधिकारीको हुने र उपदफा ७ मा कार्यपालिकाले सभाबाट स्वीकृत सीमा र शीर्षक बाहिर गइ बजेट खर्च गर्न नपाउने उल्लेख रहेको छ । पालिकाले योवर्ष प्रत्येक वडाको लागि बजेट र कार्यक्रम स्वीकृत गरेकोमा वडाहरूले योजनाहरू कार्यपालिकाबाट संशोधन तथा थपघट गरी कार्यान्वियन गरेकोमा पछि सभाबाट अनुमोदन गरेको जनाएको छ । त्यसैगरी सभाबाट सुरुमा स्वीकृत पालिका स्तरीय योजनाहरू कार्यपालिकाको निर्णय र नगरप्रमुखबाट तोकादेश मार्फत संशोधन तथा थपघट गरी कार्यान्विन गरेकोमा पछि सभाबाट अनुमोदन गरेको जनाएको छ । यसप्रकार सभाले सुरुमा बजेट तथा योजना स्वीकृत गर्दा र कार्यपालिकाको निर्णयबाट संशोधन भएका र नगरप्रमुखबाट तोकादेश भएका योजना तथा कार्यक्रम छनोट गर्दा नेपाल सरकारको खर्च बर्गिकरण र व्याख्या तथा बजेटको सिद्दान्त बिपरित पुंजिगत बजेटमा चालु तथा उपभोग र संचालन पकृतिका खर्च समेत समावेश गरी खर्च गर्ने गरेको पाइयो । यस प्रकार गरेको बजेट तथा कार्यक्रमको संशोधन र कार्यान्वियनलाई कानुन अनुरुप भएको भन्न मिल्ने देखिएन ।

५६.९ मूल्य अभिवृद्धि करः कार्यालयले निर्माण कार्यको लागत अनुमान तयार गर्दा सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ मा तोकिए बमोजिम तयार गर्नुपर्दछ । जस अनुसार उपभोक्ता समितिबाट गराउने निर्माण कार्यको लागत अनुमान तयार गर्दा ओभरहेड र मुल्य अभिबृद्धि कर बाहेक परिमाण र दर विश्लेषणबाट निकालिएको लागत अनुमानमा मुल्य अभिबृद्धि कर लाग्ने निर्माण सामाग्रीको मात्र मुल्य अभिबृद्धि कर यकिन गरेर (VAT for VATABLE Items) उक्त निकालिएको लागत अनुमानमा थप गरेर हुने रकमलाई कुल लागत अनुमान कायम गरिनु पर्ने र सोही बमोजिम कार्य गराइ उपभोक्ता समितिले निर्माण कार्य गर्दा लागत अनुमानमा उल्लेख भएको मुल्य अभिबृद्धि कर रकममा नबढ्ने गरी मुल्य अभिबृद्धि कर लाग्ने निर्माण सामाग्री खरिद गर्दा बिल बमोजिम तिरेको वास्तबिक मुल्य अभिबृद्धि कर रकम ठेक्का बिल र कार्य स्वीकार प्रतिवेदनमा समावेश गरेर भुक्तानी गर्नु गराउनु पर्नेमा सो बमोजिम नगरी लागत अनुमानको दर बिश्लेक्षण गर्दा नै मुल्य अभिबृद्धि कर रकम समेत समावेश गरी तयार गरेको र सोही बमोजिमको मुल्य अभिबृद्धि करको सबै रकम उपभोक्ता समितिलाई भुक्तानी दिने गरेको देखियो । जसले गर्दा उपभोक्ता समितिले वास्तविक रुपमा तिरेको मुल्य अभिबृद्धि कर रकम भन्दा बढी रकम निजलाई भुक्तानी हुन सक्ने अवस्था रहेको हुदा यस सम्वन्धमा यथार्थता यकिन गरिनु पर्ने देखिन्छ ।

५६.१०

सार्वजनिक परीक्षणः स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७८ बमोजिम स्थानीय तहले सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी, दिगो र भरपर्दो वनाउन कार्यको सामाजिक परिक्षण अन्तर्गत सार्वजनिक परिक्षण र सार्वजनिक सुनुवाई गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । अधिकांश कार्य सडक निर्माण तथा मर्मत गर्ने कार्यहरू गरेको भएतापनि, भवन निर्माण, खानेपानी तथा कृषि तथा पशु विकास लगायतका कार्य गरेको छ । यस्ता कार्यको सार्वजनिक सुनवाई गरेको जनाएता पनि सार्वजानिक सुनुवाई बिस्तृत रुपमा नगरी तोकिएको फारम भरेर केही सिमित व्यक्तिको न्युन उपस्थिती रहने गरेको, आंशिक कार्यहरूमा खर्चको सार्वजनिकीकरण भनि माइन्युटमा लेखी राख्ने गरेको, फाइलमा राख्ने प्रयोजनको लागि मात्र फारम भरेर राख्ने गरेको अवस्था बिद्यमान रहेको देखियो । त्यसैले सार्वजनिक सुनुवाईको विश्वसनीयता देखिदैन । कानुनको पालना गरी उत्तरदायित्व एवं पारदर्शिताको प्रवद्र्धन गर्नुपर्दछ ।

५७ **न्यून विद्यार्थी संख्या भएका विद्यालय**

संघीय शिक्षा नियमावली, २०५९ को नियम ७७ उपनियम १ मा सामुदायिक विद्यालयको प्रत्येक कक्षामा विद्यार्थी संख्या पहाडमा सामान्यतया ४५ हुनुपर्ने उल्लेख छ । साथै नियमावलीको नियम १२ क मा विद्यालय गाभ्न लिइने आधारहरु उल्लेख गरेको छ।यस पालिका मातहतमा कुल ५२ सामुदायिक विद्यालय सञ्चालनमा रहेकोमा उक्त विद्यालयहरुलाई यस पालिकाबाट जम्मा रू.२०,००,६६,५९०।- निकासा दिइएको विवरण प्राप्त भएको छ।

क्र.सं	विद्यालयको नाम	संचालित कक्षा	विद्यार्थी संख्या	जम्मा शिक्षक	अनुपात	कुल निकासा रकम
१	श्री कोमेचे बराह आ वि	1-3	८	२	४	१५९३३०४
२	श्री तालबराही आ वि	1-3	८	२	४	१३६९७२६
३	श्री सल्लेरी आ वि	1-5	१३	३	४	१८३२६१६
४	श्री लक्ष्मी आ वि	1-3	९	२	५	११३७३५२
५	श्री बराह आ वि	1-5	१४	३	५	१८२३२६२
६	श्री माइसेवा आ वि	1-5	१४	३	५	१८८८८८६
७	श्री चण्डी आ वि	1-3	५	१	५	७८५८३६
८	श्री घुर्जुङ आ वि	1-5	१६	३	५	१९५६१७१
९	श्री सरस्वती आ वि	1-3	११	२	६	१४०३६८६
१०	श्री संगम मा वि	६-10	५२	९	६	५८५६०७४
११	श्री शितला मा वि	1-10	७६	१२	६	७१२०१६५
१२	श्री विद्याज्योति आ वि	1-3	१९	३	६	२११८५६२
१३	श्री लान्द्रुक आ वि	1-5	२०	३	७	२०३३५१६
१४	श्री तान्चोक आ वि	1-5	२७	४	७	२०५७२२५
१५	श्री चण्डी आ वि	1-3	२१	३	७	१८२३२६२
१६	श्री धौलाश्री मा वि	1	७	१	७	२१४६९९८
१७	श्री रामप्यारो आ वि	1-5	२२	३	७	१९१३१७६
१८	श्री परशु आ वि	1-5	३०	४	८	२७१८१६४
१९	श्री मोदी आ वि	1-3	१७	२	९	१५१९०९४
२०	श्री बहादूरे मा वि	1-12	१२१	१४	९	९१५१४८६
२१	श्री शारदा आ वि	1-3	१०	१	१०	१०५७३६८
२२	श्री धारापानी मा वि	1-10	१५१	१४	११	८९३०२६१
२३	श्री विरेठाँटी मा वि	1-12	२२०	२०	११	११४२२४९२
२४	श्री उमा मा वि	1-10	११७	१०	१२	५८९१७३१
२५	श्री सरस्वती आ वि	1-3	१२	१	१२	९६७५२४
२६	श्री जनसिद्ध आ वि	1-5	३६	३	१२	२२२११५२
२७	श्री प्रगतीशील मा वि	1-12	२०४	१७	१२	११७१६०५५
२८	श्री बालज्योती आ वि	1-5	३७	३	१२	२०६३४९८
२९	श्री हिमालय आ वि	1-5	५०	४	१३	२०७२९३१
३०	श्री जनजागृत आ वि	1-5	५१	४	१३	२६४७३८८

३१	श्री भगवती मा वि	1-12	१४५	११	१३	६६६९४९५
३२	श्री लहरी आ वि	1-5	४०	३	१३	२०७४६९८
३३	श्री भूमेश्वर आ वि	1-5	४०	३	१३	२०९२७६०
३४	श्री सिर्जना मा वि	1-10	१८७	१४	१३	८४४९९१५
३५	श्री उल्लेरी आ वि	1-8	६७	५	१३	२६०२३७४
३६	श्री जनप्रेमी आ वि	1-8	८३	६	१४	३२४५२४२
३७	श्री कुर्लुङ्ग बराह आ वि	1-5	४२	३	१४	१९६४४८८
३८	श्री जनसेवा आ वि	1-3	२८	२	१४	१३८१३५२
३९	श्री हिमालय मा वि	1-10	१७२	१२	१४	६९७५२१४
४०	श्री दुर्गाभवानी आ वि	1-8	११७	८	१५	५०६२२१६
४१	श्री बाँकोटआ वि	1-8	७४	५	१५	३०५६८२०
४२	श्री भूमे आ वि	1-8	७८	५	१६	२९४१७८६
४३	श्री फूम्रोखुँ बराह मा वि	1-10	१६५	१०	१७	६२०३४९५
४४	श्री ज्ञानोदय आ वि	1-5	५१	३	१७	२२१७८७८
४५	श्री मेश्रमबराह मा वि	1-12	२९०	१६	१८	९९०४४२९
४६	श्री माछापुच्छ्रे मा वि	1-12	३३७	१८	१९	१३२९००३३
४७	श्री पाउँदूर आ वि	1-5	७६	४	१९	२५५७५४४
४८	श्री लक्ष्मी आ वि	1-3	५९	३	२०	२१८२६०४
४९	श्री महेन्द्र आ वि	1-5	९४	४	२४	२८१४२०४
५०	सिद्व आ वि	1-८	२०१	८	२५	५४३९६१५
५१	श्री अभिमान मे मा वि	1-10	२३१	९	२६	५४७४७७१
५२	श्री बालमन्दिर मा वि	1-10	४८६	३	१६२	२२२६६९६
	जम्मा		४४६१	३११	१४	२०००६६५९०

उपर्युक्त विवरण अनुसार समग्रमा विद्यार्थी शिक्षक अनुपात १:१४ रहेको छ अर्थात् यस पालिकामा १ जना शिक्षकले १४ जना विद्यार्थीहरुलाई पठनपाठन गराउनु पर्ने देखिन्छ । स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को अनुसूची १ को जिल्ला वर्गीकरणमा कास्की जिल्ला पहाडी जिल्लाको सूचीमा रहेको छ । शिक्षा नियमावली, २०५९ ले तोके अनुसार पहाडी भेगमा सामुदायिक विद्यालयमा १ जना शिक्षकले ४५ जना विद्यार्थीलाई पठनपाठन गराउनुपर्ने गरी शिक्षकको दरबन्दी कायम हुनुपर्नेमा यस पालिकामा १ जना शिक्षकले औषतमा १४ जना विद्यार्थीलाई मात्र पठन पाठन गराएको देखियो जुन शिक्षा नियमावलीले तोकेको अनुपात भन्दा ज्यादै कम रहेको छ । तसर्थ न्यून विद्यार्थी संख्या रहेका विद्यालयहरुलाई उपरोक्त कानून बमोजिम एक आपसमा गाभी विद्यालय व्यवस्थापनलाई चुस्त, प्रभावकारी र मितव्ययी तुल्याउनेतर्फ पालिकाले ध्यान दिएको नदेखिदा सम्बन्धित निकाय तथा पदाधिकारीको ध्यान दिई यथाशीघ्र मिलान गर्नुपर्ने देखिन्छ।

५८ **बुक कर्नर**

शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयबाट स्वीकृत कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका २०८०।८१ को क्रियाकलाप नं. २.७.१३.३ मा IEMIS को आधारमा विद्यार्थी संख्या एकिन गरी प्रत्येक सामुदायकि विद्यालयको बालविकास कक्षामा अध्यनरत प्रति विद्यार्थी रु.५००।-, कक्षा १ प्रोटफोलियो समेत रु.१००।-, आधारभुत तह(कक्षा १-५) मा अध्यनरत प्रति विद्यार्थी रु.१५०।-, आधारभुत तह(कक्षा ६-८) मा अध्यनरत प्रति विद्यार्थी रु.२००।-, माध्यमिक तह(कक्षा ९-१०) मा अध्यनरत प्रति विद्यार्थी रु.२००।- र माध्यमिक तह(कक्षा ११-१२) मा अध्यनरत प्रति विद्यार्थी रु.२५०।- र OJT व्यवस्थापनको लागि कक्षा ९-१२ मा अध्यनरत प्रति विद्यार्थी रु.१५,०००।- का दरले शिक्षण सिकाई सामाग्री अनुदान निकासा दिने व्यवस्था छ । पालिकाले भौ.नं. १९१।२०८१।३।१७ बाट निम्नानुसार प्राविधिक धारका विद्यालयहरूका विद्यार्थीहरुलाई OJT व्यवस्थापन वापत प्रति विद्यार्थी रु.१५,०००।- का दरले रु.६,३०,०००।- निकासा दिएको छ । OJT व्यवस्थापनको लागि निकासा दिई सकेपछि पुन: सोही विद्यार्थीको नाममा भौ.नं. ७४।२०८०।११।२१ बाट बुक कर्नर वापत रू.१७,७००।- निकासा दिएकोले सम्बन्धित विद्यायलयबाट असुल गरी संघीय संचित कोष दाखिला गर्नुपर्ने रु.

विद्यालयको नाम	कक्षा	विद्यार्थी संख्या	बुक कर्नर रकम
विरेठाँटी मा.वि.	९-१०	५१	१०२००
	११-१२	३०	७५००
		जम्मा	**१७७००**

असुल गर्नुपर्ने	१७,७००

५९ निःशुल्क शिक्षा

अनिवार्य तथा निःशुल्क शिक्षा सम्बन्धी ऐन, २०७५ को दफा २७ मा निजी लगानीका विद्यालयले प्रारम्भिक बालविकास तथा शिक्षा देखि बाह्र कक्षा सम्मका कूल विद्यार्थी संख्या अनुसार पांचसय जनासम्म, पाँचसय देखि आठसय जनासम्म र आठसय भन्दा बढी विद्यार्थी संख्या भएका विद्यालयले क्रमशः कम्तीमा दश, बाह्र र पन्ध्र प्रतिशत विद्यार्थीलाई निःशुल्क शिक्षा प्रदान गर्न स्थान आरक्षण गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । शिक्षा नियमावली, २०५९ को नियम १५१ मा संस्थागत विद्यालयले गरिब, अपाङ्ग, महिला, दलित र जनजाति विद्यार्थीलाई छात्रवृत्ति उपलब्ध गराउनुपर्ने व्यवस्था छ ।नेपाल सरकार (मन्त्रिपरिषद्) को मिति २०७४।१२।२७ को निर्णय अनुसार स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा ११(२) (ज) मा उल्लेख भएको स्थानीय तहले गर्ने काम बाहेकका साविक जिल्ला शिक्षा कार्यालयहरूले गरि आएका र नेपाल सरकारबाट स्वीकृत इकाइको कार्य विवरण बमोजिमका कार्य गर्नका लागि शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइको स्थापना भएको देखिन्छ । शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइको कार्यविवरण अन्तर्गत शिक्षा सम्बन्धी सङ्घीय कानून, नीति निर्देशन कार्यक्रमको कार्यान्वयनको अनुगमन र प्रतिवेदन समेत रहेका छन । यसर्थ समन्वय इकाइले विद्यालयको अनुगमन गरी यस्ता छात्रवृत्ति कार्यक्रमको कार्यान्वयनको पारदर्शिता र जवाफदेहिता प्रवर्द्धनको लागि यसरी छात्रवृत्ति पाउने विद्यार्थीको नाम, ठेगाना र रकम समन्वय इकाइको र सम्वन्धित विद्यालयको वेभसाइटबाट सार्वजनिकरण गर्नु गराउनु पर्दछ।

६० संघीय सशर्तबाट सट्टा सुत्केरी शिक्षक

२२७।२०८१।३।२४ संघीय एवं प्रदेश सरकारको कानून एवं कार्यविधि अनुसार ती निकायबाट स्थानीय तहमा प्राप्त हुने समानीकरण बाहेकका अनुदान वर्षभरी खर्च नभई बाँकी रहेको अवस्थामा सम्बन्धित निकायमा फिर्ता गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ ।पालिका अन्तर्गतका सामुदायिक विद्यालयमा कार्यरत महिला शिक्षकहरू प्रसुति बिदा ९८ दिन बसेको अवधिमा विद्यालयमा अध्यापन कार्यमा सहज वातावरण निर्माण गर्नका लागि विद्यालय स्वयंले शिक्षक व्यवस्थापन गरी बिदा लिएको अवधिमा अध्यापन गराउने वातावरण निर्माणको लागि माध्यमिक तहका शिक्षकको लागि रू.४५,०००।- र आधारभूत तहका शिक्षकहरूका लागि रू.३०,०००।- एकमुष्ट उपलब्ध रुपमा गराउने भनी गाउँ शिक्षा समितिको मिति २०८१।३।२१ को निर्णयानुसार भनी निम्नानुसार विद्यालयहरूलाई पालिकाको आन्तरिक स्रोतबाट खर्च लेख्नुपर्नेमा संघीय सशर्तबाट रू.९०,०००।– खर्च लेखकोले उक्त रकम संघीय सञ्चित कोषमा दाखिला गर्नुपर्ने रू.

क्र.सं.	विद्यालयको नाम	रकम
१	पाउँद्धार आधारभूत विद्यालय	३००००
२	बालज्योति आवि	३००००
३	शितला सामुदायिक मावि	३००००
	जम्मा	९००००

असुल गर्नुपर्ने	९०,०००

६१ **दिवा खाजा बढी निकासा**

शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयबाट स्वीकृत कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका २०८०।८१ को क्रियाकलाप नं. २.७.११.१ मा स्थानीय तहले सामुदायिक विद्यालयको प्रारम्भिक बालबिकास कक्षा देखि कक्षा ६ सम्ममा अध्यनरत विद्यार्थीहरुको लागि विद्यालयमा उपस्थिति हाजिरीको आधारमा प्रति विद्यार्थी रु.१५।- को दरले १८० दिनको लागि त्रैमासिक रुपमा दिवा खाजाको रकम निकासा दिने व्यवस्था छ । पालिकाबाट प्राप्त विद्यालय व्यवस्थापन समितबाट प्रमाणित विद्यार्थीहरूको हाजिरी परीक्षण गर्दा निम्नानुसार विद्यालयहरुलाई विद्यार्थीहरुको उपस्थिति हाजिरी संख्या भन्दा रू.३८,१००।- बढी निकासा गरेकोले सम्बन्धित विद्यालयबाट असुल गर्नुपर्ने रू.

भौ नं।	विद्यालयको नाम	कुल हाजिरी	भुक्तानी हुनुपर्ने	भुक्तानी भएको	बढी भुक्तानी
३६ र ११९।२०८१।३।१७	सिर्जना मा.वि	१००७२	१५१०८०	१५३०९०	२०१०
	परशु आ.वि	५२२३	७८३४५	७९३८०	१०३५
	लहरी आ.वि	६७५३	१०१२९५	१०४७६०	३४६५
	हिमालय आ.वि	७७४०	११६१००	१३०९५०	१४८५०
	हिमालय मा.वि	११८८०	१७८२००	१९४९४०	१६७४०
	जम्मा	४१६६८	६२५०२०	६६३१२०	३८१००

असुल गर्नुपर्ने	३८,१००

६२ **उत्कृष्ट प्रोत्साहन अनुदान**

शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयबाट स्वीकृत कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका २०८०।८१ को क्रियाकलाप नं. २.७.१३.१३ को उपक्रियाकलाप नं. ९.३ मा शैक्षिक, व्यवस्थापकीय सुधार, सुशासन मा उत्कृष्ट कार्य गरेका उत्कृष्ट विद्यालय छनौट गर्दा कम्तीमा आधारभूततर्फ १०० विद्यार्थी र माध्यमिकतर्फ २०० विद्यार्थी भएका विद्यालयहरूमध्ये सामाजिक परीक्षण मापदण्ड, २०७८ ले तोकेको विधि, प्रक्रिया र पद्धतिबमोजिम प्राप्त गरेको समष्टिगत अङ्कलाई आधार मान्ने र उच्चतम अङ्क प्राप्त गर्ने प्रथम र द्बितीय हुने विद्यालयलाई क्रमशः तीन लाख र दुई लाख निकासा गर्ने व्यवस्था छ। पालिकाले भौचर नम्बर २२१ मिति २०८१।३।२३ बाट शैक्षिक, व्यवस्थापकीय सुधार, सुशासनमा उत्कृष्ट कार्यमा उच्चतम अङ्क प्राप्त गरेको भनी निम्नानुसार विद्यालयहरूलाई रू.२,००,०००।– प्रोत्साहन अनुदान दिएको छ । विद्यालयको EMIS Data परीक्षण गर्दा उक्त विद्यालयमा मापदण्डले तोकेको भन्दा कम विद्यार्थीहरू अध्ययनरत रहेको पाइयो । कार्यान्वयन पुस्तिका विपरीत कम विद्यार्थीको भएका विद्यालयलाई उच्चतम अङ्क दिई निकासा दिएको साथै विद्यालयबाट उक्त अनुदानबाट खर्च भएका बिल भरपाई समेत पेस नभएकोले पुस्तिका बमोजिमका प्रमाण पेस गरी नियमित गर्नुपर्ने रू.

भौ.नं.।मिति	विद्यालयको नाम	विद्यार्थी संख्या	वापत	रकम
२२१।२०८१।३।२३	भूमे आ वि	७८	द्बितीय	२०००००

प्रमाण पेश नगरेको	२,००,०००

६३ **जिन्सी दाखिला नभएको**

१९६।२०८१।३।१९ आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६को नियम २८(१) मा जिन्सी सामान खरिद गरेको ७ दिनभित्र जिन्सी दाखिला गर्नुपर्दछ। विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण एवम् कार्यसम्पादन आधारित प्रोत्साहन अनुदान शीर्षकबाट नमुना विद्यालय सञ्चालन भएको माछापुच्छ्रे माध्यमिक विद्यालयलाई रू.३०,००,०००।अनुदान उपलब्ध गराएकोमा विद्यालयले निम्नानुसार सामग्रीहरू खरिद गरेको बिल भरपाई पेस गरेकोमा उक्त सामग्रीहरू विद्यालयको जिन्सी खातामा दाखिला भएको प्रमाण पेस नभएकोले सो पेस गर्नुपर्ने रू.

भौ.नं.।मिति	सामग्री	परिमाण	रकम
१९६।२०८१।३।१९	लेनोभो आइप्याड राइजेन ५ ७५२०ULaptop	२	१४६०००
	Epson L4260 प्रिन्टर	१	४९०००
	75” 4K Smart Board	१	३१८०००
	Prolink 1200VA UPS	१	१५०००
	Metal Stand for 75” Smart Board	१	३२०००
	Sound Box Set	१	९२८५९
	Conference Chair	५०	१२५००
	अफिस टेबल	५	७५०००
	हाइड्रोलिक रिभल्भिङ्ग कुर्सी	५	४५०००
	जम्मा		७८५३५९

प्रमाण पेश नगरेको	७,८५,३५९

६४ **सेनिटरी प्याड खरिद**

सेनिटरी प्याड (वितरण तथा व्यवस्थापन) कार्यविधि, २०७६ बमोजिम विद्यालयहरुले छात्राहरुको संख्या एकिन गरी आवश्यक पर्ने सेनिटरी प्याड शिक्षा शाखा मार्फत माग गर्ने र शिक्षा शाखाले स्थानीय तहमा भएको शैक्षिक व्यवस्थापन सुचना प्रणालीको तथ्यांकसंग भिडान गरी विद्यालयलाई आवश्यक हुने संख्यामा सेनिटरी प्याड उपलब्ध गराउनुपर्ने र विद्यालयले प्राप्त गरेको सेनिटरी प्याडको अभिलेख जिन्सी खातामा व्यवस्थित रुपले राख्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले यस वर्ष सामुदायिक विद्यालयको कक्षा ६ देखि १२ सम्मका छात्राहरुका लागि भौ.नं. २२६।२०८१।३।२४ बाट २२४२८ प्याकेट निशुल्क सेनिटरी प्याड खरिद गरी विराट हेल्थ केयर इण्डष्ट्रिज प्रा.लि.लाई रु.७,४९,८९६।- भुक्तानी गरेकोमा लेखापरीक्षण अवधिसम्म पनि विद्यालयहरुलाई सम्पूर्ण प्याडहरू हस्तान्तरण नगरी जिन्सी शाखामा मौज्दात रहेको देखिन्छ। आर्थिक वर्षको सुरुमै खरिद गरी विद्यालयको मागको आधारमा वितरणको व्यवस्था मिलाउनुपर्नेमा अन्तमा खरिद गरेको पाइयो। पालिकाले मौज्दात रहेको स्यानिटरी प्याडहरू सम्बन्धित विद्यालयहरूमा हस्तान्तरण गरी सम्बन्धित विद्यालयहरुमा आम्दानी बाँधेको प्रमाण र वितरण गरेको पेश भरपाई पेश गर्नुपर्ने रु.

प्रमाण पेश नगरेको	७,४९,८९६

६५ **दिवा खाजा**

विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयबाट स्वीकृत कार्यक्रम कार्यान्वियन पुस्तिका २०८०।८१ को क्रियाकलाप नं. २.७.११.१ मा स्थानीय तहले सामुदायिक विद्यालयको प्रारम्भिक बालबिकास कक्षा देखि कक्षा ६ सम्ममा अध्यनरत विद्यार्थीहरुको लागि विद्यालयमा उपस्थिति हाजिरीको आधारमा प्रति विद्यार्थी रु.१५।- को दरले १८० दिनको लागि त्रैमासिक रुपमा दिवा खाजाको रकम निकासा दिने व्यवस्था छ । पालिकाले विद्यार्थीहरुको उपस्थिति हाजिरी विद्यालयका प्रधानाध्यापक र विव्यस अध्यक्षबाट प्रमाणित गराई स्थानीय तहमा संकलन गरी संख्या एकिन भएपश्चात मात्र त्रैमासिक रुपमा निकासा गर्नुपर्नेमा विद्यालयले उपलब्ध गराएको हाजिरी विवरणको

आधारमा ५२ वटा सामुदायिक विद्यालयको खातामा रु.६६,१५,८१०।- निकासा गरेको छ । विद्यालयलाई दिएको निकासाबाट तोकिएको कार्यमा रकम खर्च भए नभएको तथा दिवा खाजाको मापदण्ड, गुणस्तर र व्यवस्थापनका सम्बन्धमा पालिकाबाट अनुगमन भएको पाइएन । पालिकाले अनुगमन निरीक्षण गरि कार्यक्रम कार्यान्वयनको प्रगति तथा तोकिएबमोजिमको मार्गदशन अनुसार खाजाको मापदण्ड, गुणस्तर लगायतका समग्र कार्यको बिल भरपाई संलग्न गरी प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्दछ।

६६ **शिक्षक दरबन्दी र पदपूर्ति**

स्थानीय तह अन्तर्गत रहेका सामुदायिक विद्यालयहरूमा दरबन्दी अनुसार शिक्षकको पदपूर्ति भई नियमित पठनपाठनको व्यवस्था हुनुपर्दछ । यस पालिका अन्तर्गत ५२ वटा विद्यालयमा ३११ जना शिक्षक दरबन्दी भएकोमा ३११ जना पदपूर्ति भएको र पदपूर्तिमध्ये२०५ जना स्थायी, ३५ जना करार र७१ जना राहत शिक्षक रहेको देखिन्छ ।

क्र.सं	**विद्यालय**	**शिक्षक दरबन्दी**	**पदपूर्ति**			**विद्यार्थी संख्या**
			स्थायी	**करार**	राहत	
१	५२	३११	२०५	२५	७१	४४६१

उपरोक्त शिक्षक दरबन्दी र पदपूर्ति एवम् विद्यार्थी सङ्ख्या विश्लेषण गर्दा प्रति शिक्षक औषतमा १४जना विद्यार्थी पढाउनुपर्ने अवस्था देखिएको, विद्यार्थी संख्याको तुलनामा शिक्षक दरबन्दी बढी भएको देखिँदामहानगरपालिकाले शिक्षक दरबन्दी मिलानको कार्य यथाशीघ्र अगाडि बढाउनु पर्ने देखिन्छ ।

६७ **पारिश्रमिक कर**

आय कर ऐन, २०५८ को दफा ८७ मा रोजगारीको आयमा अनुसुची १ बमोजिम कर कट्टी गर्नु पर्ने उलेख छ तर पालिकाले कर योग्य आय भएको देहाय अनुसारको शिक्षकहरुको कर कट्टी गरेको प्रमाण पेस भएको नदेखिएकोले पारिश्रमिक कर कट्टी भएको प्रमाण पेस गर्नुपर्ने अन्यथा असुल गर्नुपर्ने रू.

सि.नं.	शिक्षकको नाम	विद्यालयको नाम	पद	करयोग्य आय	कर रकम
१	रिता खनाल	संगम मा वि	मा.वि.तृ	६८२२०५	८२२०
२	नमराज पौडेल	प्रगतिशील मा वि	मा.वि.तृ	६८२२०५	८२२०
३	नारायण प्रसाद पौडेल	प्रगतिशील मा वि	मा.वि.तृ	६८२२०५	८२२०
४	दयाराज पौडेल	प्रगतिशील मा वि	मा.वि.तृ	६८२२०५	८२२०
५	नारायणदत्त पौडेल	प्रगतिशील मा वि	मा.वि.तृ	६३०६५२	३०६५
६	शैलेन्द्र कु. श्रीवास्तव	मेश्रम बराह मावि	मा.वि.तृ	६८२२०५	८२२०
७	धुर्वराज भण्डारी	मेश्रम बराह मावि	मा.वि.तृ	६८२२०५	८२२०
जम्मा					५२३८५

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **८,८२०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्योट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **८,२२०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्योट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **८,२२०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्योट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **४,७८४** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्योट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **३,०६५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्योट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **३,०६५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्योट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **८,२२०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्योट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **१६,६३०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्योट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **८,२२०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्योट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **७,१०२** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्योट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **११,४६८** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्योट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **६,५०२** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

प्रमाण पेश नगरेको	५२,३८५

६८ **छात्रवृत्ति वितरण**

शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयबाट स्वीकृत कार्यक्रम कार्यान्वियन पुस्तिका २०८०।८१ को क्रियाकलाप नं. ७.२.१.१ को उप क्रियाकलाप ४.२ बमोजिम विद्यालयहरूलाई IEMIS को तथ्याङ्कको आधारमा विद्यार्थीहरूको संख्या यकिन गरी स्थानीय तहले आवासीय तथा गैर आवासीय छात्रवृत्ति निकासा गर्ने र निकासा प्राप्त गरेपछि विद्यालयहरूले छात्रवृत्ति प्राप्त गर्ने विद्यार्थी संख्या, छात्रवृत्ति बुझेको भर्पाई र छात्रवृत्ति प्राप्त गर्ने विद्यार्थीहरूको नामनमेसी सहितको विवरण पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले निम्नानुसार विद्यालयहरूका छात्रा तथा दलित छात्र छात्रा, सीमान्तकृत विद्यार्थीहरूलाई प्रति विद्यार्थी रु.४००।- का दरले विद्यार्थी संख्याको आधारमा रकम निकासा गरेकोमा विद्यालयहरूले छात्रवृत्ति वितरण गरेको भर्पाई परीक्षण गर्दा विद्यार्थी संख्या भन्दा रु.१२,३००।– बढी निकासा भएकोले असुल गर्नुपर्ने रु.

भौ.नं.।मिति	विद्यालयको नाम	विल रकम	भुक्तानी	बढी भुक्तानी
१२०।२०८१।२।१८	लक्ष्मी आ वि	१००००	१२८००	२८००
१२०।२०८१।२।१८	बहादुरे मा वि	१९७००	२१२००	१५००
१२०।२०८१।२।१८	सिद्ध आ वि	४६०००	४८८००	२८००
१२०।२०८१।२।१८	मोदी आ वि	२०००	४०००	२०००
१२०।२०८१।२।१८	उल्लेरी आ वि	११६००	१४८००	३२००
			जम्मा	१२३००

असुल गर्नुपर्ने	१२,३००

६९ **समानीकरणबाट शिक्षकको तलब भत्ता**

अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा ९ ले स्थानीय तहलाई सशर्त अनुदान उपलव्ध गराउने व्यवस्था छ । पालिकाले संघीय समानीकरण समेतको पालिका चालु खर्च शीर्षकबाट गुरुङ भाषा कक्षा सञ्चालन गरेवापत मेश्रम बराह माविका १ शिक्षकलाई मासिक रू.३४,९०२।- को दरलेयो वर्ष रू.४,६१,७२६।– र बालकक्षा दरबन्दी नभएका र बालकक्षामा २० जना भन्दा बढी विद्यार्थी भएका विद्यालयलाई थप १ जना बाल शिक्षकलाई मासिक रू.८,०००।- को दरले १३ महिना बराबरको प्रति विद्यालय रू.१,०४,०००।- दरले ३ विद्यालयलाई रू.३,१२,०००।– समेत रू.७,७३,७२६।- अनुदान निकासा दिइ खर्च लेखेको विवरण प्राप्त भएको छ । पालिकाले यसप्रकारको अनुदान सहयोग विद्यार्थी चाप धेरै रहेका विद्यालयमा आन्तरिक श्रोतबाट भ्याउने भए मात्र उपलव्ध गराउनु पर्नेमा समानिकरण अनुदान शिर्षक समेतबाट उपलव्ध गराउन मिल्ने देखिदैन । यसमा गरेको खर्चलाइ कानुन सम्मत भन्न मिल्ने नदेखिएकोले अनियमित भएको रु

क्र.सं.	विद्यालयको नाम	वापत	रकम
१	मेश्रम बराह मावि	गुरुङ्ग भाषा कक्षा सञ्चालन	४६१७२६
२	महेन्द्र आ वि	बालश्रोत कक्षा सञ्चालन	१०४०००
३	लक्ष्मी देउराली बाल विकास केन्द्र	बालश्रोत कक्षा सञ्चालन	१०४०००
४	सल्लेरी आधारभूत विद्यालय	बालश्रोत कक्षा सञ्चालन	१०४०००
		जम्मा	७७३७२६

अनियमित भएको	७,७३,७२६

७० **प्रशिक्षक भत्ता**

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **२,५५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	०

७१ **यातायात भत्ता**

९५।२०८१।३।१९अन्नपूर्ण गाउँपालिकाको तालिम, गोष्ठी, कार्याशाला तथा अध्ययन भ्रमण सम्बन्धी निर्देशिका, २०७४ को बुँदा नं. ९ कुनै पनि कार्यक्रमको सहभागीहरूको लागि यातायात खर्च वापत वडा नं. १ देखि ५ सम्म रू.२५०।– र वडा नं. ७ देखि ११ सम्म रू.५००।– सहभागी यातायात भत्ता लिन पाउने उल्लेख छ । कार्यालयले निम्नानुसार कार्यक्रममा सहभागी भएवापत निर्देशिकाले तोकेभन्दा बढी दरले यातायात भत्ता उपलब्ध गराएकोले असुल गर्नुपर्ने रू.

भौनं	कार्यक्रम	कार्यक्रम संचालक	कार्यक्रम मिति	भुक्तानी लिएको	दिन	दर	भुक्तानी	हुनुपर्ने	बढी
२९।२०८१।२।१४	साविक गा.वि.स. स्तरीय अतिरिक्त क्रियाकलाप	बलराम भुगाई	२०८०।११।१८	तेज प्रसाद शर्मा	१	१५००	१५००	५००	१०००
				टेकनाथ पोखरेल	१	१५००	१५००	५००	१०००
			२०८०।११।३०	मिन प्रसाद न्यौपाने	१	१५००	१५००	५००	१०००
जम्मा									३०००

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **१,०००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **१,०००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **१,०००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **१,०००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **१,०००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **१,०००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **१,०००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **१,०००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **१,०००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **१,०००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **१,०००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **१,०००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **१,०००**

सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **१,०००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **१,०००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **१,०००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **१,०००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	३,०००

७२ **सहभागी भत्ता**

अर्थ मन्त्रालयबाट स्वीकृत भई जारी भएको कार्य सञ्चालन निर्देशिका, २०७७ को बुँदा नं. ७.१.१५ बमोजिम सार्वजनिक निकायले संचालन गर्ने कार्यक्रममा सहभागीहरुलाईरु.५००।- सहभागी खर्च दिने व्यवस्था छ । पालिकाले निम्नानुसार तालिम, कार्यक्रम तथा गोष्ठ◌ी संचालन गर्दा निर्देशिका बमोजिम सहभागीभत्ता भुक्तानी गर्नुपर्नेमा बढ◌ी भुक्तानी गरेकोले असुल हुनुपर्ने रु.

भौ. नं . ।मिति	कार्यक्रम	भुक्तानी लिने	सहभागी	दिन	दर	भुक्तानी	हुनुपर्ने दर	हुनुपर्ने भुक्तानी	बढी भुक्तानी
६१।२०८०। ११।१३	Real Plan निर्माण	बलाराम भुगाई	टेकनाथ पोखरेल	२	१०००	२०००	७००	१४००	५१०
			वर्षा श्रेष्ठ	२	१०००	२०००	७००	१४००	५१०
			ममिता थापा मगर	१	१०००	१०००	७००	७००	२५५
			बलराम भुगाई	२	१०००	२०००	७००	१४००	५१०
			कलाधर भुगाई	२	१०००	२०००	७००	१४००	५१०
			राजकुमारी खड्का	२	१०००	२०००	७००	१४००	५१०
			तेज प्रसाद शर्मा	२	१०००	२०००	७००	१४००	५१०
			गौतम सुवेदी	२	१०००	२०००	७००	१४००	५१०
			टंक प्रसाद देवकोटा	२	१०००	२०००	७००	१४००	५१०
			घनश्याम पौडेल	२	१०००	२०००	७००	१४००	५१०
जम्मा									४८४५

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **१,२७५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **२५५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **५१०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **५१०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्योट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **५१०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्योट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **५१०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्योट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **२५५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्योट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **२५५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्योट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **५१०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्योट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **५१०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्योट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **५१०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्योट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **५१०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्योट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **५१०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्योट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **५१०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्योट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **२५५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्योट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **५१०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्योट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **२५५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्योट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **२५५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्योट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **२५५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्योट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **५१०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्योट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **२५५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८१-१२-३० को निर्णयले रू ५१० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८१-१२-३० को निर्णयले रू ५१० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८१-१२-३० को निर्णयले रू ५१० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८१-१२-३० को निर्णयले रू ५१० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८१-१२-३० को निर्णयले रू ५१० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८१-१२-३० को निर्णयले रू ५१० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८१-१२-३० को निर्णयले रू ५१० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८१-१२-३० को निर्णयले रू ५१० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८१-१२-३० को निर्णयले रू ५१० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८१-१२-३० को निर्णयले रू ५१० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८१-१२-३० को निर्णयले रू ५१० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८१-१२-३० को निर्णयले रू ५१० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८१-१२-३० को निर्णयले रू ५१० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८१-१२-३० को निर्णयले रू २५५ सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८१-१२-३० को निर्णयले रू २५५ सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८१-१२-३० को निर्णयले रू ५१० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८१-१२-३० को निर्णयले रू ५१० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **५१०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **५१०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **२५५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **५१०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **५१०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **५१०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **१,२७५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **१,२७५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **२५५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **५१०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **२५५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **२५५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **२५५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **२५५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **२५५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **२५५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **२५५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्योँट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **२५५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्योँट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **२५५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्योँट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **२५५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्योँट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **२५५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्योँट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **५१०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्योँट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **५१०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	४,८४५

७३ **निःशुल्क उपचार सहायता**

जनस्वास्थ्य सेवा ऐन, २०७५ को दफा ३ मा स्वास्थ्य सेवाको पहुंच तथा सुनिश्चितता हुने व्यवस्था रहेको छ ।नेपाल सरकार स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयबाट जारी गरेको विपन्न नागरिक औषधि उपचार कोष निर्देशिका, २०७५को दफा ३ मा विपन्न नागरिकलाई औषधि उपचार वापत आर्थिक सहायता दिने प्रवन्ध गरिएको तथा दफा ४ मा यस्तो सेवा लिने प्रक्रिया वारेमा उल्लेख छ ।सोही मन्त्रालयबाट जारी भएको विपन्न नागरिक औषधिउपचार कार्यक्रम संचालन निर्देशिका, २०८० ले पनि विपन्न नागरिकलाई औषधि उपचार वापत सहायता दिने प्रक्रिया बारेमा विस्तृत उल्लेख गरिएको छ ।नेपाल सरकारले यस्ता कार्यको लागी बजेट व्यवस्था गरेको देखिन्छ । सोही बमोजिम विपन्न नागरिक, असहाय तथा गरीब जस्ता लक्षित वर्गलाई निशुल्क उपचार वापतको आर्थिक सहायता वितरण वापत वार्षिक कार्यक्रम अनुसार यस वर्ष यस निकाय/पालिका/अस्पतालवाट ८५ जनाको लागि रु.४०,३५,०००।- खर्च भएको व्यहोरा निम्नानुसार देखिन्छ । यस्ता खर्चको पारदर्शिता र जवाफदेहिता प्रवर्धनको लागी यसरी सहायता प्राप्त गर्ने व्यक्तीको नाम, ठेगाना र उपचारको किसिम तथा रकम वेभसाइटबाट सार्वजनिकरण गर्नु पर्दछ ।

क्र.सं.	उपचारकोकिसिम	व्यक्तिकोसंख्या	रकम
१	मृगौलारोग	३३	२२६५०००
२	क्यान्सर	५०	१६९५०००
३	मेरुदण्ड	२	७५०००
	जम्मा	८५	४०३५०००

- जनस्वास्थ्य सेवा ऐन, २०७५ को दफा ३ मा स्वास्थ्य सेवाको पहुंच तथा सुनिश्चितता हुने व्यवस्था रहेको छ ।नेपाल सरकार स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयबाट जारी गरेको विपन्न नागरिक औषधि उपचार कोष निर्देशिका, २०७५को दफा ३ मा विपन्न नागरिकलाई औषधि उपचार वापत आर्थिक सहायता दिने प्रवन्ध गरिएको तथा दफा ४ मा यस्तो सेवा लिने प्रक्रिया वारेमा उल्लेख छ ।सोही मन्त्रालयबाट जारी भएको विपन्न नागरिक औषधिउपचार कार्यक्रम संचालन निर्देशिका, २०८० ले पनि विपन्न नागरिकलाई औषधि उपचार वापत सहायता दिने प्रक्रिया बारेमा विस्तृत उल्लेख गरिएको छ ।नेपाल सरकारले यस्ता कार्यको लागि बजेट व्यवस्था गरेको देखिन्छ । सोही बमोजिम विपन्न नागरिक, असहाय तथा गरीब जस्ता लक्षित वर्गलाई निशुल्क उपचार वापतको आर्थिक सहायता वितरण वापत वर्ष यस पालिका क्षेत्रका १४ अस्पतालबाट ५८ जनाको लागि

रू.५८,००,०००।– को सिफारिस भएको व्यहोरा निम्नानुसार देखिन्छ । यस्ता खर्चको पारदर्शिता र जवाफदेहिता प्रवर्धनको लागी यसरी सहायता प्राप्त गर्ने व्यक्तिको नाम, ठेगाना र उपचारको किसिम तथा रकम खुल्ने विवरण सम्बन्धित अस्पतालबाट प्राप्त गरी लक्षित वर्गले उक्त अनुदान वा सहायता पाए नपाएको बारेमा अनुगमन र विवरण वेभसाइटबाट सार्वजनिकरण गर्नु गराउनु पर्दछ ।

क्र.सं.	अस्पतालः नाम ठेगाना	उपचारको किसिम	व्यक्ती संख्या	रकम रु
१	मणिपाल शिक्षण अस्पताल,पोखरा	बि.ना.औ.उ.स सिफारिस	१२	१२०००००
२	बि.पी कोइराला क्यान्सर अस्पताल,भरतपुर	बि.ना.औ.उ.स सिफारिस	१२	१२०००००
३	काठमाडौँ क्यान्सर सेन्टर,काठमाडौँ	बि.ना.औ.उ.स सिफारिस	१	१०००००
४	गण्डकी मेडिकल कलेज,पोखरा	बि.ना.औ.उ.स सिफारिस	७	७०००००
५	मनमोहन कार्डियोलोजी सेन्टर,काठमाडौँ	बि.ना.औ.उ.स सिफारिस	४	४०००००
६	शहिद गंगालाल हृदय रोग केन्द्र, काठमाडौँ	बि.ना.औ.उ.स सिफारिस	७	७०००००
७	संक्रामक तथा सरुवा रोग अस्पताल,पोखरा	बि.ना.औ.उ.स सिफारिस	२	२०००००
८	पोखरा स्वास्थ्य बिज्ञान प्रतिष्ठान,पोखरा	बि.ना.औ.उ.स सिफारिस	६	६०००००
९	नेपाल मेडिसिटी अस्पताल, ललितपुर	बि.ना.औ.उ.स सिफारिस	१	१०००००
१०	लेकसिटी अस्पताल ,पोखरा	बि.ना.औ.उ.स सिफारिस	१	१०००००
११	नेपाल क्यान्सर अस्पताल ,ललितपुर	बि.ना.औ.उ.स सिफारिस	१	१०००००
१२	ओम हस्पिटल एण्ड रिसर्च सेन्टर, काठमाडौँ	बि.ना.औ.उ.स सिफारिस	१	१०००००
१३	नर्भिक इन्टरनेशनल हस्पिटल,काठमाडौँ	बि.ना.औ.उ.स सिफारिस	२	२०००००
१४	बिर अस्पताल ,काठमाडौँ	बि.ना.औ.उ.स सिफारिस	१	१०००००
	जम्मा		५८	५८०००००

७४ जिन्सी दाखिला नभएको

२१६।२०८१।३।२२ आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६को नियम २८(१) मा जिन्सी सामान खरिद गरेको ७ दिनभित्र जिन्सी दाखिला गर्नुपर्दछ। स्वास्थ्य शाखाको लागि बहिरङ्ग उपचार केन्द्रको लागि ३ वटा टिनको बाकस स्याङ्जाली फर्निचर एण्ड फर्निचर सप्लायर्सबाट रू.४९,९९९।- खरिद गरेकोमा सम्बन्धित संस्थालाई हस्तातन्तरण गरी जिन्सी आम्दानी बाँधेको प्रतिवेदन पेस गर्नुपर्ने रू.

प्रमाण पेश नगरेको	४९,९९९

७५ स्वास्थ्य संस्थालाई अनुदान

१२।२०८०।८।२७ आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३९ (१०) बमोजिम जिम्मेवार व्यक्तिले सरकारी रकमको खर्च लेख्नु अघि त्यस्तो रकम खर्च गर्न वा भुक्तानी दिन आवश्यक बिल, भरपाई र कागजात संलग्न भए वा नभएको तथा संलग्न कागजात अनुसार भुक्तानी दिन रीत पुगे वा नपुगेको जाँच गरी खर्च लेख्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिका अन्तर्गतका निम्नानुसार संस्थाहरूलाई नियमित स्वास्थ्य सेवा सञ्चालन गर्न अनुदान उपलब्ध गराएकोमा लेखापरीक्षण अवधिसम्म पनि उक्त संस्थाहरूले खर्चका बिल भरपाई पेस नगरेकोले सो पेस गर्नुपर्ने रू.

सि.नं.	स्वास्थ्य संस्थाको नाम	रकम
१	सल्यान स्वास्थ्य चौकी	५००००
२	लुम्ले स्वास्थ्य चौकी	५००००
३	दाङसिङ स्वास्थ्य चौकी	५००००
४	सिवै आधारभूत स्वास्थ्य इकाई	५००००
	जम्मा	२०००००

प्रमाण पेश नगरेको	२,००,०००

७६ **बिल भरपाई नभएको**

(..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **१,७२२** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

प्रमाण पेश नगरेको	०

७७ **शीर्षक फरक पारी खर्च**

५७।२०८१।३।२४ आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३९(१) बमोजिम कार्यालय प्रमुखले सरकारी रकम खर्च गर्दा वजेट तथा कार्यक्रमको सिमाभित्र रही खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था छ भने एकीकृत आर्थिक संकेत तथा वर्गिकरण र व्याख्या २०७४ मा विनियोजित वजेट सम्बन्धित खर्च शीर्षकमा गर्नुपर्ने उल्लेख छ। पालिकाले स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रममा विनियोजन भएको खर्च कार्यपालिकाको निर्णय अनुसार निम्नानुसार कार्यक्रममा रू.३४,४१,८४६।- भुक्तानी दिई खर्च लेखेको छ । यसरी एउटा शीर्षकमा छुट्ट्याएको बजेट कार्यपालिकाको निर्णयबाट अर्को शीर्षकमा खर्च गरेको नियमसम्मत नदेखिएको रू.

भौ.नं.।मिति	बजेट विनियोजन भएको शीर्षक	खर्च भएको कार्यक्रम	रकम
५७।२०८१।३।२४	स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम	मेश्रम मा वि स्तम्भ निर्माण	६०००००
५७।२०८१।३।२४	स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम	संगम माध्यमिक विद्यालय व्यवस्थापन वापत गाडी मर्मत छात्रावास व्यवस्थापन	५०००००
५८।२०८१।३।२४	स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम	माछापुछ्रे मा वि स्मारिका छपाई आर्थिक सहयोग	१०००००
४९९ २०८१।३।२४	आर्थिक सहायता	अधिकारी बहुउद्देशीय कृषि तथा नर्सरी फर्मलाई अम्बा खेति संरक्षण तथा गोडमेल सरसफाईका लागि अनुदान वितरण	३००००
४९९ २०८१।३।२४	आर्थिक सहायता	क्युमी घान्द्रुक बहुउद्देशीय कृषि फर्मलाई ट्राउट माछाका भुरा खरिद गरेको भनि अनुदान वितरण	५००००
४२ २०८१।३।२१	स्याउ खेती सम्भाव्यता अध्ययन वडा नं ११	मिनिटिलर प्लास्टिक कम्बाइन मिल वितरण	१४६०००
४८६ २०८१।३।२४	आर्थिक सहायता	स्वास्थ्य सिविर	६२९६०
४८६ २०८१।३।२४	आर्थिक सहायता	हाते ट्याक्टर खरिद	२५०००
४८६ २०८१।३।२४	आर्थिक सहायता	स्वास्थ्य सेवा केन्द्र मर्मत	४००००
४८६ २०८१।३।२४	आर्थिक सहायता	रक्तदान कार्यक्रम	३००००
४८६ २०८१।३।२४	आर्थिक सहायता	भवन मर्मत	५००००
४८६ २०८१।३।२४	आर्थिक सहायता	खाना तथा खाजा खर्च	५००००
४८६ २०८१।३।२४	आर्थिक सहायता	८ नं वडा कार्यालय मर्मत	१०११०
४८६ २०८१।३।२४	आर्थिक सहायता	खाना तथा खाजा खर्च	१०३५०
पूँजीगत३४४२०८१।०३।२०	विस्तृत परियोजना तथा वातावरणीयप्रभाव मूल्याकंन	परियार समाज घर भवन निर्माण योजना	२९६१२८
३४५२०८१।०३।२०	विस्तृत परियोजना तथा वातावरणीयप्रभाव मूल्याकंन	माताठाँटी भित्री बाटो निर्माण उ .स	८६४१५
३४६२०८१।०३।२०	विस्तृत परियोजना तथा वातावरणीयप्रभाव मूल्याकंन	उमा मा वि बास्केटबल कोर्ट निर्माण	१३७५१९
४०४२०८१।०३।२४	प्रहरी चौकी निर्माण तथाद मर्मतसम्भार	वडा नं १ को बाल विकास केन्द्रमाफलामे पुल मर्मत	१०२५५९
४०७२०८१।०३।२४	वडा नं ६ को कार्यालय निर्माण	दुर्गा भवानी आ वि	१६८४४५
४०८२०८१।०३।२४	वडा नं ६ को कार्यालय निर्माण	चंखपुर निर्माण सेवा	१५३२८५
३१६२०८१।३।१४	अन्नपूर्ण रिङरोड विस्तार एवमस्तरोन्नित	लान्द्रुक गोरेटो बाटो निर्माण उ.स	९९०००
३८०२०८०।३।२३	अन्नपूर्ण रिङरोड विस्तार एवमस्तरोन्नित	पुरानोधाराचोक पैयम डाँडा मोटरबाटोनिर्माण उ.स	४८९०७५
३८९२०८१।०३।	अन्नपूर्ण रिङरोड विस्तार	लुम्ले तान्चोक लान्द्रुक स्लयावकल्भर्ट	२०५०००

२४	एवमस्तरोन्न्ति		
		जम्मा	३४४१८४६

अनियमित भएको	३४,४१,८४६

७८ **औषधि खरिद**

सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ८५ को उपनियम १(क) मा पच्चिस लाख रुपैयाँसम्मको औषधिजन्य मालसामान उत्पादकले राष्ट्रिय स्तरको समाचार पत्रमा सूचना प्रकाशन गरी तोकेको बिक्री मूल्यमा सोझै खरिद गर्न सकिने व्यवस्था छ। पालिकाले यो वर्ष ५ बिक्रेताबाट सोझै खुला दरभाउपत्रको विधिबाट रु.२०,८२,३७९।– मूल्यको औषधि खरिद गरेको विवरण प्राप्त भएको छ।

भौ न	वापत	आपूर्तिकर्ता	विधि	रकम
४९।२०८०।१०।२५	आयुर्वेद औषधि खरिद	सर्जु आयुर्वेद सप्लायर्स	कोटेसन	४६५४९५
११९।२०८१।२।१८	औषधि खरिद	राम लक्ष्मण फार्मेसी	कोटेसन	१४४२३७६
१६७।२०८१।३।१५	औषधि खरिद आयुर्वेद	भास्कर हर्वास्यूटिकल्स प्रा लि	सोझै	२४५४०
२०४।२०८१।३।२०	औषधि खरिद	माउण्ट अन्नपूर्ण फार्मेसी	सोझै	४९९६८
३८।२०८१।२।२८	औषधि खरिद	पुष्पाञ्जली हर्बल ट्रेडर्स प्रा लि	सोझै	१०००००
			जम्मा	२०८२३७९

यस सम्बन्धी देखिएको व्यहोराहरु निम्नानुसार छन्:

· आपूर्ति हुने औषधि डव्लु.एच.ओ. सटिफइड हुनुपर्ने औषधिको उत्पादन मिति, ब्याच नं र म्याद समाप्त मिति उल्लेख गरी सम्बन्धित विषय विज्ञबाट मुचुल्का उठाई राख्ने नगरेको तथा उक्त औषधि बिक्रीको लागि होइन भन्ने व्यहोरा खुला.एको प्रमाण समावेश नभएको,

· आपूर्ति भएका औषधि एवं सर्जिकल सामान स्टोर दाखिला हुनुअघि स्पेशीफिकेशन अनुसार भए/नभएको नखुलाएको कारण औषधिको गुणस्तर र म्याद सम्बन्धमा यकिन गर्न सकिएन,

· औषधिको जिन्सी कितावमा आम्दानी बाँध्दा खरिद गरेको र जिल्लाबाट हस्तान्तरण भई आएको खुल्ने गरी व्यवस्थित रुपमा आम्दानी बाँध्ने नगरेको,

· औषधिको खर्च घटाउदा माग फारामको आधारमा घटाउनु पर्नेमा एकमुष्ट घटाउने गरेको,

तसर्थ औषधिको खरिद, आपूर्ती, दाखिला तथा खर्चको विवरण अद्यावधिक हुने गरी अभिलेख राख्ने, तोकीएको गुणस्तर अनुसार कै औषधि प्राप्त भए नभएको यकीन गरी हस्तान्तरण तथा खरिद गरिएको औषधिको विवरण खुल्ने गरी अभिलेख राख्ने तथा आर्थिक वर्षको अन्त्यमा बांकी रहेको औषधिहरुको जिम्मेवारी जिन्सी अभिलेख व्यवस्थित गर्नेतर्फ ध्यान दिनुपर्दछ ।

(क) औषधिको सदुपयोगःआर्थिक कार्यबिधी तथा वित्तिय उत्तरदायित्व ऐन,२०७६ को दफा ५५ मा सरकारी सम्पत्तिको संरक्षण तथा तोकिएको प्रयोजनमा प्रयोग गर्नुपर्ने सम्वन्धमा उल्लेख रहेको छ । नियमावली,२०७७ को नियम ९४ मा सरकारी सम्पत्तिको जिम्मा र संरक्षण सम्वन्धमा प्रावधानहरु रहेका छन् । कार्यालयमा गतवर्ष खर्च नभइ योवर्ष मौज्दात सरि आएका, योवर्ष आफैले खरिद गरेकार संघिय तथा प्रदेश सरकारका सम्वन्धित बिभिन्न निकायबाट बिभिन्न समयमा हस्तान्तरण भइ आएका समेतका औषधि, सर्जिकल समान तथा उपकरणहरुको पालिका केन्द्रमा रहेका र मातहतका स्वस्थ्य संस्थामा रहेका औषधि तथा सर्जिकल सामानहरु र उपकरणको कायम मान्य अवधि समेत देखिनेगरी कार्यालयले अभिलेख अद्यावधिक गरेको देखिन आएन । कार्यालयबाट प्राप्त बिबरण अनुसार निम्नानुसारबिभिन्न ठुलो परिमाणका औषधिहरु यो आ व २०८०।८१ को अन्त्यमा म्याद समाप्त भइ प्रयोगमा ल्याउन नसकिने अवस्थामा पुगेको देखियो । यसप्रकार औषधिहरु नोक्सानी हुनुमा तालुक सरकारका निकायहरुले घटी म्याद भएका औषधिहरु ढिलागरी पठाएबाट सो बमोजिमको अवस्था श्रृजना हुन गएको व्यहोरा लेखापरीक्षणको क्रममा जनाइएको छ । यसरी सर्वसाधरण जनताको सुबिधालाइ लक्षित गरी सरकारी रकमबाट खरिद गरिएका औषधिहरु कसको लापरवाहीबाट नोक्सानी हुन गएको हो यथार्थता यकिन गरी निजहरुबाट असुल हुनुपर्दछ।

सि नं	औषधिको नाम	प्राप्ति (खरिद / प्रदेश सरकार / संघिय सरका)	म्याद समाप्त मिति	परिमाण	मूल्य रु
1	Chlorhexidine gel 4%	प्रदेश	०३/३०/२०७९	१२	२८८
2	Retinol cap 200000 I u	प्रदेश	5/11/2079	७००	१८०६
3	atorvastatin10mg	प्रदेश	2/3/2079	१०००	९००
4	Zinc 20 mg	सघिय सरकार	31 0ct 2024	४	६००
5	adrenaline	प्रदेश	31-Jul-23	१५	१५०
6	Inj Hydro cortisone powder 100mg	प्रदेश	2/3/2079	२	९६
7	Ors	प्रदेश	30-Nov-23	५०	३७५
8	Charcoal 30 g,m	सघिय	29-Jan-24	१	३५
9	pills	प्रदेश	24-Jul-31	८९	१०००
10	Inj Ranitidine 150mg	प्रदेश	24-Jul-31	१०	६५
11	Calamine lotion	,,	78/12/12	२	२९
12	Inj Hydrocortisone 1oomg	,,	79/2/3	७	३३६
13	Inj Genta 80mg	,,	78/12/12	३०	४६२
14	Gentian violet	सघिय	79/11/8	३	४८
15	Tab Cipro500mg	,,	78/12/12	७००	१८५५
16	Zinc20mg tab	प्रदेश	25/1/31	५०	३००
17	Frusemide inj 40mg	,,	20/01/31	७	४२
18	In rl	सघिय	24/11/30	१०	४७०
19	Metoclopramide inj 5mg	,,	79/11/8	१२	४८
20	Promethazine inj 10 mg	,,	79/11/8	१०	२५
21	ors	,,	78/10/30	८०	६००
22	Salbutamol rot cap	प्रदेश	24/12/31	५५	४४०
23	Cloxacillin 500mg	,,	24/2/29	१७०	८७०
जम्मा					१०८४०

७९ कृषि पशु अनुदान

कृषि क्षेत्रको रुपान्तरण, कृषि तथा पशुपन्छीजन्य व्यवसाय प्रवर्द्धन लगायतका कृषि, पशुपन्छी, बालीनाली, मत्स्य आदि सम्बन्धी अनुदान उपलब्ध गराउने कार्यक्रमबाट विभिन्न व्यक्ति तथा समूहलाई अनुदान दिएको देखिन्छ । यस्ता कार्यक्रम संघका साथै प्रदेश तथा स्थानीय तह मार्फत तिनका समेत स्रोत साधनको सम्लग्नतामा सञ्चालन गर्न विभिन्न नीति कार्यविधि तथा निर्देशिका नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार र स्थानीय तहबाट समेत तर्जुमा भएको देखिन्छ । सोही बमोजिम लक्षित कृषक वर्गलाई अनुदान वितरण वापत वार्षिक कार्यक्रम अनुसार यस वर्ष यस पालिकाबाट १८०२ जनाको लागि रु.५६,१९,५००।- खर्च भएको व्यहोरा निम्नानुसार देखिन्छ ।

यस्ता खर्चको पारदर्शिता र जवाफदेहिता प्रवर्द्धनको लागि यसरी अनुदान प्राप्त गर्ने कृषकको नाम, ठेगाना र अनुदानको किसिम तथा रकम वेभसाइटबाट सार्वजनिकरण गरी पारदर्शिता कायम गराउनुपर्दछ ।

क्र.सं.	अनुदानको किसिम	व्यक्ति संख्या	रकम रु
१	कोदो क्लस्टर स्थापना	१२२	५०००००
२	जैविक विविधता प्रदर्शनी स्थल स्थापना	१५६	५०००००
३	किसान सूचीकरण	८९०	२४९०००
४	तरकारी बाली पकेट विकास	६८	५०००००
५	मौरी पकेट-२ ,कफी पकेट-१	९०	४५००००
६	स्थायी टनेल निर्माण	६	३९००००
७	बालि रोग शिविर	८०	६००००
८	मागमा आधारित कृषि तालिम	६०	८००००
९	कृषि यान्त्रिकरण मिनिटिलर	६	१५००००
१०	जैविक बिसादी वितरण	४०	१५०००
११	कुखुरा चल्ला खरिद	२९	१०५२०००
१२	दुग्ध उत्पादन प्रति लिटर एक रुपैँया	१५६	४९६०००
१३	व्यवसायिक किसानसँग अन्तरक्रिया तथा लजिष्टिक सपोर्ट	१३	४२००००
१४	हरियो घाँस बिस्तार प्रति रोपनी रू.१५००	८६	७५७५००
	जम्मा	१८०२	५६१९५००

८० **प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम**

स्थानीय तहमा सूचीकृत बेरोजगार व्यक्तिलाई न्यूनतम रोजगारीको प्रत्याभूत गराउन एवम् सामूदायिक पूर्वाधारहरुको विकास मार्फत नागरिकको जीवनयापनमा सुधार ल्याउने उद्देश्यले स्थानीयतह भित्र प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम सञ्चालनमा रहेको छ । यस कार्यक्रम व्यवस्थित रुपमा सञ्चालनका लागि प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम सञ्चालन निर्देशिका, २०७५ तयार गरेको छ । यस कार्यक्रम अन्तर्गत पालिका अन्तर्गत ११ वडामा गोरेटो बाटो निर्माण, सडक निर्माण, नाली सरसफाई लगायतका २७ योजना सञ्चालन गरी यस वर्ष ७५ जनालाई औसत ९८ दिनले ७४२३ दिन रोजगारी उपलव्ध गराई रु.५३,५४,५६०।- श्रमिक ज्याला खर्च गरेको छ । पालिकाका नियमित योजना र प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गतका योजना छनौट गर्दा योजना छनौटको आधार नखुलाएकोले दोहोरो परे नपरेको सम्बन्धमा स्पष्ट हुन सकिएन । योजनामा दोहोरो नहुने गरी योजना छनौट गरी कार्यान्वियन गर्नुपर्दछ । उक्त खर्चवाट लक्षित वर्गमा अल्पकालीन रोजगारी सृजना भए तापनि कामको दीगोपना तथा दीर्घकालीन रोजगारी सिर्जना भएको देखिंदैन । तसर्थ कार्यक्रम सञ्चालन निर्देशिका बमोजिम व्यवस्थित तवरले कार्य सञ्चालन गर्नुपर्दछ।

८१ **गरिबसंग विशेश्वर कार्यक्रम**

यस कार्यक्रम अन्तर्गत पालिकाले कार्यक्रम संचालनका लागि दुई जना सामाजिक परिचालक करारमा राखेको छ ।पालिकाले आ.व. २०८०।०८१ मा पुरानो घडेरी भल व्यवस्थापन कार्यक्रम, महिला आयआर्जन कार्यलाई प्रोत्साहन स्वरुप उन्नत जातको बाख्र वितरण कार्यक्रम र कृषकलाई हाते ट्रयाक्टर वितरण कार्यक्रम गरी जम्मा तीन वटा कार्यक्रम संचालन गरेको छ ।जसमध्ये ५० प्रतिशत कृषकको लागत साझेदारीमा वडा नं ७ मा ३ जना कृषकलाई १।१ थान गरी जम्मा ३ वटा हाते ट्रयाक्टर मिति २०८१।२।२५ मा वितरण गरेको छ । वी एण्ड वी सप्लायर्सबाट प्रति ट्रयाक्टर रु ५००००।– का दरले रु १५००००।– मा खरिद गरेको विल संलग्न भएकोमा ५०

प्रतिशत पालिकाको योगदान र ५० प्रतिशत लाभग्राहीबाट खर्च गर्नुपर्ने देखिन्छ । तर कस्ता कृषकलाई वितरण गर्ने भनी कुनै मापदण्ड बनाएको देखिएन ।यसले वास्तविक लक्षितवर्गलाई वितरण भएको हो होइन यकिन हुन सकेन । त्यसैगरी महिलालाई आत्मनिर्भर बनाउने हेतुले महिला आयआर्जन कार्यलाई प्रोत्साहन गर्न वडा नं ४ र ५ मा बाख्रा वितरण कार्यक्रम संचालन गरेको छ । १५ वटा बाख्रा दाजुभाई बहुउद्वेशीय कृषि फर्मबाट प्रति बाख्रा रु २००००।- का दरले रु ३०००००।- मा खरिद गरेको विल संलग्न भएकोमा ५० प्रतिशतले हुने रु १५००००।- पालिकाको योगदान रहेको र ५० प्रतिशतले रु १५००००।- लाभग्राहीबाट खर्च गर्नुपर्ने देखिन्छ । १५ वटै बाख्रा एउटै मूल्यमा खरिद गरेको विल प्राप्त भएको छ ।बाख्रा खरिद गर्दा वजन गरेर सो वजनको आधारमा फरक फरक मूल्यमा खरिद हुनुपर्नेमा सो नगरी सानो तथा ठुलो बाख्राको मूल्य एउटै दरबाट खरिद गरेको देखिएकोले वजनलाई मूख्य आधार बनाएर मात्र खरिद गर्नुपर्ने र वजनले खामे अनुसार खरिद गर्नुपर्नेमा वजन नगरी सानो तथा ठुलो बाख्रालाई एउटै दरमा खरिद गर्नु उपयक्त मान्न सकिएन ।वितरण भएका बाख्रा वडा नं ४ मा ९ जनालाई र वडा नं ५ मा ६ जनालाई मिति २०८१।१।४ मा वितरण गरेको विवरण प्राप्त भएको छ ।वितरित बाख्राबाट कै कति पाठापाठी प्राप्त भए, वितरित बाख्राको हालको अवस्था के कस्तो छ साथै कार्यक्रमबाट लक्षितवर्गलाई कतिको लाभ प्राप्त भयो लगायतका विषयहरु समेटी कार्यक्रम प्रतिवेदन पेश नभएको तथा कार्यक्रम अनुगमन प्रतिवेदन पेश समेत नभएकोले सो सम्बन्धि अनुगमन प्रतिवेदन पेश गरी कार्यक्रमको प्रभावकारिता तथा पार्दर्शिता बढाउन तिर पालिकाको ध्यान जानुपर्दछ ।

८२ **सुरक्षित आप्रवासन परियोजना [SAMI – III]**

बैदेशिक रोजगारलाई सुरक्षित ब्यबस्थित मर्यादित उपलब्धिमूलक एवं शोषणरहित बनाउन नेपाल सरकार र स्वीस सरकारको द्वीपक्षीय सम्झौता भइ सुरक्षित आप्रवासन परियोजना (Safer Migration Programme: SAMI) सामी कार्यन्वयनमा रहेकोमा तेस्रो चरणको समयावधि २ वर्ष थप भइ २०७९ श्रावण १ देखि २०८१ असार ३१ सम्म कायम भएको छ। तेश्रो चरण श्रम रोजगार तथा सामाजिक सूरक्षा मन्त्रालय अन्तर्गत सञ्चालनमा रहेको छ । ३८ जिल्लाका १५६ स्थानीय तहमा सञ्चालित यो परियोजना २०७५ भाद्र १ देखि सञ्चालनमा रहेको मध्ये यस पालिकामा सुरक्षित आप्रवासन परियोजना अन्तर्गत कार्यक्रम संचालन गर्न पालिकाले ५ जना कर्मचारी नियुक्ति गरी कार्यक्रम संचालन गरेको छ । संघीय सशर्ततर्फ यो वर्ष विनियोजन भएको रकम रु.२३ लाख मध्ये रु.१४,४५,८५२।– कर्मचारीको मासिक तलबमा र कार्यक्रम संचालन तथा अनुगमनमा रू.६,९६,०००।- समेत रू.२१,४१,८५२।- खर्च भएको छ। पालिकाले सुरक्षित आप्रवासन कार्यक्रम सञ्चालन मार्गदर्शन, २०७९ बमोजिम कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्दछ। सुरक्षित आप्रवासन कार्यक्रम सञ्चालन मार्गदर्शन, २०७९ बमोजिम कार्यक्रमको उद्वेश्य अनुरुपको कार्यक्रम कार्यान्वियनको जिम्मेवारी स्थानीय तहको हुने भएकोले पालिकाले कार्यक्रमको अनुगमन मूल्याङ्कन तथा प्रतिवेदन पेश गरेको नदेखिएकोले पेश गर्नुपर्दछ। नेपाल सरकार र स्वीस सरकारको द्विपक्षीय सम्झौतामा उल्लेख भए अनुसार यस स्थानीय तहले Matching Fund समेत बनाएको पाइएन ।

८३ **स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम**

अन्नपूर्ण गाउँपालिकाका नागरिकको स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम कार्यविधि, २०७९ को दफा १ मा अन्नपूर्ण गाउँपालिका क्षेत्रभित्र स्थायी बसोबास गरी बस्नेपालिकाबासी सबैलाई ५० प्रतिशत, औसत १ परिवारमा ५ जना र ५० प्रतिशत रकम पनि तिर्न नसक्ने अति विपन्न र महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाको हकमा सम्बन्धित वडाको सिफारिसमा शतप्रतिशत प्रिमियम पालिकाबाट भुक्तानी गरिने उल्लेख छ । सोही बमोजिम यो वर्ष अति विपन्न ५० घरपरिवारर महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकालाई शतप्रतिशत स्वास्थ्य बीमा वापत रू.१,८४,८००।– र अन्नपूर्ण गाउँपालिका क्षेत्रभित्र स्थायी बसोबास गरी बस्ने पालिकाबासीका १८३२ परिवारका लागि ५० प्रतिशत रकम बेहोर्ने गरी रू.३४,०२,३५०।– समेत जम्मा रू.३५,८७,१५०।– स्वास्थ्य बीमा बोर्डलाई भुक्तानी दिएको विवरण प्राप्त भएको छ । साथै कार्यविधिको दफा ५ मा वडाबाट छनौट भई आएका आफ्नो वडाभित्रका बीमा लाभग्राहीको नामावली प्रकाशन गर्ने व्यवस्था भएकोमा पालिकाले लाभग्राहीको नामावली प्रकाशन गरेको पाइएन । यस्ता खर्चको पारदर्शिता र जवाफदेहिता प्रवर्द्धनको लागि यसरी सहायता प्राप्त गर्ने बिमित व्यक्तिको विवरण सार्वजनिकरण गर्नुपर्दछ ।

८४ **बैठक भत्ता**

प्रदेश सभाका पदाधिकारी तथा सदस्यहरुको पारिश्रमिक र सुविधा सम्बन्धी ऐन, २०७४को अनुसूची १ मा पदाधिकारीको बैठक भत्तावापत रू.१०००।– लिन पाउने व्यवस्था छ । पालिकाले निम्नानुसार लघुउद्यम सम्बन्धी कार्यक्रमका लागि बैठक भत्ता उपलब्ध गराएकोमा ऐनले तोकेको भन्दा बढी दरमा भुक्तानी गरी रू.१५,३००।- बढी भुक्तानी गरेकोले असुल हुनुपर्ने रू.

भौ न	पद	सहभगी	पटक	दर	भुक्तानी भएको	हुनुपर्ने	बढी भुक्तानी (कर कट्टी पछि)
२१८।२०८१।३।२३		निकास गुरुङ्ग	३	१५००	४५००	३०००	१२७५
		मिना गुरुङ	३	१५००	४५००	३०००	१२७५
		धना पौडेल	३	१५००	४५००	३०००	१२७५
	उद्यम विकास सहजकर्ता	निशा ढुङ्गाना	१	१५००	१५००	१०००	४२५
जम्मा							४२५०

(✂ ….. कार्यालयले बेरुजु फस्र्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **१,२७५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ….. कार्यालयले बेरुजु फस्र्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **१,२७५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ….. कार्यालयले बेरुजु फस्र्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **१,२७५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ….. कार्यालयले बेरुजु फस्र्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **१,२७५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ….. कार्यालयले बेरुजु फस्र्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **१,२७५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ….. कार्यालयले बेरुजु फस्र्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ….. कार्यालयले बेरुजु फस्र्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **१,२७५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ….. कार्यालयले बेरुजु फस्र्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	४,२५०

८५ मेड्पा कार्यक्रम

गरिब ी निवारणको लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम संचालन निर्देशिका, २०७७ को बु ँदा नं. ३९ मा तालिमबाट उत्पादित सामान वा वस्तुहरुको व्यवस्थित अभिलेख राखी त्यस्ता उत्पादनहरु परल मूल्यको पचास प्रतिशत छुट मूल्यमा सहभागीहरुलाई बिक्री गर्ने तथा यसरी बिक्री हुन नसकेमा सम्भव भएसम्म बिक्री वितरण वा प्रचार प्रसारको लागि कोसेली घर, सौगात गृह, बिक्री कक्ष वा प्रदर्शनी स्थलमा पठाउने र पठाउँदा पनि बिक्री नभएमा विवरण सहित कार्यालयमा बुझाई सात दिनभित्र स्टोर दाखिला गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यसरी बिक्री पश्चात प्राप्त रकम कार्यालयले तोकेको राजस्व खातामा दाखिला गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकालेनिम्नानुसारका ५ तालिक सञ्चालन गरी रु.४,९३,३९९।- भुक्तानी गरेकोमा के कति सामान वा वस्तुहरु उत्पादन भए र सो बिक्री भए वा भएन यकिन गर्न सकिएन । सो यकिन गरी ती वस्तु तथा सामानहरु बिक्री गरी राजस्व खातामा दाखिला गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

भौ.नं.।मिति	तालिमको नाम	दिन	रकम
२१९।२०८१।३।२३	माहुरीपालन तालिम	५	५४२००
	ऊनीको सल बुनाइ तालिम	१५	७९०६०
	भाङ्ग्रा बुनाइ	१५	१०६७८९
२२०।२०८१।३।२३	सिलाइ कटाई तालिम	१०	१३६७००
	जुत्ता चप्पल बनाउने	१०	११६६५०
		जम्मा	**४९३३९९**

८६ सामी कार्यक्रममा नर्म्स भन्दा बढी प्रशिक्षण भत्ता

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **३,५७०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **१७,८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-३०** को निर्णयले रू **९,५२०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	०

८७ सामाजिक सुरक्षा भत्ता वित्तरण

सामाजिक सुरक्षा भत्ता वित्तरण कार्यविधि, २०७७ ले लाभग्राहीको नाम दर्ता र नविकरण लगत कट्टा तोकिएको मितिभित्र परिचय पत्र अनिवार्य रुपमा नविकरण गरी सामाजिक सुरक्षा भत्ता वित्तरण गर्नुपर्ने, प्रत्येक वर्ष लगत अद्यावधिक गरी लाभग्राहीको संख्या यकिन गर्नुपर्ने, भत्ता वित्तरण गर्दा बैंक मार्फत गर्नुपर्ने, सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रुपमा संचालन गर्न नियमित रुपमा अनुगमन गर्नुपर्ने, केन्द्रीकृत सूचना प्रणालीमा प्रविष्टी गरी अद्यावधिक गर्ने जिम्मेवारी सामाजिक सुरक्षाको अख्तियारी पाउने सम्बन्धित स्थानीय निकायको हुने व्यवस्था छ ।पालिकाका ११ वडा मध्ये १,२ र ३ एन एम वी बैंक नाउडाँडा शाखा, वडा नं ४ एन आइ सी एसिया बैंक

बाट , वडा नं ५,६,७ र ९ को मुक्तिनाथ विकास बैंकबाट, वडा नं ८ को प्रभु बैंक विरेठाटी शाखाबाट र वडा १० र ११ को पोखरा फाइनान्स घान्द्रुक शाखाबाट वित्तरण गरेको छ। जसमा प्रथम किस्ताको सामाजिक सुरक्षा भता बैंक मार्फत र दोस्रो, तेस्रो र चौथो EFT गरेर भुक्तानी गरेको देखिन्छ ।लेखापरीक्षणबाट देखिएका व्यहोराहरु निम्नानुसार छन् :

८७.१ **निष्कृय खाता तथा लगतकट्टा:**सामाजिक सुरक्षा भत्ता वित्तरण कार्यविधि,२०७७ को दफा २३ (५) अनुसार सामाजिक सुरक्षा खातामा संचालन गर्ने वैकले खाताहरु मध्ये निष्कृय खाताको विवरण प्रत्येक श्रावण महिना भित्र दिनुपर्ने र कार्यविधिको दफा २६ (३) अनुसार लाभग्राहीका सम्बन्धमा स्थानीय तहले आवश्यक छानविन गरी कुनै लाभग्राहीको मृत्यु भएको वा कुनै कारणले भत्ता प्राप्त गर्न योग्य नभएको पाइएमा सम्बन्धित बैंकबाट लगत कट्टा हुने मिति सम्मको रकम सम्बन्धित हकवालालाई भुक्तानी गरी सो मिति भन्दा पछिको रकम फिर्ता गर्नुपर्ने व्यवस्था छ ।बैंकले निष्कृय खाता,डमी खाता तथा लगत कट्टा गरेको विवरण समयमा उपलब्ध नगराएकोले वितरित रकम यकिन हुन सकेन ।पालिकाले बैंकबाट सो विवरण लिई लगत कट्टा तथा अन्य प्रकृया पूरा गरी भत्ता वित्तरण कार्यलाई यथार्थपरक बनाउनुपर्दछ ।

८७.२ **बढीभुक्तानी :** सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण कार्यविधि, २०७७ को परिच्छेद ३ (११) मा उल्लेख भएबमोजिम मृत्यु भएका लाभग्राहीको मृत्यु भएपश्चात लाभग्राहीको प्रचलित कानुन वमोजिम लगत कट्टा गरी हटाउनुपर्ने लाभग्राहीको नाम कार्यालय प्रमुखबाट निर्णय गराई प्रणालीबाट लगत कट्टा गरी स्थानीय तहको मूल अभिलेखमा समेत जनाई अद्यावधिक गर्नेपर्ने उल्लेख छ । मृत्यु पश्चात अवधिसम्म पनि लाभग्रहीको खातामा रकम जम्मा भई बढी रकम भक्तानी भएको देखियो।यसरी बढी भुक्तानी भएको रकम सम्बन्धित लाभग्राहीबाट असुलउपर गर्नुपर्ने रु

क्र.सं.	लाभग्राहीको नाम थर	ना.प्र.नं.	वडा नं.	मृत्यु मिति	बढी भुक्तानी	त्रैमासिक
१	दोसरी कामिनी	५५२	१	२०८१।२।२०	९३३०	चौथो
२	चडा बहादुर दमै	९००	१	२०८१।२।११	६५२७	चौथो
३	रुद्र प्रसाद दहाल	३७	१	२०८१।२।२४	४७९८	चौथो
४	धनराज कुवर क्षेत्री	४६१०४५।१५०४	१	२०८१।२।२५	४६६५	चौथो
५	कालिका अधिकारी	४६-०१-७४-०५५८६	२	२०८०।५।३०	४०००	पहिलो
६	हरिकला पौडेल	४६-०१-७५-०३११८	३	२०८०।७।२१	३३३३०	दोस्रो, तेस्रो चौथो
७	दौलती सार्की	४६-०१-७७-०५१७२	३	२०८१।३।३	३५९१	चौथो
८	हर्क बहादुर परियार	७२२२७	३	२०८१।२।२९	४०००	चौथो
९	नवर्दी जैसी	२२०	४	२०८०।९।१७	२५७२९	दोस्रो, तेस्रो चौथो
१०	मेख बहादुर गुरुङ	४६-०१-७८-०१५५७	४	२०८०।९।१९	१५६३	दोस्रो
११	धन कुमारी केसी	२७८	४	२०८०।६।५	३३२५	पहिलो
१२	डील बहादुर गुरुङत्	७०७३	४	२०८०।१२।२३	१२९३१	तेस्रो चौथो
१३	लाल सुवा कामी	२५६	४	२०८०।१२।३०	१२०००	चौथो
१४	नन्दलाल कामी	८०	५	२०८०।११।१०	६६६०	तेस्रो
१५	नन्द बहादुर खत्री क्षेत्री	४६-०१-७८-०३०३४	७	२०८०।१२।१०	२६६०	तेस्रो
१६	भिमरास कामी	४६-०१-७८-०१३४८	७	२०८०।१०।२१	२०९३१	दोस्रो, तेस्रो चौथो
१७	जय बहादुर गुरुङ	४६-०१-७०-०७२६६	९	२०८१।२।२५	४६६५	चौथो
१८	मैसरी क्षेत्री	६८७	१०	२०८०।९।२०	१३३०	दोस्री
१९	नर बहादुर गुरुङ	१२३२६९	१०	२०८०।७।२५	६९४२	दोस्रो
२०	अमिर कुमारी घले	४६-०१-७८-०२९३१	१०	२०८०।८।१५	३००००	दोस्रो तेस्रो चौथो
२१	भद्री जैसी	१९३	११	२०८०।६।१३	२२६१	प्रथम
२२	धन प्रसाद गुरुङ	२७३	११	२०८१।३।११	२५२७	चौथो
२३	जगनमाथ गुरुङ	९५८	११	२०८१।२।२२	५०६४	चौथो
		जम्मा रु			२०८८२९	

असुल गर्नुपर्ने	२,०८,८२९

८८ आन्तरिक लेखापरीक्षणबाट कायम ब्यहोराहरु

८८.१ **पदाधिकारी बीमाः** गण्डकी प्रदेशको राजपत्रमा जनप्रतिनिधिको सेवा सुविधा र शर्तका बारेमा गाउँसभा , नगरसभा र जिल्ला समन्वय समितिका सदस्यले पाउने सेवा सुविधा सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको ऐन, २०७६ उल्लेख गरेको छ । सो ऐन अनुसार जनप्रतिनिधिलाई पालिकाले रु.१,४२,३७,०००।०० भुक्तानी गरेको छ । साथै जनप्रतिनिधिको बीमा वापत रु. ५,६०,०००।०० भुक्तानी गरेको छ । सो बीमा गरेको बीमा पोलिसीको विल वा प्रमाण पेश नभएकोले प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रू.

भौ न र मिति	बीमा कम्पनी नाम	रकम
६७,२०८०।८।१७	लाइफ ईन्सुरेनस कर्पोरेसन (नेपाल) लि	५,६०,०००

प्रमाण पेश नगरेको	५,६०,०००

८८.२ मर्मत सम्भार तथा सवारी भाडाः आर्थिक कार्यविधि तथा वितीय उतरदायित्व नियमावली अनुसार घर जग्गा तथा सम्पत्तिको लगत राख्नुपर्ने र सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ८२ मा मितव्ययी तरिकाले खर्च गर्नु पर्ने व्यवस्था रहेको छ । पालिकाको गाडी नं. बा १ झ ८५०४ ले सवारी मर्मतको लागि रु.८,०१,१०२।- खर्च गरेको छ । एउटा गाडीको लागि यति रकम खर्च गर्नु त्यति उचित देखिदैन सो खर्चमा मितव्ययिता अपनाउन जरुरी छ । साथै गाउँपालिकाले सवारी भाडाको लागि रु.१०,००,८३०।- खर्च गरेको देखिन्छ र आगामी दिनहरुमा यस्ता प्रकृतिका खर्चमा मितव्ययीता अपनाउन जरुरी देखिन्छ ।

अनुसूचीहरू

अनुसूची - १

आर्थिक कारोबारको स्थिति

आर्थिक बर्ष: २०८०/८१

कार्यालय र स्थान : अन्नपूर्ण गाउँपालिका, कास्की , अन्नपूर्ण गाउँपालिका , कास्की

पद	नाम	कार्यकाल सुरु मिति	कार्यकाल समाप्त मिति
कार्यालय प्रमुख	बिष्णु प्रसाद पोखरेल	२०८०-११-२३	हाल सम्म कार्यरत
लेखा प्रमुख	सरिता गौतम	२०७७-४-१	हाल सम्म कार्यरत

बेरुजु वर्गीकरण:

असूल गर्नुपर्ने	अनियमित भएको	प्रमाणका कागजात पेश नभएको	जिम्मेवारी नसारेको	सोधभर्ना नलिएको	जम्मा पेश्की
१,९८१,११७.४१	९,३२६,१८९	१०,०५९,१५१.७५	०	०	७४७,५००
				प्रारम्भिक प्रतिवेदनबाट देखिएको बेरुजू रु.	२२,११३,९५८.१६
				प्रारम्भिक प्रतिवेदन उपर फछ्र्यौट गरी संपरीक्षण भएको रकम रु.	२१८,८८७
				संपरीक्षणबाट थप भएको बेरुजू रु.	०
				लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा कायम बेरुजू रु.	२१,८९५,०७१.१६

स्थानीय तह :

गत बर्षको जिम्मेवारी		८०३७५७३५.०९	
आम्दानी		खर्च	
संघीय सरकारबाट अनुदान	३९१५१७८८९	चालु खर्च	३७९७६६५२८.६
प्रदेश सरकारबाट अनुदान	१७०५७५२५	पूँजीगत खर्च	१९३६०९९८३
राजश्व बाँडफाँट	९६४२७४२१.०९	वित्तीय/अन्य व्यवस्था	२०३२३७९६९.८
आन्तरिक आय	२१३२५२२७.२४		
अन्य आय	२०१७११८६२.८४		
कुल आय	७२८०३९९२५.१७	कुल खर्च	७७६६१४४८१.४
बाँकी मौज्दात		३१८०११७८.८६	

सुझाव

स्थानीय तहहरूद्धारा प्रदान गरिने सेवालाई छिटो, सरल, सुलभ र गुणस्तरीय बनाई स्थानीय जनताको जीवनस्तरमा सुधार ल्याउन यस स्थानीय तहले कानुन तथा नीति निर्माण, साधन स्रोतको प्रभावकारी परिचालन, विकास प्रशासन, राजस्व परिचालन, नियमित सेवा प्रवाह, आर्थिक प्रशासन लगायतका विषयमा तपसिल अनुसारका सुधार गर्नुपर्दछः

- वित्तीय हस्तान्तरण र राजस्व बाँडफाँटबाट प्राप्त हुने रकम सम्बन्धित मार्गदर्शनमा तोकिएबमोजिम विनियोजनमा कुशलता, कार्यान्वयनमा दक्षता र अपेक्षित नतिजा प्राप्त हुने गरी बजेट विनियोजन गरी समयमै पारित गर्नुपर्दछ।
- आन्तरिक आयका क्षेत्रहरू पहिचान गरी आन्तरिक आय वृद्धि गर्नुपर्दछ। कार्ययोजना तयार गरी विगतका आय बक्यौता असुल गर्ने व्यवस्था गर्नुपर्दछ।
- नेपालको संविधानको धारा ५९ को उपधारा ७ मा सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहको बजेट घाटा व्यवस्थापन तथा अन्य वित्तीय अनुशासन सम्बन्धी व्यवस्था संघीय कानुन बमोजिम हुने उल्लेख भएकोमा कतिपय प्रदेश र स्थानीय तहले यस सम्बन्धी कानुन निर्माण गर्दा संघीय कानुनसँग सामाञ्जस्यता कायम नगरेकोले यसमा सुधार हुनुपर्दछ ।
- स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यहरूको सुविधा सम्बन्धी ऐन अनुसार मात्र पदाधिकारीलाई तोकिएको सुविधा व्यवस्था गर्नुपर्दछ। निर्वाचित हुने पद बाहेक राज्यकोषबाट तलव सुविधा बेहोर्ने गरी नियुक्त हुने सबै पदमा योग्यता र मापदण्ड तोकिनुपर्दछ ।
- स्थानिय सेवा ऐन र नियम अनुसार सङ्गठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षणको आधारमा सङ्गठन संरचना निर्माण गरी स्थायी पद सिर्जना, पद दर्ता र पदपूर्ति गरी कर्मचारी व्यवस्थापन गर्नुपर्दछ।
- भौगोलिक अवस्था, स्रोतको उपलब्धता, सेवा प्रवाहको अवस्थासमेतका आधारमा कानुन बमोजिम जनशक्ति व्यवस्थापन गर्नुपर्दछ । पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरूको क्षमता विकास गरी कार्यसम्पादनमा प्रभावकारिता ल्याउन प्रशिक्षण तथा तालिमको व्यवस्था गर्नुपर्दछ।
- अनुदान दिने विषय, क्षेत्र, वर्ग, समूहबारे कानुनबाट नै स्पष्ट गरी अन्तिम प्रयोगकर्तालाई प्रत्यक्ष फाइदा पुग्ने तथा उत्पादन र उत्पादकत्वमा वृद्धि हुने गरी अनुदान प्रदान गर्नुपर्दछ । अति विपन्न र न्यून आय वर्गलाई सेवामा पहुँच दिन प्रदान गरिने सुविधा सोही वर्गमा पुगेको सुनिश्चित गर्न सो प्राप्त गर्नेको विवरण सार्वजनिकीकरण गर्नुपर्दछ ।
- व्यावसायिक प्रकृतिको संस्थाहरूलाई पुँजीगत अनुदान प्रदान गर्दा लाभग्राहीले प्राप्त गर्ने लाभको सुनिश्चितता हुनुपर्दछ । यस्ता संस्थाहरु विघटन भएमा बाँकी सम्पत्ति लगानीको अनुपातमा फिर्ता हुने सुनिश्चितता हुन पर्दछ। यस्तो निर्माण व्यक्तिगत स्वामित्व रहेको जग्गा वा सम्पत्तिमा गरिनु हुँदैन ।
- एउटै प्रकृतिको काममा समेत लागत अनुमान टुक्र्याई सोझै खरिद गर्ने, पूर्वानुमान गर्न सकिने अवस्थामा पनि लागत अनुमान यथार्थपरक तवरले तयार नगरी भेरिएसनबाट थप कार्य गराउने प्रवृत्तिमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ।
- खरिद सम्झौताको निर्धारित समयमा ठेक्काको काम सम्पन्न गर्नुपर्दछ। म्याद थप कार्यलाई वस्तुनिष्ठ र तथ्यमा आधारित बनाउनुपर्दछ। निर्माण व्यवसायी वा उपभोक्ताबाट भएको निर्माण कार्यको विस्तृत विवरण देखिने गरी तोकिएको ढाँचामा अभिलेख राख्नुपर्दछ।
- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७८(५) बमोजिम स्थानीय तहले सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई पारदर्शी, उत्तरदायी र जवाफदेही बनाउन सार्वजनिक तथा सामाजिक परीक्षण र सार्वजनिक सुनुवाइ गर्नुपर्दछ।
- स्थानीय तहले आन्तरिक आयको परिधिभित्र रही मापदण्डका आधारमा आर्थिक सहायता वितरण गरी प्राप्त गर्नेको नाम सार्वजनिक गर्नुपर्दछ। त्यसैगरी अनुत्पादक र वितरणमुखी कार्यक्रममा गरिने खर्च घटाउनुपर्दछ।
- आधारभूत तथा माध्यमिक तहका विद्यालयहरूमा प्रचलित नियमले तोकेअनुसार शिक्षक विद्यार्थी अनुपातको आधारमा शिक्षक संख्या कायम गरी बढी भएका शिक्षकहरू समायोजन गर्नुपर्दछ।
- पूर्व तयारीका कार्य सम्पन्न भएका आयोजनामा मात्र बजेट विनियोजन गर्नुपर्दछ। स्रोतको सुनिश्चितताबेगरका कार्यक्रम/आयोजनामा आगामी वर्षको लागि दायित्व सिर्जना गरी भुक्तानी बाँकी राख्ने कार्यमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ।
- कार्यालय तथा अस्पताल भवन, सडक, सिँचाइ, खानेपानी जस्ता आयोजनाहरू कार्यान्वयन गर्दा स्पेसिफिकेशनले तोकेको संख्यामा निर्माण सामग्रीहरूको गुणस्तर परीक्षण गराउनुपर्दछ। साथै रनिङ्ग बिलसाथ गुणस्तर परीक्षण प्रतिवेदन संलग्न गरेर भुक्तानी दिनुपर्दछ।

- उपभोक्ता समितिबाट काम गराउँदा खरिद सम्झौतामा तोकिए बमोजिमको जनसहभागिताको अंश समितिबाट व्यहोर्ने गरी सम्झौता गरेकोमा कतिपय काममा सो अंश व्यहोरेको यकिन नगरी भुक्तानी दिएकोले सम्बन्धित कर्मचारीलाई जवाफदेही बनाउनुपर्दछ ।
- जटिल प्रविधि तथा उपकरणको प्रयोग हुने निर्माण कार्य र सामग्री खरिद गर्ने कार्य समेत उपभोक्ता समितिबाट गराएकोले सोमा नियन्त्रण हुनुपर्दछ ।
- कृषि, पशु, सहकारी संस्था लगायतलाई विभिन्न प्रयोजनमा अनुदान उपलब्ध गराउँदा किसानको सूचीकरण, वर्गीकरण, परिचयपत्रको व्यवस्था गरी तीनै तहको समन्वयमा दोहोरो नपर्ने व्यवस्था गर्दै एकीकृत विद्युतीय अभिलेख राखी वितरण गर्नुपर्दछ। नाफामूलक संस्थालाई अनुदान वितरण गर्नु हुँदैन।
- सहकारी तथा गरिबी सम्बन्धी व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (कोपोमिस) तथा विद्यमान सहकारी ऐन तथा नियमको आधारमा सहकारी संस्थाहरूको सुपरिवेक्षण गरी उक्त ऐन नियम अनुसार सञ्चालन भए नभएको सुनिश्चित गर्नुपर्दछ।
- आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कार्यविधि तयार गरी कार्यसम्पादनलाई मितव्ययी, पारदर्शी र व्यवस्थित गर्नुपर्दछ। अन्तिम लेखापरीक्षण अगावै आन्तरिक लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी सोबाट देखिएका बेहोरा जिम्मेवार व्यक्तिले फर्स्यौट गर्नुपर्दछ।
- वित्तीय अनुशासन कायम गर्न लेखापरीक्षण प्रतिवेदनको सार्वजनिकीकरण तथा बेरुजु फर्स्यौटको कानुनी व्यवस्था एवं संयन्त्र तय गरिनुपर्दछ । लेखा समितिको कार्यसञ्चालन सम्बन्धी कानुन तर्जुमा गरी सो समितिलाई प्रभावकारी बनाई बेरुजु फर्स्यौट कार्यलाई व्यवस्थित बनाउनुपर्दछ।
- सरकारी पेश्की बाँकी रहेकालाई सार्वजनिक पदमा नियुक्ति नगर्ने तथा निर्वाचित हुने पदको हकमा उम्मेदवार हुन वञ्चित गर्ने एवं म्याद नाघेको पेश्कीको विवरण सार्वजनिक निकायले आर्थिक वर्ष समाप्त भएको ७ दिनभित्र सार्वजनिकीकरण गर्ने कानुनी व्यवस्था हुनुपर्दछ ।
- सार्वजनिक पदमा रहेका व्यक्तिको नाममा असुल गर्नुपर्ने बेरुजु कायम रहेकोमा सो फर्स्यौट नगरुञ्जेल वृत्ति विकासमा रोक्का गर्ने तथा नयाँ नियुक्ति नहुने कानुनी व्यवस्था गर्नुपर्दछ ।
- सार्वजनिक पदमा रहेका व्यक्तिको नाममा बेरुजु कायम भएमा सो व्यक्तिलाई उक्त बेरुजुबारे समयमै जानकारी गराउनुपर्ने र जानकारी नगराउने कर्मचारी उपर विभागीय कारबाही गर्ने कानुनी व्यवस्था गर्नुपर्दछ ।
- जुनसुकै तरिकाले प्राप्त गरेको जिन्सी एवं सार्वजनिक सम्पत्तिको अभिलेख अनिवार्य रूपमा सार्वजनिक सम्पत्ति व्यवस्थापन प्रणाली (पाम्स) मा अभिलेख राख्नुपर्दछ।
- सरकारी डिजिटल सेवाहरूको गुणस्तर, पहुँच र विश्वसनीयता बढाउन सेवा स्तर सम्झौता तथा गोपनीयता सम्झौता अनिवार्य गर्नुपर्दछ। एकै प्रकारको कामको लागि निकायगतरूपमा अलग - अलग सूचना प्रविधि प्रणाली खरिद गर्ने कार्यमा नियन्त्रण हुनुपर्दछ।
- सेवा प्रवाहको प्रभावकारिता लागि नागरिक सचेतना वृद्धि कार्यक्रम गर्नुका साथै नागरिकबाट पृष्ठपोषण प्राप्त गर्ने विधि अवलम्बन गर्नुपर्दछ। समयको उपलव्धता एवं सेवा खरिद गर्ने सामर्थ्य सहितको सेवा प्रवाह तय गरिनुपर्दछ ।
- सेवाग्राही समेतको योगदानमा आधारित रही विभिन्न कोषको स्थापना भएकोमा यस्ता कोषको रकम खर्च गर्दा सेवाग्राहीको हित संरक्षण भएको सुनिश्चितता हुनुपर्दछ ।